

DÖNEM : II

YASAMA YILI: 1991/2

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

15'inci Birleşim

12 Aralık 1991, Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	1488
II. ÖZEL GÜNDEM	
(1) 1992 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No:130/2/91) saptanan program çerçevesinde görüşülmesi.	
(1) Program 12; İskan Bakanlığı Bütçesi	1485 A - 1592
(2) Program 14; Mahkemeler Bütçesi	1592 - 1673
(3) Program 15; Hukuk Dairesi Bütçesi	1674
(4) Program 16; Sayıştay Başkanlığı Bütçesi	1674 - 1675
(5) Program 17; Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı Bütçesi	1675
(6) Program 18; Polis Genel Müdürlüğü Bütçesi	1675
(7) Program 19; Savunma Bütçesi	1676

I. GELEN EVRAK

YAZILI SORU YANITI

1. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin İngiliz Mahkemelerince Bloke Edilen Merkez bankası Döviz Miktarı ile ilgili yazılı sorusuna (Y.S.No:15/2/91) Başbakanlığın vermiş olduğu ön yanıt. (Başbakanlığa Geliş Tarihi:12.12.1991) (Soru sahibine)

BİRİNCİ OTURUM

Açılış Saati: 10.10

BAŞKAN - Başkan Vekili Vehbi Zeki Serter

KATİP - Ünal Üstel

KATİP - Kutlu Evren

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin, 2'nci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın, 14'üncü Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunmak suretiyle yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Sayın milletvekilleri; bugün Meclisimizi 20 Temmuz Lisesi'nden gelen güzide bir öğrenci topluluğu onurlandırmıştır, kendilerine ve öğretmenlerine tekrar hoşgeldiniz diyorum.

Sayın milletvekilleri; sunuşumuz olmadığından doğrudan gündem gereği bütçe Yasa Tasarısının görüşmesine geçiyoruz. Bugün ilk olarak Program 12 İskân Bakanlığı Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okuyun lütfen.

KATİP - Program 12: İskân Bakanlığı ,Alt Program 01: Yönetim Hizmetleri; Personel Giderleri S: 463,176,000, Cari Giderler:101,800,000, Yatırımlar: 15,350,000,000 Alt Program Toplamı 15,914,976,000

Alt Program 02: İskân ve Rehabilitasyon Dairesi: Personel Giderleri: 7,047,718,000, 140,000,000, Alt Program Toplamı: 7,187,718,000

Alt Program 03: Şehir Planlama Dairesi: Personel Giderleri
1,528,091,000, Cari Giderler: 32,750,000, Alt Program Toplamı:
1,560,841,000

Alt Program 04: Tapu ve Kadastro Dairesi: Personel Giderleri
4,568,694,000, Cari Giderler: 92,500,000, Yatırımlar: 500,000,000
Alt Program Toplamı: 5,161,194,000, Program Toplamı:
29,824,729,000

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; İskân Bakanlığı Bütçesi
üzerinde söz almak isteyen var mı? Sayın Bakan öncelikle
konuşmak istiorsunuz? Buyurun Sayın Bakan, buyurun efendim.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK -Sayın Başkan, dererli millet-
vekilleri; 1992 yılı Bütçe Yasa Tasarısı dolayısı ile Bakanlığımız-
mızın içine giren konulara ayrıntılı bilgi özüne dokunarak
kısa çekilde bilgi size aktaracağım. Bildiğiniz gibi eşdeğer
konusu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin güncel ve öncelikli
konuları arasında olup, toplumun 1974 Barış Harekâtından
sonra Güney'de bıraktıkları malların karşılığını Kuzeyde
tuttukları mallara karşılık tapularını alması için kurulan
ve bu görevi yerine getirmek için işlevini yürüten bir Bakan-
lıktır. Hepinizin bildiği gibi İskân Topraklandırma Eşdeğer
Yasası 1977 yılında Mecliste geçtikten sonra 1 Ekim 1977
yılından itibaren vatandaşların Güney'de terk ettikleri malları
değerlendirmesi için Tapu ve Kadastro Dairesine başvurular
başlamıştır. 1 Mayıs 1988 yılına kadar devam eden bu başvurular
neticesinde, Güney'deki malları beyan etmişlerdir. 32,224
vatandaşımızın başvuru sayılarının toplumu 38,937 dosyadan
oluşmaktadır. Bildiğiniz gibi bu malların değerlendirilmesi
1983 yılında başlanmış ve bu değerlendirme özerk ve yeminli
Saptama ve Değrlendirme Komisyonu tarafından yapılmıştır.
Halen hak sahiplerinin tümünün Güney'de, Kuzey'deki taşınmaz mal-
larının dökümünü ifade eden "T" Cetvelleri çıkarılmış ve hak sahiplerine
gönderilmiştir. Adres yetersizliği nedeni ile kendilerine ulaşamadığımız
vatandaşlarımıza da basın yolu ile çağrıda bulunulmuş ve kendilerine "T"
Cetvelleri gönderilmiştir.

Yani bugüne kadar Güneyde mal bıraktığını beyan eden otuz sekiz bin dosya tamamlanmış ve Kuzeyde tuttukları, tasarrufunda bulundurdukları malların değerlendirilmesi de Bakanlığımız tarafından tamamen ikmal edilmiştir. Bugüne kadar geçen yıldan yirmi bin altı yüz yetmiş sekiz hak sahibi vatandaşımız feragatnamesini imzalayıp Kuzeyde tuttukları mallarına karşı kesin tasarruflarını almışlardır. Geriye kalan on bir bin beş yüz kırk altı hak sahibi vatandaşlarımızın büyük çoğunluğu Kuzeyde tuttukları mallar, Güneyde bıraktıkları mallardan daha düşük olduğu için bunların feragat işlemleri henüz tamamlanmamış. Mücahit puanlarının devreye girmesiyle, 16 Ekim'den itibaren devreye girmesiyle tahsisten hak sahibi bu vatandaşlarımızın kısmen tahsisten, kısmen eşdeğerden olan hak sahibi vatandaşlarımız feragat imzalamaya başlamışlardır.

Bizim yönümüzden, İskân bakanlığı yönünden eşdeğerde hesaplama olayı bitmiştir. Hak sahiplerinin elinde bugüne kadar hak sahibi olmayıp da elinde puanı olup karşılığında mal almadığını beyan eden vatandaşlarımızın toplam puanı üç bin beş yüz milyon civarındadır. 15'inci ve son kaynak paketini ilan ederken tüm vatandaşlarımızın dışarıda kalan puanlarını karşılayabilmesi için üç milyar dokuz yüz kusur milyon civarında puan kaynak paketinde ilan edilerek eğer vatandaşlarımız eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlarımız kaynak paketlerine dengeli bir şekilde müracaat etmişlerse kesinlikle puanlarına karşılık 15'inci kaynak paketinde mal hazır bulunmaktadır. Son kaynak paketini ilân ettiğimiz 16 Ekim 1991 tarihi itibarıyla da mücahitlik puanlarını devreye koyduk. Bildiğiniz gibi 27,720 mücahidimiz vardır. Bunların yasal çerçeve içerisinde elinde tuttukları puan miktarı dokuz milyar iki yüz kusur milyon civarındadır. 16 Ekim 1991 tarihinden itibaren de mücahitlik puanlarının devreye girmesiyle tahsisinde veya eşdeğerinde kaynak tutan

mücahitlerimizin bu mücahit puanlarına karşı tahsisinde bulundukları kaynaklar için tapu almaları için başvuruya başlamışlardır. Şöyle ki, eğer eşdeğerde hak sahibi olan bir mücahidimizin kendisinin 'T' Cetvelinde kırmızısı bulunuyorsa bu mücahit puanları için ayrılan bu kırmızıyı mücahit puanlarının kullanılmasına başlanmış, aynı şekilde kısmen tahsisten, kısmen eşdeğerden hak sahibi olup da yine elinde mücahit puanı bulunan hak sahiplerine bu puanlarının kullanılması işlemi başlamış bulunmaktadır.

İskân Bakanlığı olarak 91 yılı içerisinde getirdiğimiz en büyük değişikliklerden birisi de tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın beklentisine cevap verebilecek olan yasa değişikliğidir. Bildiğiniz gibi tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın tapularının koçan olarak verilebilmesi için 24/91 sayılı İTEM (Değişiklik) Yasası önemli değişiklikler getirerek tahsisten hak sahibi olanlara tapu verilmesi olgusu başlatılmıştır. Bu yöndeki çalışmalarımız geçtiğimiz aylarda mevcut personelin takviyesi amacıyla istihdam edilen yeni personelle birlikte toplam on bir iskân ekibi, onbir ifraz ekibi, on bir tarımsal ekip, tüm yerleşim birimlerinde tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın koçan verilebilmesi işlemlerini başlatmış bulunmaktadır. Bugüne kadar on beş köyde tamamen tamamlanmış, otuz üç köyde tarımsal kaynakları bitmiş ve iskân konularındaki evleri konusundaki çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca Girne, Mağusa, Güzelyurt ve Lefkoşa'daki yerleşim birimi merkezindeki tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızdan, hesaplama işlemlerinden %25'i tamamlanmış bulunmaktadır. Bakanlığımızın programındaki 92 yılı Ağustos'una kadar tüm tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın elinde tuttukları kaynakları değerlendirmek işlemlerinin tamamlaması hesaplanmış bulunmaktayız.

Ancak bunu yaparken ille tahsisten hak sahibi vatandaşlarımızın mülkiyet alabilmesi için 92 Ağustos'unu beklemesi gerekecektir. Çünkü çalışmalarımız tüm ada çapında bölgesel olarak ve köy birimi bazına inilmiştir. Köylerde tamamlanan işlemler Tapu Dairelerine saptama, değerlendirme komisyonuna havale edecek. Ordan havalesi yapıp işlemi tamamlandıktan sonra Tapu Dairelerine gönderecektir. Ancak bildiğiniz gibi Tapu olayı gerçekten vatandaşın geleceği ile ilgili olan ve çok resmi kayıtları taşıdığı nedeni ile gerek Tapu Dairesindeki re-organizasyon, Gerek İskân Bakanlığı içerisindeki re-organizasyon nedeni ile hedefimiz 92 yılı sonundan itibaren tüm vatandaşlarımızın tapu işlemlerine başlamayı hedeflemekteyiz. Bugüne kadar ilân edilen 91 yılı içerisinde değerlendirmesi yapılan 11, 12, 13 ve 14'üncü kaynak paketleri Eşdeğer Tanzim Komisyonları tarafından bu yıl içerisinde tamamlanmış ve bütün de toplum olarak 4,000,948,000 puanla kaynak, kaynaklara yapılan müracaatlarda 1,000,097,000 tutarındaki kaynağımız hak sahiplerine kesin tasarrufları verilmiştir. Bu yıl içerisinde değerlendiren paketlere 1984'ten beri çıkarılan paketlerin tümünden fazla kaynak bırakılmıştır. Ayrıca 27,720 mücahitlerimize hizmetleri karşılık olarak 9,350,000,000 puan değerindeki mücahit puanları verilmiş. Mukavemetçilikle puanlarının tefsir kurlarındaki çalışmaları tamamlanmış ve mukavemetçi arkadaşlarımıza da puan belgelerinin kendilerine verilmesine başlanmıştır. Bakanlığımızın işlevleri içerisinde bildiğiniz gibi 21/85 sayılı şehit ve hadise kurbanları çocuklarına arsa verilmesini öngörmekte idi. Bugüne kadar Lefkoşa'da 761, Mağusa'da 606, Güzelyurt'ta 400, Girne'de 325 adet olmak üzere toplam 2,092 şehit ve hadise kurbanı çocuklara kura ile arsaları dağıtılmış. Bunlardan Lefkoşa'da 532, Mağusa'daki 448 adetinin alt yapıları kısmen tamamlanmış, geriye kalanların yapım çalışmaları 92 bütçesi olanakları içerisinde bu yıl içerisinde tamamlanacaktır. Ayrıca şehit ve hadise ebebeyinlerinden 790 kişiye konutlarının

kesin tasarrufları verilmiş ancak eksik evrak, geç müracaat ve ifraz gibi teknik konular nedeni ile 113 müracaatlar halen işlemde beklemektedir. Bu arada geçmiş kendisinin tapulu konutu olduğu için tapulu konutunda olduğu için kendisine konut veremediğimiz şehit ve hadise kurbanı ebebeyinlerine yasa uyarınca 500,000 puan değerinde taşınmaz mal vermesini öngörmektedir. Biz bu şehit ve hadise kurbanı ebebeyinlerine de eğer kaynak veremediğimiz, ev veremediğimiz takdirde kendilerine 500,000 puan değerindeki kaynak verilmesini sağlayabilmek için bunların puana dönüştürülmesi konusunda, yani kaynak değil de ev veremediğimiz takdirde puan vererek kaynak paketlerine ilân edilecek kaynak paketlerinden kaynak verilmesini sağlayacağız. Ayrıca malûl gaziler için, konut için malûl gaziler için de geçerli bulunmakta idi. Bildiğiniz gibi yasanızda her malûl gaziye de bir konutun verilmesini öngörmekte idi. Ancak konut veremediğimiz malûl gaziler içerisinde malûl gazilik derecesine göre puan verilmesi istemi de yasanın 15'inci ve son kaynak paketinin ilanından sonra bunlara da puan verilmesi işlemine başlamış bulunmaktadır.

Bakanlığımızın işlevleri içerisinde bildiğiniz gibi sosyal konut yapımı sürdürülmektedir. Devlet olarak her vatandaşımızın bir sosyal konuta, bir sıcak yuvaya kavuşmasını hedeflemiş bulunmaktayız. Bugüne kadar devlet eli ile 1,336 sosyal konut yapılmış ve hak sahibine dağıtılmıştır. Halen yapımı devam etmekte olan 216 sosyal konutumuz vardır. Ayrıca devletin sağladığı kredi olanakları ile kooperatifler kanalı ile de 618 sosyal konut yapılmış ve hak sahiplerine verilmiştir. Ancak dün sonuçlanan bir ihale ile de Lefke'de 8 sosyal konutun ihalesi tamamlanmış ve hak sahiplerine duyurusu bugünden

kesin tasarrufları verilmiş ancak eksik evrak, geç müracaat ve ifraz gibi teknik konular nedeni ile 113 müracaatlar halen işlemlerde beklenmektedir. Bu arada geçmiş kendisinin tapulu konutu olduğu için tapulu konutunda olduğu için kendisine konut veremediğimiz şehit ve hadise kurbanı ebebeyinlerine yasa uyarınca 500,000 puan değerinde taşınmaz mal vermesini öngörmektedir. Biz bu şehit ve hadise kurbanı ebebeyinlerine de eğer kaynak veremediğimiz, ev veremediğimiz takdirde kendilerine 500,000 puan değerindeki kaynak verilmesini sağlayabilmek için bunların puana dönüştürülmesi konusunda, yani kaynak değil de ev veremediğimiz takdirde puan vererek kaynak paketlerine ilân edilecek kaynak paketlerinden kaynak verilmesini sağlayacağız. Ayrıca malûl gaziler için, konut için malûl gaziler için de geçerli bulunmakta idi. Bildiğiniz gibi yasanızda her malûl gaziye de bir konutun verilmesini öngörmekte idi. Ancak konut veremediğimiz malûl gaziler içerisinde malûl gazilik derecesine göre puan verilmesi istemi de yasanın 15'inci ve son kaynak paketinin ilanından sonra bunlara da puan verilmesi işlemine başlamış bulunmaktadır.

Bakanlığımızın işlevleri içerisinde bildiğiniz gibi sosyal konut yapımı sürdürülmektedir. Devlet olarak her vatandaşımızın bir sosyal konuta, bir sıcak yuvaya kavuşmasını hedeflemiş bulunmaktayız. Bugüne kadar devlet eli ile 1,336 sosyal konut yapılmış ve hak sahibine dağıtılmıştır. Halen yapımı devam etmekte olan 216 sosyal konutumuz vardır. Ayrıca devletin sağladığı kredi olanakları ile kooperatifler kanalı ile de 618 sosyal konut yapılmış ve hak sahiplerine verilmiştir. Ancak dün sonuçlanan bir ihale ile de Lefke'de 8 sosyal konutun ihalesi tamamlanmış ve hak sahiplerine duyurusu bugünden

ve hak sahiplerine duyurusu bugünden itibaren yapılacaktır. Hedefimiz her vatandaşı bir sosyal konut sahibi yapmak, sıcak bir yuvaya kavuşturmak olan Bakanlığımızın 1992 yılı içerisinde hedeflediği beş yüz sosyal konutun bütün proje-işlemleri tamamlanmış, bütçe olanakları içerisinde 92 yılı içerisinde de beş yüz sosyal konutun ihalesi yapılarak sosyal konut yapımına devam edeceğiz.

Bakanlığımızın işlevleri içerisinde kırsal kesimde oturan gençlerimize köyden koparmamak, ana-babalarının yanından ayırmamak ve üretimden ayrılmalarını sağlamamak için kendilerine konut veremediğimiz gençlere askerliğini yapmış ve kendisinin üzerinde ve babasının üzerinde tapulu malı olmayan, imkânı bulunmayan gençlerimize kırsal kesimde sosyal konut amacıyla kendi imkânlarıyla yapabilmesi için arsa verilmesi devam etmektedir. Bugüne kadar kırk köyümüzde yüz otuz üç kişiye arsa tahsisi yapılmış, bunlardan ayrıca iki yüz on yedi kişiye de konut kredisi verilmiştir. Verilen kredi miktarları bir milyar sekiz yüz otuz iki bin olup kendilerine kredi verilmesini taahhüt ettiğimiz miktar ise iki milyar iki yüz doksan yedi milyon civarındadır. Şurada memnuniyetle ifade etmek isterim ki kırsal kesimde başlatmış olduğumuz arsa verme işlemi gerçekten toplumumuz tarafından büyük bir sevinçle karşılanmış ve verilen bu arsalar üzerine yirmi sekiz gencimiz konutlarını tamamlayarak sıcak yuvalarına kavuşmuş. 92 yılı içerisinde de bütün ada çapında köy bazında, kırsal kesimde gençlerimize arsa verme işlemlerine de devam edeceğiz.

Ayrıca bildiğiniz gibi Bulgaristan'dan genç devletimize göç eden Bulgar göçmenlerine Esentepe'de yirmi altı sosyal konut yapımına başlanmış ve bunun finansmanı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından, Elçiliği tarafından karşılanmış. Burada bunu övünçle ve kendilerine teşekkürle söylemek istiyorum. Ve bunların yapım çalışmaları hızla devam

- 1493 -
ederek Bulgaristan'dan göçüp de Yavruvatanımıza gelen,
vatanımıza gelen bu Bulgar göçmenlerine de bir sıcak ev
teminine çalışmaktayız.

Bakanlığımızın işlevlerini yalnız İskân ve Topraklan-
dırmayla ilgili değil. Ayrıca en önemli görevlerinden birisi
de fizik, plânlama ve imar ve şehircilik çalışmalarının
sağlıklı bir çevre yaratmak düzenli bir yerleşme ve arazi
kullanımıyla sağlıklı kullanışını sağlamaktadır. Bakanlığı-
mıza bağlı Şehir Plânlama Dairesi bu yöndeki çalışmalarını
yoğun olarak sürdürmektedir. Şehir Plânlama Dairesinin fizik
Plânlama çalışmaları, imar kontrol etkinlikleri şehircilikle
ilgili konularda danışmanlık ve koordinasyon görevleri ve
ayrıca İTEM Yasasının uygulamasındaki katkıları gerçekten
büyüktür. Kalkınma plânına uygun olarak ülkenin düzenli
gelişmesini sağlamak amacıyla ülkesel fizik plânlama çalış-
malarına 1991 yılı içerisinde tamamlamış ve 1991 yılında
çalışmaya başlanmış ve 92 yılı içerisinde de tamamlanması
hedeflenmiştir.

Kent imar plânlarının hazırlanmasıyla ilgili olarak
Lefkoşa İmar Plânının gözden geçirilmesi sürdürülmekte olup
1992 yılında plânın onaylanıp yürürlüğe girmesi hedeflen-
miştir. İmar Yasasının hükümlerine göre Lefkoşa sur içi,
hatta Mağusa sur içi ve Girne'deki eski Türk mahallesi,
liman, kale ve çevresini koruma plânı çalışmaları başlatıl-
mış, 92 yılında tamamlanıp yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.
Bu konuda öncelikle fiziki plânlamanın sağlıklı bir şekilde
yürütülebilmesi için toplumun katmanlarının buna katılması
ve onların görüşlerinin alınması gerekmektedir. Bakanlığımız
ilk defa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde böyle bir plânlama-
mayı halk huzuruna sunmak, belediyelerin huzuruna sunmak,
onların görüşlerini almak için bir sunuş hazırlamaktadır.
Bu sonucu bugün, bu semineri bugün yapacaktık. Ancak bütçe-
miz bugün başlamış olması nedeniyle haftaya bu Girne çev-
resi içerisinde yapılacak olan plânlamanın önümüzdeki
hafta Cuma günü Girne Belediyesiyle birlikte

halkımıza ve belediyenin mebus üyelerine anlatımı sağlanacaktır. Bunların yapıldıktan sonra ayrıca halka da takdimi yapılarak bölgede yapılacak olan korumanın halkımız tarafından benimsenmesi ve onların onayının alınması sağlanacaktır.

Şehir Plânlama Dairesi ayrıca turizm, sanayi, eğitim, eski eserler, çevre koruma ve daha birçok şehircilik ve arazi kullanımına planlaması konusunda ilgili tüm bakanlıkta kuruluşlara teknik işbirliği ve hizmet danışmanlık yapmaktadır. Yukarıda belirttiğimiz çalışmalara ek olarak dairemizin hızlandırılmış şekilde devam etmekte olan eşdeğer mal çalışmalarına katkıları büyük bir boyutlarda sürmektedir. Vatandaşlarımızın kesin tasarruf belgelerinin verilebilmesi için zorunlu ifraz ve şehircilikle ilgili teknik işlemler, gerek arazide, gerekse dairedeki harita ve üzerindeki çalışmaları devam etmektedir. Şehir Plânlama Dairemiz övünçle söylemek istediğim bir konu vardır. Özellikle Sahilleri Koruma Yasası altında çalışmalarını tümünden tamamlamış, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tüm sahilleri taranarak bu bölgelerde mülkiyet verilmeyecek kısımları saptamış, eşdeğerde ve tahsiste mülkiyet verilirken belirtilen harita da dikkate alınarak sürdürülecektir. Ayrıca kentlerde yeşil alanlar, kırsal kesimlerde halkın kullanımına bırakılacak park yerleri, piknik alanları saptanmış ve tapu kayıtlarına geçirilmiştir. Ayrıca özel ve tüzel kişilere ait tesisler ve arsa parselasyonu kamu yararına **ayrılacak** kısımlar Tapu ve Kadastro Dairemiz tarafından tamamlanmış bulunmaktadır. Yani eşdeğer kaynak paketi hazırlanırken, son kaynak paketi hazırlanırken kamu yararına devlete ayrılacak olan belediyelere, kooperatiflere, spor kuruluşlarına, kamu ve kurum ve kuruluşlarına devletin iki bin, iki bin **beş yıllarındaki** ihtiyaçları da dikkate alınarak tüm yerler ayrılmış ve tapu kayıtlarına geçilmiş bulunmaktadır. Tapu Kadastro Dairemizin sağlıklı ve çağdaş ve daha sürekli biçimde hizmet verebilmesi için bilgisayar

Ünitesinin kurulmasına karar verilmiş ve bu konudaki tahsisat yine elçiliğimiz tarafından sağlanmıştır. Kurulacak ünitenin yeterli fiziki kabiliyette olabilmesi için Doğu Akdeniz Üniversitesi tarafından çalışmalar sürdürülmüş ve çalışmaların daha verimli olabilmesi için ayrıca bilgisayarın alımını önümüzdeki haftalar içerisinde tamamlanacak. Bildiğiniz gibi Tapu Dairemize eğer uğrayan arkadaşlarımız varsa son derece sağlıklı bir koşullarda çalıştığı görülecektir. Bu bakımdan Hükümet olarak da bu yıl içerisinde Tapu Dairemizi ayrı bir binaya taşınması için bina aramakta olduğumuzu da burada vurgulamak istiyorum.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Binaları dağıtımından sonra bina arayın.

HASAN YUMUK (Devamla) - Ayrıca bildiğiniz gibi tapu kadastro ve meslek lisesi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yoktur. Tapu elemanlarının da kolay bir şekilde yetiştirilmesi mümkün değildir. Ve bu bakımdan Türkiye Cumhuriyeti Elçiliği ile yapılan temaslarda Tapu Kadastro Müdürümüz ve teknik bir heyetin bugünlerde Türkiye Cumhuriyetindeki tapu kadastro konusundaki gelişmeleri yerinde incelemek için gönderilecek ve ordaki bilgisayar işlemleri ve programcılığı tesbit edilerek ülkemizin bünyesine uygun olanların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de kurulmasını sağlamak için buraya getirilmiş olacaktır. Ayrıca tapu kadastro içerisinde hizmet içi eğitiminin de sürekli hizmet içi eğitimi de bu yıl içerisinde başlatılacaktır. Bu arada toplumumuzun tapu olayına ve koçan olayına en büyük katkısı olan Tapu ve Kadastro Dairesinde uzun yıllar kadrosuz çalışan tüm personelin bu konuda da tatmin edilebilmesi için münhal mevkilerimiz açılmış ve önümüzdeki günlerde Kamu Hizmeti Komisyonunda bu maksatlar için sınavlar başlayacaktır.

Çok kısa ve özde değinmiş olduğum iskân faaliyetlerini başlıca hedefinin 92 yılı içerisinde eşdeğer olgusunu tamamen bitirip, tahsisten hak sahiplerine mülkiyetin verilmesini sağlamak, bu sağlamayı yaparken de uzun yıllar mücahit puanlarını elinde bulunduran vatandaşlarımız mücahit puanlarının işlevlerine sokmak, malül gazilerine ev verilmediyse, geçmişte puanlarının verilmesi, aynı şekilde şehit ailelerine, puan verilmeyen şehit ailelerine beş yüz bin puan civarında puanlarının verilmesini sağlayarak, toplumumuzu huzura kavuşturacak işlevi sürdürmektedir. Bildiğiniz gibi bir ülkenin siyasi bağımsızlığına kavuşması bir noktada önemli bir olgudur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Türk Milleti olarak 74 mutlu Barış Harekâtı'ndan sonra kendi bayrağını seçmiş, kendi sınırlarını seçmiş, Cumhuriyet Meclisini kurmuş, hükümetini kurmuş, mahkemelerini kurmuş, siyasi bağımsızlığına kavuşmuştur. ancak bir ülkenin siyasi bağımsızlığına kavuşması o ülkenin tam bağımsız olması demek değildir. Bir ülkenin siyasi bağımsızlığına kavuştuktan sonra tam bağımsızlığına kavuşabilmesi için onun ekonomik özgürlükle pekiştirilmesi lâzımdır. Ekonomik özgürlüğüne kavuşmayan bir toplum siyasi özgürlüğünü ne kadar ilan ederse etsin, sömürü devletlerinin kendisinin bu siyasi özgürlüklerinin elinden nasıl alınacağını tarih içerisinde görmüş bulunuyoruz. Dolayısıyla siyasi özgürlüğümüzü ekonomik özgürlükle pekiştirmek için tapu olayı veya koçan olayı toplumumuzun en büyük olayıdır. Bu bakımdan bakanlığımız bu büyük görevin bilinci içerisinde 92 yılı içerisinde hedeflediği plânlarla eşdeğer, tahsisten hak sahiplerine koçan verilerek işlevini sürdürmektedir.

Çok kısa ve özlü olarak sunduğum bu sunuştan sonra gelecek eleştirilerine de yanıt vermeye hazır olduğumu bildirir, hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Söz isteyen var mı efendim? Buyurun Sayın Akın. İkinci olarak da size vereceğim Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Fark etmez.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ana muhalefet konuşur önce.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet.

KENAN AKIN (Devamla) - Fark etmez, Hür Demokrat Partisi de olabilir...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yok baba muhalefet konuşsun önce.

KENAN AKIN (Devamla) - Yeni Doğruş Partisi de olabilir, hiç fark etmez, anası, babası fark etmez. Önce Hükümet ana muhalefete yüzeysel olarak laf atacağına bu ülkenin bugünkü kaosunu ekonomisine sıcak baksın, biz başka bir şey istemiyoruz. O zaman iktidar milletvekillerinin konuşmadığı, teşekkür etmek istedikleri bazı şeyleri bile etmeyenler veyahut da etmesi gerektiği halde birtakım bakanların kuyusunu kazmaya çalışanların yine biz hükümetin yapmış olduğu iyi icraat olursa onları biz burada takdirle alkışlarız ve savunuruz da.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İskân Bakanlığı Yasası gündeme gelince gerçekten öyle teşekkür edilecek hiç bir miras Sayın Hasan Yumuk bulamadı, Sayın Hasan Yumuk Beyi kesinlikle bulamadı. Yani yapmış olduğu icraatlar da yıllardan beri çifit çarşısına dönmüş, iskânlardaki o pislikleri belki de ayıklamaya çalışmadan başka fırsat bulduğuna inanmıyoruz. Çünkü geçmiş yıllardan beri İskân Topraklandırma, Eşdeğer Mal Yasası adı altında bir takım yanlışlıklar, bir takım yolsuzluklar da dahil, ama bir türlü o yolsuzlukların bir türlü kulbunun bulunmamasının sıkıntısını toplumda herkes yaşamıştır. Herkes yaşamıştır. O düzensizlikler, o bozukluklar, o yanlış icraatlardan sonra siz Bakanlığa gelmişsiniz, iyi niyetle gelmiş olabilirsiniz. Yapmış olduğunuz sunuş konuşmasında belki iyi hizmet vermeye çalışmış olabilirsiniz. Ama geçmişten, kurulduğu günden beri bugüne kadar yapılan yanlışlıkların üzerine siz çok daha güzel bir şey koysanız bile temeli bozuk olan bir binanın ki bir villa bile, bir kerpiç duvar gibi görünecektir. Temeli sağlam olmayan hiç bir konunun, hiç bir binanın üstüne yapılan damın sağlam olması mümkün değil. İskân Bakanlığı bu çürük temeller üzerine kurulmuştur. Ya o temeli tamamen kökünden kazıyacaksınız, temizleyeceksiniz, debit sistemleri ile mal alan, köşeleri dönen insanları açıklayacaksınız.

Bu kamuoyunda herkes bu insanları bilecek veyahut da paket dışı eşdeğer kaynak paketlerin dışında siyasi mevkilerinden dolayı Kıbrıs'ımızın en güzel yerlerini sahilleri parselleyen insanların deşifre edeceksiniz, ondan sonra bu halkın kanayan yarasına parmak basacaksınız. Maalesef o temeli de şu anda sizin de düzeltmeniz mümkün değildir. İskân Topraklandırma Eşdeğer Mal Yasasına bakmadan önce toplumumuzun yerleşim kesimlerine bakıyoruz. Eşdeğerci, eşdeğeri olmayan göçmen, kuzey göçmeni, yani Türkiye'den gelen göçmen nüfus politikamıza katkı yapsınlar diye o zamanın hükümetleri veyahut yönetimlerinin daveti ile gelmiş, onların çağrısı ile bu ülkedeki milli politikaya hizmet verecek insanların bu ülkeye gelmesi, kuzey göçmeni diyoruz, Türk Barış Kuvvetleri mebsupları, mücahitler ve iktisaden güçlendirmeler. Bakıyoruz, bunlar arasında korkunç derecede haksızlık. Hepsinin üzerinde bir haksızlık vardır. Eşdeğerci Güneyde bırakmış olduğu malları 1970'li yıllarda müracaat yaptığı günlerde, 77'den sonra yapmış olduğu müracaatla o günlerde o günün raîş bedelinden Güney mallarına beyanlarında o değerleri yazdılar. O günkü mal sahibinin müracaatçının yapmış olduğu rakamlar değerlendirilirdi ve o günkü dolar bazından, o günkü günün koşullarına göre vatandaşın yapmış olduğu müracaatlar puan olarak değerlendirildi. O puanlar dondu kaldı. 1,000,000 puansa 1,000,000 olarak kaldı. Ama güneydeki mallar veyahut da kuzeydeki dağıtılmak üzere kaynak olan malların puanları 77'deki gibi veyahut da ilk açıklandığı günler gibi kalmadı. Bunun zararını kim gördü ve kim görmektedir? Hâla da görmektedirler. Bir kere eşdeğerci güneyde bırakmış olduğu malını karşılığında mal alamadığı için. Bir işletme bırakmışsa bugüne kadar halâ bir işletme, bir lokanta v.s alamadıysa 17 yılın mali kaybını nasıl edeyeceksiniz? Bırakın o mali kayıplarını, eğer bir göçmenimiz Güneyde Limasol'da veyahut Baf'ta bir lokanta bıraktıysa o günün koşullarında 1,000,000 puansa

bugün şu andaki değerlendirmeye baktığımız zaman Güneydeki bıraktığı bir dükkânın eşdeğerindeki bir dükkân burada 2-3,000,000 puan olmaktadır. Bu 1,000,000 - 2,000,000 puanını nereden bulacak eksik puanını? Veyahut da bunun sorumlusu kimdir? Güneyde bıraktığı mala karşı 17 yıldır mal alamamışsa bir güney göçmeni. Halâ cebinde milyonlarca puanı duruyorsa ve bazıları dahi şu anda eşdeğer kaynaklara veyahut da eşdeğer tapusu olduğu halde iç konumuna hiç müracaat etmediyse bu haksızlık ve adaletsizliği nasıl düzelteceğiz? Bu halk arasındaki birleşmeyi pekiştirmeyi nasıl sağlayacağız? Mal canın yongasıdır. Belki mal herşey değildir diyoruz ama mal canın yongasıdır. Bir baba, bir anne evladına bir miras bırakmıyorsa annelik ve babalık görevini tam yaptığını söyleyemez. O, eğer o anne ve baba buruk yaşıyorsa, çocuklarına karşı kendilerinin adını soyadını taşıyacak çocuklarına karşı bir miras bırakmıyor ve onun burukluğunu üzüntüsünü yaşıyorsa bunun sorumlusu dünden bugüne kadar gelen İskân Bakanlarıdır. İskân politikasıdır. Nasıldır? Ulusal Birlik Partisinin yanlış iskân politikasıdır. Burada yok. Şimdi arkasından konuşmuyorum. Bakanlığı zamanında da söyledik. Bir Onay Fadıl Demirciler geldi bu İskân Bakanlığına korkunç derecede belki de hani duygularımı ifade edebilmem için daha kaba kelimeler konuşmam lazım ama aile efradını ve kendi cebini milyonlarca para doldurarak yolsuzluk yaparak, haksız tahsislerle haksız kazanç elde ederek İskân Bakanlığı bünyesinde kendi bünyesine çalışmıştır.

Diğer tarafta seçim öncesi köylülerine ulufe dağıtır gibi arsa dağıtmıştır ama hepsinin arkasında kendi ailesine dağıtmış olduğu 11-12 tane arsayı hiç hak sahibi olmadığı halde puan satın almak o dönemlerde yoktu, bir yasa değişikliğiyle puan satın alma getirildi, hiç hakkı olmayan eşdeğerci olmayan kişilere elindeki kaynakları yasal satın alma puanları karşılığında yasallık getirildi. Bunun arkasında hiç de nahoş olmayan eşdeğerci kendi hakkı olduğu halde elinde anasının ak sütü gibi helâl, temiz puanları olduğu halde mal alamazken, eşdeğerci olmayan, politik çerçevede ailesine puan satın aldırarak sonra onlara yasal güvence getirildi. Bu belki sizin bakanlığınıza kadar olmadı ama sizin döneminize gelene kadar bu çirkinlik, bu çirkeflik yaşanmıştır İskân Bakanlığında. Köşeyi dönen istifa edip çıkıp gitmiştir. Defalarca dönemin muhalefet partileri, bizler de dahil, bazı yolsuzlukların olduğunu söyledik. Hiçbir Ulusal Birlik Partisi milletvekilleri de evet, doğrudur diyor, kuliste konuşuyoruz ama Hükümetinizin yanlış politikasından dolayı bu eğrilere doğru demek cesaretini bulamadılar. Pislikler ortaya çıktıkça birtakım villalar ortaya çıktıkça, binalar ortaya çıktıkça, bu adam parayı nereden aldı demektedir? Bunu söyleyen kimler? Biz söylüyoruz. Bizler kadar da Ulusal Birlik Partisinin milletvekilleri de söylüyor. Ama şu Mecliste o insanları milletvekilliğimizin arkasına saklanarak, hükümetin icraatının arkasına sağlanarak Ulusal Birlik Partili kılıfına girerek bu tip hırsızlıkları daima İskân Bakanlığı bünyesindeki yapılan hırsızlıkları korudunuz, kolladınız. İsteyerek ve istemeyerek. Ama bürograsiye lâf gelmesin diye bu İskân illetinden daima bazı insanlar koruma altına alınmıştır. Zararını kim görmüştür? Bu ülkede yaşayan Kuzeylisi, Güneylisi, mücahidi, eşdeğercisi, eşdeğeri olsun olmasın, gazisi, mücahidi, şehit çocuğu, şehidi. Hepsinin, şehidin kemikleri sızlamıştır. Şehit çocuklarında gözyaşları hiçbir zaman dinmemiştir. Şehit çocuklarına arsa veriyoruz. Hani arsalar? Benim bildiğim arsanın alt-yapısı yapılır, kanalizasyonu yapılır, elektrik şebekesi

gelir ve arsa odur. Benim bildiğim arsa şehircilikte de arsanın anlamı budur. Keçilerin yürüyemeyeceği tarlayı sen parsel parsel yap dağıt. Ne? Bu arsa. Kime? Şehit çocuklarına. Şehit çocuklarına böyle arsa dağıtımı yapıldığı süre içerisinde alay edilmekten başka çare yoktur. Yapın. Yapacağız efendim. Bütçeler olanak verdikçe bu parselasyonları yapacağız. Altyapısını yapacağız. Yap, ondan sonra ver. Ama nasıl yapacaksın? İşte seçim arifesi gelecek, iki kamyon kum döküceksin, iki tane beton koyacaksın, şehit çocuklarının tarları arsa oluyor. Hükümet tekrar oy almak için bu gülünç duruma düştüğünün farkında olmadan bu tip icraatları daima yaşadık, daima da yaşamaya da böyle devam edeceğiz, bu zihniyet olduğu süre içerisinde. Bir kere bu tapu konusu, tapu tapu tapu, ta 80'li yıllardan beri gelen her seçimde kırık plak gibi hiç ağızımızdan düşmeyen, sakız gibi çiğnediğimiz tapu konusunu hiçbir zaman ağızımızdan çıkarmadık. Neydi? Hele hele özellikle 1990 seçimlerinde Sayın Başbakan altı ay içerisinde herkesin tapu alacağını söylüyordu. Bir Başbakan vermiş olduğu sözün yanından bile geçmiyor. Tapu konusuna geliyoruz. Tapu verilecek. Bu tapu verilme lâfına karşı İskân, Topraklar Dırma ve Eşdeğer Mal Yasası 41/77 yasaya bir değişiklik getirdi. Ne getirdi? Ne getirmiştir? Bu değişiklik kendiliğinden gelmeyen, bu ülkeye kendi zorlamasıyla gelmeyen, devletin protokolüyle bu ülkeye yerleşen ve sonra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlığına geçen bu insanlara tapuyu nasıl vereceksiniz. Eğer bu koşullarla bu yasa bu gündemde olduğu süre içerisinde, geçerliliğini koruduğu süre içerisinde, bu yasa gündemde kaldığı süre içerisinde seçimde veya köy gezilerinizde söylediğiniz tüm milletvekillerinin söylediği gibi, korkmayın, biz sizden para almayacağız maskaralığı yaşanacaktır.

Eğer Yasa burada bana amir hükümlü diyorsa ki belirli koşulları getiriyorsa döner politik çıkar sağlamak için vatandaşa hoş görünmek için halâ vatandaşa dersiniz yahu korkmayın işte Türkiye sizlerin tapularını ödeyecek çünkü çok ama burada şu Meclisin iradesinden çıkmış, bizim kabul etmediğimiz, bizim oy vermediğimiz ama saygı duyduğumuz veyahut da saygı duyup kabul etsek de etmesek de Cumhuriyetimizin çıkarmış olduğu bir Yasa vatanşası yönlendirmek için, vatandaşın hak ve menfaatlerini korumak, devletin hak ve menfaatlerini korumak yasalarla olduğuna göre bu Yasa da gündemde olduğuna göre, bu Yasanın maddelerinde göçmenden çatır çatır para alacağım diyorsa nasıl bir siyasi parti olarak veyahut da devlet adamı olarak vatandaşa gidip korkmayın biz sizden para almayacağız diyeceksiniz. Kesinlikle bunun yapılmaması, bu Yasanın en kısa zamanda tekrar değişikliğe uğraması lazım. 1974 sıcak Barış Harekâtında o Barış Harekâtı gazilerinin mevzilerdeki yatmış olduğu tozlar omuzundayken 74 Barış Harekâtı savaşa katılmaktadır çocuğu şimdi burada mücahitlik yapmaktadır. Şimdi 74 Barış Harekâtının gazisinin oğlu Ruma karşı nöbet tutmaktadır. Bu memlekette artık gazilik, mücahitlik, eşdeğercilik, Kuzeyli, Güneyli diye ayırmadan ellerinde bulunan herkesin tahsisten hak sahibi olup da elinde mal bulunduran insanlara norm çerçevesinde şu veyahut da bu şekilde olmasına parasına bakmadan herkesin tapusunu bedelini vermek durumundasınız. Bu toprakların en kısa zamanda vatandaştırmak mecburiyetindeyiz. Eğer vatandaştırmak durumuna gidiyorsak muhalefeti sokakta yapmayı yeğleyen CTP'nin ve diğer TKP'nin o çirkin politikalarına çanak tutmaktan başka bir işe yaramaz bu işler. Vatandaş elindeki evine, tarlasına, toprağına benimdir demesi lazımdır. Ne getiriyor bu Yasa? Bu Yasanın hem bir yandan diyoruz ki tutanaklara tekrar tekrar geçmesi için, tekrar tekrar geçmesi için gerekirse yüz defa daha bu kürsüye çıkacağım, bu Yasa gündemde olduğu süre içerisinde yüz defa daha okuyacağım. Vatandaş hakkını korumak, kollamak tüm milletvekillerinin görevidir. Bu Yasanın 45 (a) maddesi ve (3)'üncü fıkrası. "Bu Yasanın hak sahipliği hakları ölçüsünde bir konut ile yöre normu kadar arazinin veya bir konut ile bir küçük işyerinin toplam

puan değeri iki milyon puan veya daha az ise." Vatandaşa gidiyor bu milletvekili arkadaşlarımız veyahut da işte şu köyde alkışlandım desinler diye veyahut da Sayın Bakana gelip güya bilgi verecek işte biz vatandaşa dedik ki iki milyon sizi muaf kılacak. Hani öyle bir Yasa? Bu Yasada öyle bir şey yok. Ya Yasayı olduğu gibi okursunuz Hükümete yaraşır ve yakışır ciddiyette gideceksiniz vatandaşa bu yasa ne diyorsa ey Hasan Hüseyin, ey köylü Mehmet, ey çoban Ahmet gel buraya arkadaş bu Yasa budur diyeceksiniz. Vatandaşa yasa neyi anlatıyorsa onu anlatacaksınız. Milletvekillerimiz gidiyor diyor ki iki milyon puan veya daha az ise size diyor iki milyon muafiyet getiriyoruz göçmenlere ki öyle bir şey yok. Bir milletvekilinin ciddiyetine ve makamına yakışmayan gülünç şekilde ifade kullanılmaktadır. Eğer bu böyle ise bunun arkasına başka bir şey yazıyorsa bizden habersiz, bu Meclisin dışından habersiz bir şey yazılması da mümkün olmadığına göre Sayın Cumhurbaşkanımızın imzalamış olduğu bir Yasa olduğuna göre bu Yasa da şu anda yürürlükte olduğuna göre demek ki bu Yasa hiçbir insana bugünkü maddeleriyle muafiyet getirmemektedir. Muafiyet getirmediğine göre Yasa ne emrediyorsa vatandaşa o anlatılmak durumundadır. Sayın Bakanın beyanatı var. Herkes iki milyon puan ödeyecek diye veyahut bağışlanacak diye ilk Yasa gündemdeyken Birlik Gazetesinde bir beyanatınız var. Açık yürekle çıktınız, konuştunuz, herkes elindeki malı beleşe alamaz dediniz, ifadelerinizde, doğaldır icraatın başı siz olduğunuz için İskanda bunu söylemenoz zaten doğal hakkınızdır niye böyle söylediniz demiyorum ama Bakan bunu söylerken...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI ERKAN EMEİKÇİ (Yerinden) -
Demek ki Yasanın emrettiğini Bakan söylüyor.

KENAN AKIN (Devamla) - Bakan söylüyor. Bakan söylüyor. Bakana ait mensup partinin milletvekilleri köylerde örgüt seçeceksiniz, delege yazacaksınız, bunları söylüyorlar, seçimlerde Sayın Başbakan çıkıyor herkese tapu veriyoruz. Tapu nasıl verilecek?

Peki madem bu 2 milyon puan karşısında yasanın emrettiğini Sayın Bakan söylediğine göre, bu insanları buraya niye getirdiniz? Bu insanları Türkiye'den kimse kovmadı. Nüfusa katkı yapılsın diye göçmen mübadelesi adı altında, tarım işgücü adı altında, tarlalar, topraklar işletilsin, evler bakıma alınsın, narenciye bahçeleri sulansın, ki yerleşim yanlış doğru, onun muhasebesini hiç yapmıyorum. Oraya hiç değinmiyorum, ama bu insanları getiren bu memlekette daima icraatın başında olan insanlar yapmıştır. Her geldiklerinde ve hatta Türkiye'den buraya göçmenliğe hazırlanırken, göçe hazırlanırken oradaki sorumlular iki yetkili, insanların buradaki yetkililerin ve Türkiye'deki yetkililer arasında imzalanan protokolla, Kıbrıs'a gideceksiniz, oradaki evinizin, tarlanızın, verilecek olan herşeyin tapusunu derhal alacaksınız ifadesi kullanılmıştır ve bu yıllar itibarıyla süregeldi bu. Türkiye'de yaşandı, Afganistan'dan göçmen geldi, Bulgaristan'dan geldi, ordan geldi, burdan geldi filan, bütün gayri menkuller o insanların o ülkeyi vatan yapması için ne verildiyse, devlet hiç bir kuruş bedel almamıştır. Kaldı ki biz buna da karşıyız. Eğer vatandaşa tarla, toprak verdiysen tapu masraflarını ödemek kaydıyla, devlet her gün gelir kaybediyor ayrı konu, emlak vergisi yok, tapu olmadığı zaman emlak vergisini getiremezsiniz. Verin bu insanların tapusunu, tapu masraflarını alın ve dönün her yılsonu itibarıyla de belirli emlak vergisini alın. Devletimizin gelir kaynağı da çoğalsın. Ama bunu yapacak hiçbir ciddi iktidar göremedik bugüne kadar. Sadece ve sadece seçim kürsülerinden vatandaşın oylarını alsın diye Türkün tarlasına, toprağına, tapusuna çok sıcak baktığının en iyi kullanıldığı bu politik alet elinizden gitmesin diye, politik oyuncak elinizden gitmesin diye bunu halletmek istemiyorsunuz.

Eğer elinde iki milyonluk puanlık mal varsa, veyahut da bu iki milyon puandan az veya daha fazla ise, geri kalan puan miktarı öncelikle hak sahibi puan miktarını, öncelikle her çeşit puanıyla karşılayacak. Bu hak sahibi olup eşdeğer puanı az olan, yetmeyen, mücahit olmuş kişiyi

kapsar, TBK mensubunu kapsar, Kuzeyden gelmiş hiçbir insanın elinde puan olmadığına göre, Kuzeyde yine yerleşmiş olup da göçmen durumuna düşmüş, evi Rumlar tarafından yıkılmış, puanları az olduğuna göre veyahut da puanları çıkmadığına göre çıkmayan kişilere elinde puanı varsa karşılığını yatırıyor. Geriye kalan puan miktarı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihteki bu yasanın 64'üncü madde kurallarına göre saptanan resmi değerlerden para olarak hesaplanır. Yani puan verenleri bir kenara bırakıyoruz. Gazileri bir kenara bırakıyoruz. Onların 250,000 puanı var. O puanları nasıl kullanacak da halen soru işareti? Ona da geleceğim. İki milyon puanlık mal veyahut da iki milyondan daha az ise veyahut fazla ise, fazlasını bir kenara bırakıyoruz, norm çerçevesinde deniz kenarında değerli olabilir, puan hesaplama itibarıyla. İki milyon puanı 64'üncü madde kurallarına göre hesaplanır, ödeme şekli esas ve kıstasları Bakanlar Kurulunun çıkaracağı bir tüzükle düzenlenir. Yani bu memleketteki göçmene bugünkü rayiç bedeliyle 250 milyon, 260 milyon veyahut 260 milyon civarında bir borçlandırma veya ödeme koşulu getireceksiniz bu yasayla. Demek ki hiçbir milletvekilinin, Ulusal Birlik Partili milletvekillerinin bu malından vazgeçmeleri gerektiğini bu bakanlık bütçesi görüşülürken hatırlatmak isterim ben. Vazgeçsinler. Milletvekilliğine yalan söylemek yakışmaz. Eğer ödeyeceklerse, vatandaş şimdiden kıyıda köşeden, satıyorsa kuzusunu, üç-beş kuruş kıyıya koysun, ben bir gün bu tapuyu alırken tapum karşılanırken ödeyeceğim para için ak akçe kara gün içindir desin.

Ki kara günler getirecek bu ödeme koşulu, bu Bakanlar Kurulunun çıkaracağı tüzük bu halkın %70, %50'sine kara günler getirecektir. O kara günler için vatandaşımız 3-5 kuruşunu bir kenara koysun. Ama bu Yasanın Meclisten çıktığına göre, uygulanması gerekir. Fakat uygulanmayacağını biz daha önce Yeni Doğu Partisi olarak buradan söyledik. Yaptığımız mitinglerde söyledik. Yaptığımız Gaziler Cemiyeti olarak yapılan eylemde vurguladık. Bu Yasa yürürlüğe girmeyecektir. Girmeyecek, sokamayacaksınız. Bir kuruş almaya gücünüz yetmeyecek. 45 değil 49 olsanız şu Mecliste, tek başıma kalsam bu ülkenin başınıza ters çeviririm ben. Bir göçmenden kuruş almak cesaretiniz ve gücünüz olamayacaktır. Alamayacaksınız. Ne kadar gücünüz olursa olsun. Belki burada bu Yasa olduğu halde demek ki geçirmiş olduğunuz Yasayı uygulayamayacak kadar güçsüz duruma düşeceksiniz. Halktır, en büyük güç halktır. Halkın...

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Ne kadar gücün varsa o kadar konuşacan. Halkın gücü şu anda Meclistedir.

KENAN AKIN (Devamla) - Halkın gücü... Şu anda sen halkın gücü vardır deme Ulusal Birlik Partisi üzerinde.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Tek başına Meclisi yıkamazsın.

BAŞKAN - Sayın Akın biraz sözlerinize dikkat edin efendim lütfen. Biraz daha özen gösterin.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Eylemi yaparsın ama o şekilde konuşamazsın.

KENAN AKIN (Devamla) - Almaya kalkarsan geçecek başınıza, Meclis geçecek değil.

- 1508 -

BAŞKAN - Biraz özen gösterin efendim lütfen.

KENAN AKIN (Devamla) - Yok yumuşak teşekkür etmemi beklemeyin siz de yani. Vatandaşa külfet getireceksiniz, bravo dememi beklemeyin. Böyle bir şeyi yaptığınız zaman bu ülkenin sokaklarında yürüyemeyeceksiniz.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Olabilir. O zaman senin konuşman olabilir, eylem yapar, adamlar hakkını ararlar doğrudur.

BAŞKAN - Sayın Akın daha özenle konuşun efendim. Evet.

KENAN AKIN (Devamla) - Anayasa ve Yasa, belki çıkıpta silah çekipte yolları kapatacak değilim. Ters dönecektir, eğer bu işlemi yapmaya kalkarsanız bu vatandaş bunu yapacak size yapar.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Onu merak etme sana sıra gelmeyecek.

KENAN AKIN (Devamla) - Gelecek canım gelecek.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Gelmeyecek sana sıra. Ulusal Birlik Partisidir bunları getiren o yasaları getiren, hakkı verende odur.

KENAN AKIN (Devamla) - Bu Yasayla ama hangi hakkı veriyorsunuz.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Kimin başına neyi yıkacaksın?

KENAN AKIN (Devamla) - Göreceksiniz işte uygulayın Yasayı. Uyguladığınız zaman bu memleketin sokaklarında yürüyemeyeceksiniz.

.../1509

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Bildiğin halde konuşuyorsun işte.

KENAN AKIN (Devamla) - Kalk sende konuş. Kalk sende konuş.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Memleketi düşünen bir tek sen kaldın.

KENAN AKIN (Devamla) - İster kabul et, ister kabul etme ben sana bir şey söyledim sen çok bak milliyetçisin zaten bu ülkenin tek milliyetçisi sensin. Sen düşünüyorsun bu milleti. Senden başka kimse savunamaz.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden) (Devamla) - Hepimiz düşünüyoruz.

KENAN AKIN (Devamla) - O zaman bakın fikirlerimize, ben senin fikirlerine saygı duyarım sen bu şartları getiriyorsun, bu memleketin yasasıdır, şu günde güncelliğini koruyan bir Yasadır. Bu Yasa uygulamaya girdiği zaman bu vatandaş böyle sorumsuz kalmayacaktır.

BAŞKAN - Evet devam edib efendim siz Kurula hitap edin. Sürdürün konuşmanızı.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sakin sakin devam et efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Suyunu işte yavaşla biraz da anlaşılсын söylediklerin.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki milyon puan demek ki hiçbir zaman muafiyet gelmeyecek. İki milyon sonrası da vatandaş borç ödeme koşulu getiriyorsunuz bu Yasayla. Ben bu Yasayı fazla irdelemeyeceğim

o zaman, bu maddesi kafidir, irdelemeyeceğim artık yalan söylemekten vazgeçelim. Sayın Bakan açıkladı bu görüşü geliyor Bakanlar Kurulunda ödeme şekli gelecektir diye Bakanımız, Sayın Bakan bunu açık yüreklilikle açıklıyor. Milletvekilleri...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakanın sözü senettir.

KENAN AKIN (Devamla) - Bu yalandan vazgeçsinler, Sayın Bakan Yasanın ne anlatıyorsa onu zaman zaman açıklamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu anomali yaşanırken bu Yasa güncelliğini korurken vatandaşımız halâ 17 yıldır evine evim, tarlasına tarla dememenin sıkıntısı içerisinde. Bu işin bir yanı. Halâ vatandaşımız bankaya gidecek, ekonomik olarak kalkınması için bir iş yapması için bankadan kredi isteyecek, ipotek yapmama sıkıntısı içerisinde. 17 yıldır evini kullanıyor ama halâ 17 yıldır evine kuyu yapmayan, evine çünkü sahip çıkamama kuşkusu olduğu için bu kuşkuyu da vererek, bugüne kadar yapılan yanlış iskân politikası olduğu için evine bakamayan bir sürü göçmen çoğalmıştır. Böyle bir şey var ki bankaya ipotek koyamıyor, ekonomik kalkınma da gerçekleşmesi mümkün değil, ki benim bildiğim 82'den sonra bu ülkede göç olayı kalkmamıştır. 26 Temmuz'da zannederseniz Temmuz 82'den sonra bu olaya tekrar hiç hak sahibi olmayan, hak sahibi olayı kapanmıştır. Türkiye'den gelsin, nereden gelirse gelsin Avustralya'dan gelsin, nereden gelirse gelsin.

Bu memlekette hiçbir kise o güne kadar iskâna müracaat yapmadıysa hak sahiplik olayı kapanmıştır. Şimdi bakıyorum Sayın Bakan ifade buyurur, karşı mıyım? Yine açık açık söylüyorum, değilim. Bulgaristan'dan gelen göçmenlere, soydaşlarımıza karşı mıyım? Hayır. Ama hangi yasayla? Gelin bu Meclisten yasa çıkaralım, bu insanların yasal olarak burada iskân edilmesini sağlayalım, yasal olarak. Yasal güvenceye alalım, o insanların gelip buraya yerleşmesi, ev alması önemli değil. Ev alması önemli değil. Ne yiyecekler, ne içecekler? Kaldı ki bu memleketteki işsizlik konusu belli. Tarımsal alandaki arazilerimiz, kaynaklarımız belli, bu insanların buraya yerleşmesiyle ülkemiz ne kazanç elde edecek, veyahut o insanlara yaşadıkları memleketleri terkeden insanlara ne kadar katkı yapabileceğiz? Bu yasa gelmesi lâzım. Gelmesi gerekir, aksi takdirde biz bunu defalarca gündeme getireceğiz. Niye geldiler demiyoruz, gelsinler. Nüfusumuza katkı açısından geldiler. Yasal güvence altına almak durumundayız biz. Yarın o insanlara da mı acaba iki milyon veyahut da üç milyon puanı koşulu getireceğiz. Aynı Türkiye'den gelen göçmenlere olduğu gibi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; anlaşmalar çerçevesinde gelen göçmen hariç de, bir de kendiliğinden gelen göçmenler aynı pota altında, aynı pota altında yine biraz önce sözünü ettiğim Türk Barış Kuvvetleri mensubu, gaziler de aynı pota içerisinde. Dönüyorsun tahsisten hak sahibi diye tüm kitleleri bir yasaya bağlıyorsun, ondan sonra gazilere 250,000 puan veriyorsun, mücahit ve gaziler puanı altında. Kaldı ki bu insanlarımız, ne mücahidimiz, ne gazimiz, ne TMT'cimiz hiçbiri bu önemli mücadeleye hayatını bile vermeye razıyken, canını bile adanmışken ne puan düşünüyordu, ne onu düşünüyordu, ne bunu düşünüyordu. İşte çirkin politikaların ürünü bu memleketteki iskân politikasını zora sokmuştur. Dokuz buçuk

milyarlık bir kaynak. Kolay mı bu arkadaşlarımızı bu önemli mücadelede bu Meclisin temel taşlarını oluşturan mücahit ve gaziler, şehitlerinin ebeveynlerini onore etmek kolay mı? Dokuz buçuk milyarlık puanın karşılığını nasıl vereceğiz?

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden)- Verilmiştir, verilmiştir. Hiç merak etme.

KENAN AKIN (Devamla)- Dönüyoruz, gazilere şimdi 250,000 puan verdin.Niye verdin? Niye getirdin? Bu gazilere madem İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası altında, diyelim hatta göçmenleri bir kenara bıraktık, gaziler ayrı bir gruptur. Mevzide Sayın Cumhurbaşkanı benim bölüğüme geldi ki savaştan biriyim ve gurur duyduğum bir derneğin de üyesiyim, o zamanın şeyinde, 74'ün sıcak gününde ayağımız toz toprak mevzide yatıyoruz, Sayın Cumhurbaşkanı o zaman yönetimdi, gelin gazilerim, bizim sizin nüfusunuza ihtiyacımız var denildi. Geldik, yerleştik, gazi olarak buraya yerleşmiş gazilerin çocukları, mücahit olmuş, bu memleketi vatan yapmış, artık bu memlekete tırnaklarını geçirmiş, sen 17 sene sonra bu yasayla ne gazilik tanıyorsun, ne hiçbir şey. Tahsisten hak sahibi kişi. Gizliyorsun ve elinde her çeşit puanla vermiş olduğun o gülünç rakamla 250,000 puanla o zaman eğer savaşa katıldığı için Türkiye Hükümetinin yapmış olduğu şekilde erine, onbaşısına, subayına, hepsine harekâta katıldığı için, çalışmayanlara şimdi maaş bağladı. Şeref aylığı adı altında maaş bağladı. Neden buradaki icramız bu gazilerimize bu şekilde puan pazarlar gibi 250 bin puan alacaksın, vereceksin, ama elindeki gayrimenkulün bir odasını kullanacak. Üç odası ne olacak? Ona da ayrı para ödeyeceksin.Bu yasa bu şekilde kaldığı süre içerisinde veyahut da biz ne gazi, ne eşdeğerci hiç kimseyi ayırmadan, bu ülkede tahsisten hak sahibi herkese elindeki gayri menkul malları kayıtsız şartsız, bedelsiz tapularının derhal verilmesi.

Bu ülkenin vatanlaşmasının, geç kalan vatanlaşmasının bir an önce sağlanmasını istiyoruz. Eşdeğercilere geliyoruz, paketler paketler paketler açıklanıyor ama pakete müracaat edipte doğrudur bir arsa çıkar bir tarafta bin kişi müracaat yapacak mutlaka onu bir kişi alacaktır. Ama bu öncelik koşulları nasıl yapıyorsunuz? Bir adam eşdeğerci o Güneyde bıraktığı mala karşı burada zaten mal alamamış, yılların getirdiği mali kayıplar içerisinde çırpınırken bir de elinde 3-5 puanı varsa o puana karşılık da puan alamamanın sıkıntısı içerisinde. Eğer politik nüfusu varsa belirli köşe başlarında adamları varsa adam elindeki eş değerine karşı mal alabiliyor. Şimdi şöyle bakıyorum zaman zaman geliyor arkadaşlarımız, bir TMT'ci arkadaşımız var bunların durumu ne olacak? Eşdeğer puanı iki yüz bin puanı var. Hiç puanı yok TMT'ci, 17 yıldır elinde tarla tutuyor işliyor, kuyu kazıyor bilmem ne yapıyor pakette çıkıyor. Adamın bir yerden bakıyoruz kesin tasarruf belgesi almış, kesin tasarruf belgesi almış evine, tarlasının pakette çıktığını görüyoruz. Bu yanlışları neye yapıyoruz biz. Demek ki bu yanlışlıklar yaşandığı süre içerisinde şu andaki mevcut ellerinde mallarına karşı puan bulunduran eşdeğerci insanlarımız hiçbir zaman elindeki puanına karşı mal alamamanın kuşkusu içerisinde çünkü ciddi bir icraatı göremiyorlar. Efendim itiraz edilir çıkarılır, çıkar doğrudur. Ama o insanımız, o köylümüz zaten 17 yıldır mal alamamış onun sıkıntısı var, mali kaybın içerisinde, bir de dönecek h asbel kader elinde varsa 3-5 kuruşluk tarlaya toprağa ona kesin tasarruf belgesi almış, listede çıkacak, koştursun bir malın kesin tasarrufunu alana kadar koşturdu. Bir de onu paketten çıkarana kadar koştursun. Bu yanlışlıkların yapılamaması gerekir. Hasan Yumuk olarak siz mi yapıyorsunuz? Hayır. Bu yanlışlıkların yapılmaması gerekir. Daha dikkatli, ve daha titiz çalışma yapılması gerekir. Bunu siz de belki Ulusal Birlik Partili milletvekili arkadaşlarımızda bu konu için aracı olmaya çalışıyor. Çünkü vatandaş geliyor köylüdür neyin nasıl nereye müracaat edeceğini bilmeyiz, bizler de bu konularda muzdarip olmaktadır. Bu yanlışlıklar devam ettiği süre içerisinde bu olaylardan hepimiz muzdarip olduğumuz

için yapılacak icraatlarda vatandaşa güven duygusu yoktur. Olmaz. Böyle yanlışlıklar devam ettiği süre içerisinde. Tabii ki mal verileceği zaman, mal tatlı şey olduğu için hiçbir kimseyi de tatmin etmek mümkün değil. Ama mevcut halâ 17 yıldır yanlışlıkları düzeltmek mecburiyetindeyiz. Bir yanda eşdeğerciyi açıkladık, eşdeğerciyi açıklıyoruz. Eşdeğercinin elindeki puana karşı mal alabilir diyoruz. Diğer taraftan eşdeğerciyle evli olan ama eşdeğerli olmayan bir adamın bu konuda sen hak sahibisin diyoruz. Sen tahsisten hak sahibisin, elindeki evi tarlayı alacaksın, borçlanmayla alacaksın. Eğer eşi TC'den gelmiş burda evlenmiş bir sürü gencimiz var, kızımız var. Kızımıza babasından dolayı bir eşdeğer miras geldiyse o eşdeğer mirasa bu kaynak olma yolunu açacaksınız ki Yasada öyle bir şey yoktur. İdari tasarruf yapıyorsunuz bunu. Yanlıştır. Bir ailesi, siz bütünsünüz efendim önce kadının elindeki eşdeğer puana evi koyacaksınız veyahut da tarlaya norm çerçevesindeki elinizdeki malı koyacaksınız diyorsunuz. Bu Yasada bir şey yoktur. Görmedim hiç ben. Yasada bunu bulmanız mümkün değil. Bu idari tasarruftan vazgeçmeniz lazımdır. Eşdeğerci ki bir sürü aşağı yukarı belkide bine yaklaşır bu insanlarımız. Binden fazladır. Elinde eşdeğeri vardır. Eşinin eşdeğeri vardır, kendi eşdeğerci olmadığı için tahsisten hak sahibi olduğu için de puan orada etitmeye çalışacağız.

Madem devlet olarak, hükümet olarak siz borçlanma getiriyorsunuz, bırakın, eşinin eşdeğer puanına karşı ayrı kaynağa müracaat yapma hakkını verin. Bu idari tasarrufu lütfen ortadan kaldırın. Yanlıştır bu ki Sayın Bakanın bu sohbetleri burada söylüyorum. Tutanağa geçsin diye söylüyorum. Bunu yaşadığımız gerçekler var. Adam tahsisten hak sahibidir. Eşinin elinde bir milyon puanı vardır. O bir milyon puanı o kaynakta eritmesin diye formalite icabı boşanma yoluna gidenler vardır. İşte ben eşimden boşandım. Eşime bu puanını ver veyahut da eşi, tarlayı, evi istemiyor, başka kaynak bul. Bu yanlışlıklara vatandaşımızı sevketmekten başka hiçbir işe yaramaz. Belki de açık söylüyorum. Ben de aynı konuda muzdaribim. Yani, gerçi, çok büyük bir puan falan olayı yok ama, genelleştirme yaptığımız zaman bu uygulama idari tasarruftan başka birşey değildir. Yasal hiçbir dayanağı yoktur. Bu uygulamadan derhal vazgeçmek durumundasınız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün gerçekten mağdur olan, mağduriyeti günden güne artan, tüm, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Halkının İskân Yasasının getirmiş olduğu bazı yanlışlıklardan dolayı gerçekten mağdur olunmaktadır. Biraz önce tekrar edecektim. Uzun okumak istemiyorum. O Maddeyi uzun uzun okumak istemiyorum. Mücahit puanlarına gelince; ne yapacak mücahit puanları? Elinde kaynak olanlar değerlendirecek, alacak. Elinde kaynak tutmayanlar, elinde kaynak tutmayan mücahitlerimiz de var. Hem bir yandan diyoruz ki 15'inci kaynak paketine müracaat edip de kaynak alamayan eşdeğerci açıklanan, açıklanacak olan özel paketlere müracaat yapabilir. Burada öncelik kimedir? Hem mücahit puanlarını eriteceğiz diyoruz ...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Öncelik yok.

KENAN AKIN (Devamla)- Özel paket mücahitler için.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla)- Yoktur.

KENAN AKIN (Devamla)- Özel paket açacağız diyoruz. Açıklama var yoktur deme.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla)- Herkes müracaat edebilecek.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden)- Elinde tutan puanı 6, 7 milyar puan tutan vardır.

KENAN AKIN (Devamla)- Tutmayan vardır Hacı Dayı. Genelleştiriyor. Tutmayan vardır.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Var.

KENAN AKIN (Devamla)- Vardır. Şimdi, elinde eşdeğeri olmadığı halde mücahit puanı vardır. Özel kaynakla yine açıklanacak. Bir de paketlere müracaat yaptığı halde, kaynak alamayan eşdeğerci vardır. Elinde halâ mallar yetmemiştir, doğaldır. Yetmemiştir, mal alamamıştır. Şimdi önceliği kime vereceğiz burada? Eşdeğerciye mi ...

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(devamla)- Yoktur.

KENAN AKIN (Devamla)- Yoktur deyip atamazsın bunu işte. Vardır.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla)- Yasa onu söylüyor. Okumaz mısın Yasayı?

KENAN AKIN (Devamla)- Sen benim söylediklerimi, eşdeğerci vardır. Bu 15'inci pakete müracaat yaptı. Kaynak alamadı. Elinde puanı vardır.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla), Eşdeğer işi sona erdi diye karar vardır.

KENAN AKIN (Devamla)- Elinde puanı vardır. Diyeceğiz, Sayın Bakanın açıklamasına ben konuyu getiriyorum. Özel puan, özel kaynak paketi açacağız mücahitler için.

MUHARREM SÖYLEMEZ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- 15'ten alacak.

KENAN AKIN (Devamla)- Dönüyoruz, 15'inci kaynak paketinden mal alamayan eşdeğerciler de bu kaynak paketine müracaat edecek. Öncelik kimde olacak?

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla)- Evet. Yoktur öncelik. Eşdeğer bitti çünkü.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden)- Hiç alamayanlardadır öncelik.

KENAN AKIN (Devamla)- Bunun, bir an önce, anomalidir, düzeltilmesi gerekmektedir, düzeltilmesi lâzımdır. Türk Barış Kuvvetleri mensuplarına vermiş olduğunuz 250,000 puan, mücahede neyi verdiniz, 650, niye verdiniz, vermediniz. O yanlıştır. Bu memleketteki mücahidin bir yıllığıyla, on yıllık arasında hiçbir fark yoktur. Onu bile yanlış tüzüklerle, onu bile mücahitler arasında bile birtakım anomaliler yarattık. Bir günlük mücahitlik yapan aynı gün şehit olabilirdi. On yıllık, bir mevziye yatan da on yıl sonra şehit olabilirdi veyahut da aynı hizmetin, bir günlük mücahitlik on günlük ayrı ayrı puanlamayla, yanlışlık mıdır, değil midir onun, münazaraya girmiyorum. Niye mücahitlere 650,000 puan verdiniz de Türk Barış Kuvvetlerine 250,00, dondurdunuz demiyorum. Gaziler, gazilere vemiş olduğunuz 250,000 puanı da elindeki kaynakların dışında kaynaklara müracaat etme hakkını getireceksiniz?

ISKAN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Rum tarafını da alacağız ve vereceğiz.

KENAN AKIN (Devamla) - Zaten mevcut o zaman, o gelince, o zaman Türkiye'yi de dağıtsak yetmeyecek. Bırak Rum tarafı yetmez, şu anda...

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - İşte senin söylediğin...

KENAN AKIN (Devamla) - Ben başlangıçtan beri, sizin hatanız değil, o kaynak paketlerini köyler beş kişilik o yanlış, eşdeğerin bu kadar korkunç derecede yüksek puanlara çıkmasının yanlışlığı da var. Bir yanda eşdeğerli olduğu halde belki de malını doğru dürüst ibraz edememiştir, az puan almıştır ama hiç malı olmadığı zaman doğru söyleyeceğime vallahi deyip de hayali puanlarını ürettiğimiz de çok olmuştur. O tip insanları da korkunç derecede mal sahibi yaptığımız da olmuştur. Bu yanlışlıklardan dolayıdır. Siz mi yaptınız? Hayır. Geçmişteki yanlış icraatlardan dolayıdır. Belki Kıbrıs'ın tamamını da dağıtsan yetmeyecek, Türkiye'den de, Anamurdan da tarla isteyeceğiz. O da olabilir. Yani böyle bir icraat böyle şey devam ederse bu da olacak, belki de puanlarınız yetmeyecek, yetmesi de mümkün değil. Bizim dileğimiz...

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Yetecek yetecek.

KENAN AKIN (Devamla) - İnşallah inşallah yetecek. Bizim dileğimiz vermiş olduğunuz her sözün, açıklamış olduğunuz her beyanatın açıklamasına uygun kitlelerin ayak olmasını istiyoruz. Şehit çocuklarına tarla dağıttınız, toprak dağıttınız. Hiçbirinin yolu da yok, bilmem ne. Bunların en kısa zamanda düzeltilmesi gerekir. Hangi bütçe ile? Şu andaki mevcut bütçe ile de olmayacağına göre...

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Lefkoşa'daki, Mağusa'daki yerlere gittin mi? Şehit çocuklarına verilen yerleri gördün mü?

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Sayın Bakan yapılacak, çek çek bunu söylediğini biliyorum, yapılır.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla)-Yapılır, şu anda yapılıyor görüyorsun.

KENAN AKIN (Devamla) - Yapılır benim bildiğim arsa dağıtılıyorsa ve arsa bitikten sonra dağıtılır, ben bunu söylüyorum. Yapılacak. 10 sene, 20 sene sonra yapılacak. 20 sene sonra o şehit çocuğu oraya binayı nasıl yapacak.

MUHARREM SÖYLEMEZ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yapılıyor diyor.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Şu anda git lütfen, milletvekilisin ve git bak yapılıyor mu?

KENAN AKIN (Devamla) - Her gün geçtiğim yol vardır. Kamburların hemen sol tarafındaki arsayı biliyorum ben. Oralarda biliyorum, toprak döküldü, seçimde döküldü, 1990 seçiminde döküldü Yok gel Mağusa'ya o zaman beraber gidelim. Ya sizi kandırıyorlar yapıyoruz diyorlar, yapılmıyor. Mağusa'da şu anda bütün icraat durmuştur.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Takvime bağlanmıştır Sayın Akın.

KENAN AKIN (Devamla)- İşte bütçede ne, bütçede olanak yok, para yok, işte bu bütçe ile de birşey yapamayacaksınız.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Bütçede vardır para.

KENAN AKIN (Devamla) - Bu bütçe ile 1992 yılındaki bütçe ile de düşündüklerinizin hizmetini yerine getiremeyeceksiniz. Aynı şey, belki de benden farklı söylemiyorsunuz, iskân konusunda belki de benden farklı şey söylemiyorsunuz. Belki de benden çok daha, düşündüklerimin çok daha iyisini söyleyebilirsiniz. Ama onları yapabilmek bu bütçe ile mümkün değil. Bir kere İskân Bakanlığını

sen önce İskân Bakanlığını, bakanlığa lâayık bir bina yapılması lâzım. Buradan mı? Balık baştan kokar meselesi. Önce bakanlığın binası, bakanlığa yaraşır şekilde prefabrikler kalıyorsunuz. Önce bakanlığa bir bina yap, ondan sonra sen bu toplumun tapusunu mapusunu ver.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Beklesin biraz daha, bir 10 sene daha.

KENAN AKIN (Devamla) - Kaynak yarat. Devletin bakanı öyle prefabrik bakanlık icraatı, prefabrik yerde yapılmaz. Açık, bunu yani bunu doğru konuşacaksam konuşacağım. Sen bu bütçe ile mi yapacaksın? Dönüyoruz, dağda bayraktır, 80 milyon veriyoruz bayrak için. O da milli birşey mi? O da daha değişik yönde de yapılabilir. Her sene 80 milyon. Tarlaya, toprağa boya şey yapacağız, o da mısıml yapılmıyor, gittim ben kendim çıktım çünkü askerken orada idim ben, yapılan işi de gördüm. 80 milyona, yazık o paraya yazık. Daha güzel birşey yapılabilir. O milli duygumuzu kökleştirmek istiyorsak daha güzel birşey yapılabilir. Ama biz verilmesi gereken yerlere vermiyoruz, şimdi icraatları geriye mi turalım, bu yanlıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sempatisi olduğum için...

MUHARREM SÖYLEMEZ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Daha yazı mı var?

KENAN AKIN (Devamla) - Vardır, bir yazı daha var okuyacağım. Vardır vardır.

Geçenlerde aynı konu ile ilgili tapulaşma konusu ile ilgili olduğu için esasında Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesinde okumak istiyordum. Milliyetçi Düşünce Derneği, basında da yer aldı, herhalde Genel Kurulunda Cumhuriyet Meclisine, hükümetine muhtıra adı altında bir on maddelik ki çoğunluğu vatandaşlaşma ve toprak konusunda olduğu için bu İskân Bütçesinde tutanaklara geçmesi açısından okumak istiyoruz. Milliyetçi Düşünce Derneğinin ve sempatisi olduğum bir dernektir, keşke böyle derneklerin çoğalması, bu duyguların

ile ilgili tapulaşmayla ilgili olduğu için belki diyeceksiniz Milliyetçi Düşünce Derneği ile İskân Bakanlığının ne alakası var? Paralel bir düşünce midir değil midir ama muhtı-
rada veya istekleri doğrultusunda muhtıra adını verdiler İskânla ilgili olduğu için, topraklaşma ile ilgili olduğu için. Maraş'ın açılmasıyla ilgili olduğu için mutlaka okuma durumunu hissettim ben.

1. Cumhuriyet Meclisi Federasyon kararını süratle geri alıp Birleşmiş Milletler'e tanınmak ve üye olmak için başvuru yapılmalıdır.

2. Sovyetler Birliğinde Bağımsızlık ilân eden Türk Cumhuriyetleri derhal tanınmalı ve karşılıklı olarak siyasi, ekonomik ve kültürel işbirliği kurulmalıdır.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nin yabancı ülkelerdeki elçiliklerinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Masası kurulup Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınması için faaliyetler yapılmalıdır.

4. Rum silahlanmasına karşı süratle tedbirler alınmalı, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında savunma işbirliği anlaşması yapılmalıdır.

5. Rum'un Meclisinden, Rum Meclisinden Enosis kararı kaldırılmadan Rumlarla hiçbir görüşme yapılmamalıdır.

6. Sınır kapılarımızdan her türlü giriş ve çıkış Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi evraklarının doldurulması kaydına bağlanmalıdır.

7. Maraş ve diğer yerleşim birimleri süratle yerleşime ve turizme açılmalıdır.

8. En kısa zamanda bir Milli Kültür şurası düzenlenmeli ve erozyona uğrayan milli ruh ve şuurun tekrar canlanması için alınması gereken tedbirler araştırılmalıdır.

9. Mücahitler, Gaziler ve Eşdeğerciler başta olmak üzere bütün hak sahiplerine hakları verilmeli ve bu arada tapular daha fazla gecikmeden sahiplerine bedelsiz ve şartsız olarak verilmeli ve böylece Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin her karışının vatanlaşması sağlanmalıdır.

10. Yugoslavya'da devam eden Hırvat katliamı protesto edilmeli Bosna, Hersek ve Makedonya'daki Türklerle diyalog kurulmalıdır.

Tapulaşma konusunda da, aynı bizim görüşlerimizi paylaştıkları için bunu okumak lüzumunu hissettim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gün geçmiyor ki bu iskân konusunda şikâyetler bitsin. Bir sosyal konut olayını yaşıyoruz. Sosyal konutlar niye yapıldı? Sosyal Konutları kime veriyoruz? Sosyal konutlara kaç para taksit alıyoruz? Sosyal konutlarda oturmayan insanlara neler yapıyoruz ve şu andaki, Mağusa'daki sosyal konutların septik kuyuları hakkında, pis lâğım suları herhangi bir plân programınız var mıdır ki bu önümüzdeki günlerde, yıllarda, Sayın Muharrem arkadaşımız da orada sosyal konutlarda oturacak. Ama birkaç süre sonra başlayacak artık telefonu alacak eline. Blanjör çağırarak durmadan. Her üç günde bir. Çünkü, oradaki süngerleşme olayı, günden güne, o suyu çekme olayı kaybolmaktadır. Gerek şehirleşme açısından, gerek de önümüzdeki günlerde yıllarda, toplumun sağlığını tehlikeli boyutlarda zararlı bir hale lgetireceği inancı içerisindeyiz. Septik kuyularının bugünkü yerleşim birimi çerçevesinde şikâyetler gelmeye başlamıştır çok kısa zaman olduğu halde. Yarın, 80 dairelik diğer sosyal konut açıldığı zaman aynı tehlikeyi de yaşayacağız. Bunun plân ve programını mutlaka yapan, imal eden İskân Bakanlığı olduğuna göre, bu konuyu da hassasiyet çerçevesinde düşünmesi gerekmektedir. Şimdi, sosyal konutları yaptınız, verdiniz. Kuralarda hiç kimse birşey söyleyemez. Kuralar çekildi. Adaletli oldu. Bunun hiç kimse aksını iddia edemez.

Ama o sosyal konutu alıp da sosyal konut için oturmaya hak sahibi olan ve devlet tarafından, sen hak sahibisin deyip de verdiğiniz kişiler, kaç ı Mağusa'da evinde oturmaktadır? Sosyal konutzadelerden kaç ı evini 1,500,000 veya 2,000,000'a kiraya vermektedir. Hiç bunun araştırması yapıldı mı? Yapılmadığına göre ki yapılmış olsa ...

İSKÂN BAKAN ı HASAN YUMUK (Yerinden)- Savcılığa verdik. Tahliye davası da açıldı. İlgilenip sorsanız.

KENAN AKIN (Devamla)- O zaman bunu hatırlatmakta, doğru, cevap vereceksiniz. Öylel birşey yaptıysanız sizi kutlarım ben.

MUHARREM SÖYLEMEZ (Gazi Mağusa)(Yerinden)- İlâveler konusu?

KENAN AKIN (Devamla)- İlâveler konusu ne olacak?

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla)- Onlar da verildi.

KENAN AKIN (Devamla)- Sosyal konut. sosyal konut, düzenli bir yapı, yani sosyal yaşantı içerisindeki aile için yapılıyor. Bakıyoruz, sosyal konutlara. Her gün gecekond u yapar misali şehirciliğe de hiç uygun olmayan, güneşlik yapı, lıyor, garaj yapılıyor, bilmem ne yapılıyor. Peki, öteki tarafta, yani parası olan yapıyor bunu.

Para olmayınca ne suçu var? Arabasını dışarda, bu yanlışlıkları...

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Mahkemeye sevketti.

KENAN AKIN (Devamla) - Derhal bakanlık tarafından el konulması gerekir. Göçmenköy'de bir çalışmanın yapıldığını duyduk bir buçuk sene önce. İlk bakanlığa geldiğiniz günlerde. Onu bir acaba bizim görmediğimiz bir kol engelledi mi?

MUHARREM SÖYLEMEZ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Mağusa'dan ihbar gönderildi hepsine.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Savcılıkta, mahkemededir konu.

KENAN AKIN (Devamla) - Mühim olan sosyal konut yapıldığı zaman sosyal konutun sosyal içerikli kullanılmasını da sağlamak, kollamak sizin görevinizdir.

TOKAY KEREM (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne oldu garaj yaptı ise.

KENAN AKIN (Devamla) - Garajdan öte de esasında kullanma olayıdır.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Garajı da yıkaçamız merak etme.

KENAN AKIN (Devamla) - Garajdan öte kullanma olayını daha çok husustur. Devlete ben 530 bin lira aylık kestireceğim maaşımdan, döneceğim iki milyona öğrencilere kiraya vereceğim.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Yıkma kalktığı zaman da gelmeyeceksin ama.

KENAN AKIN (Devamla) - Yok kesinlikle, ben sizin o zaman alkış, keşke o işi yaptığın zaman gelin beraber gidelim, yıkalım.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - O zaman da onların önüne çıkmayacaksın.

KENAN AKIN (Devamla) - Sosyal konut her yasası, çıkan yasaları korumak ve kollamak bu Meclisin görevidir. Ve benim bir vatandaşımın veya bir yandaşımın garajını yıkacaksan yasa çerçevesinde, yasayı ne sen ayak altına alacaksan, ayaklar altına alma kişilerin, kişilerin karşısına Meclis olarak bizim dikilmemiz lâzım.

HASAN YUMUK (Yerinden)(Devamla) - Bekle karar çıksın.

KENAN AKIN (Devamla) - Ama biz bakıyoruz zaman zaman bu Meclis Kürsüsüne getirdiğimizde şu yapıyor hayır, eğer muhalefet birşey söylüyorsa yani beyaza beyaz diyorsa, muhalefet dediği için o beyaz değildir. Bu huyunuzdan vazgeçmek durumundasınız. En kısa zamanda bu iskân illetinden, bu iskân anomalisini bir an önce bitirmemiz lâzım. Anomalileri düzeltmemiz lâzım. Ama biraz önce ilk başlangıçta yanlış temeller üzerine kurulmuş, politik çıkar makinesi gibi iskân politikasını savunduğunuz süre içerisinde bu yanlışlıklar devam edecek, bu kürsüden bu eleştiriler devam edecektir. Bunun dışında eğer iyi bir icraat yaptığınız zaman tapuları getirin verin, beraber bu Meclise çıkayım, yani eşdeğerci niye Kuzeyden gelen göçmene tapusunu belgesiz veriyorsun demeyecektir. O kendi safsatandır o. Hiçbir güneyli benim eşdeğerim vardı, benim suçum ne, ona niye karşılıksız tapu veriyorsun demez, demeyecektir. Çünkü bu insanlar bu topluma nüfusa katkı yapılması için geldiler.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Şehit çocuklarına niye arsa verdik diye mahkemelerde dava açıldığını biliyorsunuz değil mi zamanında?

KENAN AKIN (Devamla) - Onu da koyacaksınız yasaya, ve arsa verirken koruyucu yasayı sen çıkar. Koruyucu yasaları da sen çıkaracaksın. Bir eşdeğerci çıkıp da Kuzeyden gelen, oradan buradan gelen insanlara niye tapu veriyor-sun demez, dememesi lâzım.

GÜNER GÖKTUĞ (Yerinden)(Devamla) - Diyenler çıkar.

KENAN AKIN (Devamla) - Diyorsa, yasal tedbirleri kullanacak. Anayasa neymiş? Anayasayı değiştirin. Eğer bu memleketteki bu toplumun nüfusunu çoğaltmak istiyorsak ayrı. Eğer azaltmak istiyorsak yarın o tüzük çıktığı zaman ki biz savunmuyoruz, tüzük o şekilde çıkarsa yine anti-propaganda yapmak durumunda kalacağız. Belki de her gün eline valizini alan bu ülkenin topraklarındaki nüfusu azaltmaya başlayacaktır. Bu tehlikeyi hissediyoruz biz. Eğer bu ödeme koşulu gelirse ki Sayın Bakan bile aynı konuya muzdarip olacak, ödemezsen, nasıl ödeyeceksin? Nasıl 20 yılda, 30 yılda ömrü vefa etmeyecek, bir miras bırakma olayı olmadığı için bu anomalinin daha sağlıklı düşünülerek daha kalkması için, daha sağlıklı temeller üzerine oturtmak mecburiyetindeyiz.

Dileğimiz bir dahaki İskân Bakanlığı Bütçesinde aynı anomalileri vurgulamayız, aynı sosyal konuttaki düzensizlikleri söylemeyiz, hepsinin yapılmış olmasını dileriz. Ama bu bütçe ile de olmayacağı için biz zannederssem yine aynı şeyleri söylemeye devam edeceğiz. Bu bütçenin bugünkü iskânın, bugünkü konularına ilâç olamadığı için, olamayacağı için bu Bakanlık Bütçesine evet dememiz mümkün değildir. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akın. Söz sırası Sayın Hacıahmetoğlu'ndadır. Buyurun Sayın Hacıahmetoğlu.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1974 Mutlu Barış Harekâtı ile Kıbrıs Türk Toplumunu özgürlüğüne kavuştu. Bir defa yeni bir harita çizildi. Yeni haritada, yeni harita ile bir reform gerçekleşti. Güneyde olsun, Kuzeyde olsun malsız doğan malsız ölecek değildi, evsiz doğan, evsiz ölecek değildi. Yeni bir harita, yeni bir reformla, o zamanki Mecliste iskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasasını geçirdik.

Yasaya göre, birinci Güneylilerin, Güneyde mal bırakanların birinci hak sahibi ettik. ikinci Barış Harekâtına katılan, şehitlerin, malûl gazilerin, hadise kurbanlarını ikinci hak sahibi ettik. Üçüncü, efendim, tarım işgücü dedik. Anavatan-dan gelen kardeşlerimizi dedik. İktisaden güçlendirme sınıfı dedik. Yerleşik olup da Kıbrıs'ta, Kuzeyde yerleşen de, efendim, iktisaden güçlendirme denen sınıf dedik ve TBK'lılar dedik. Türk Barış Harekâtına katılanlar dedik. Hatırladığım kadarıyla Yasada beş, altı tane bir sınıflandırma yaptık ve bu Kuzey Kıbrıs'ın haritasını, önceliklere göre, bu Yasanın verdiği haklara göre dağıtmaya başladık.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ondan sonra kalktı Hacı Dayı. Önce öyleydi de sonra kalktı. Son Yasayla bunlar kalktı hepsi. Hak sahibi adı altında.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla)- Kalktı?

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla)- Hepsi kalktı, hak sahibidir. Hepsi hak sahibidir.

ALİ SÜHA (Lefkoşa)(Yerinden)- Geçmişten bahseder.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla)- Bir dakika, bir dakika.

KENAN AKIN (Devamla)- Ha, önce öyleydi, doğrudur.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla)- Şimdi, hepimiz bilelim ki her daima söyledim. Bu topraklar Rumun bıraktığı topraklar değildi. Bu topraklar herşeyin üzerine rücu eder Atasözünün teyid edildiğinin bir daha tekrarıydı. Bu toprakları etüd eden bir arkadaşınız olarak, bugün Lefkoşa'nın batısını, bizden büyüklerden tamamıyla etüd ettim. Alayköy'ün Rumun zannedenler bilsinler ki Rumun değildi. Ben bugün 60 yaşındayım. Benden büyüklerden edindiğim bilgilere göre, orda büyük bir kabristanlık vardı benim ilkokul zamanımda, ortaokulda oraya giderken ve ordan Yılandılar ailesi vardı. Tamamıyla bizimdi. Bir ova bizimdi. Aldılar dedelerimizden.

Benim köyümle Alayköy yanyana. Aldıklarını biliyorum. Şirinevler Türk Köyüydü. Bizim de vardı 500 dönüm. Kozanköy, Larnaka de İslâmitu. Rahmetli Doktor Küçük'ün anası, liderimiz, annesi oralıydı. O da Türk köyüydü. İçtikleri su halâ bizim, koçanlı dedemden kalma. Şirinevler, Yılmazköy bizim zaten. Efendim, Ayvasıl'da büyük katliamlar yaptılar. %40'ı bizim zaten. Arazinin %50'si yine bizimdi. Dolayısıyla en büyük Dikmenköy'ün ...

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa)(Yerinden)- Kimin yani?

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla)- Türklerin. en büyük Dikmen'i Rum zannedersiniz, halbuki müdür Bodamyalızadelerin halâ daha içme suları Dikmen'in bizim malımızdı. İşte bunları, yani neden ve bizler halâ daha büyük bir hata içerisindeyiz. Sayın Cumhurbaşkanına da bir sefer arzettim. Bunlar için yeni bir tarih hazırlamak lâzım. Tamamıyla, nerden nereye gelindi ve bizi asimile nasıl yaptılar? Bu toprakların sahibi olan bizleri Rumlar nasıl asimile ettiler? Biz, Anavatandan gelen kardeşlerimizin değil, kendi, öz Türk kardeşlerimizin bize buraya tamamıyla bir destek için gelen kardeşlerimizin değil, yabancıların asimile ettiğinin, etmeye çalıştığıının ve malımızı mülkümüzü elimizden aldıklarının en bariz misalidir. Gelsin tarihçiler memleketi bilenler bunları daha büyüklerden sorsunlar. Şimdi, Barış Harekatiyle gerçekleşen özgürlükten sonra değişen Kıbrıs Haritasında dedim, hak sıralamasına göre, efendim Yasaya uygun olarak dağıtım başladı. Tabii o zaman, kimseden hiç korkum yok, kimseden de pakim yok. Doğrusunu söylemeye çalışıyorum daima vel öyle öleceğim. Doğrusudur herşeyin makbul olan. Kimsenin devlet tecrübesi yoktu Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; bir kısım arkadaşlarımız sordu, geldiğinde koşanı soralım ve koşana göre verelim. Bir kısmı derdi yerleştikten sonra koşanı veririz. Sayın Cumhurbaşkanım o zaman ben bu arkadaşları Güneyden kurtarayım derdi. Sayın İsmet kardeşimle beraber. Biz bunları yalnız, yeter ki Güneyden getirebilelim derdi. Hatırlarsanız. Güneyden son Türkleri getirinceye kadar devam etti. Bir kısım kardeşlerimiz önde geldi. İyi bir eve yerleşti. Bir kısım sonra geldi, daha değersiz bir eve yerleşti.

Dolayısıyla ondan sonra çatışma başladı. Benim Güneyde mal bıraktıydım, biraz da çekememe esas kanımızda var zaten, sen Güneyde tesadüfen Ömer Demir kardeşim bir küçük kulübede otururdu, ben de büyük bir evde otururdum. Tesadüfen o daha önde geldiği için, daha iyi bir eve yerleşti, sonra ben geldiğim için daha değersiz bir eve yerleştim. O zamandan bu şeyler başladı. Bunun esası o zamandan bunları zapturapta alıp esas değerleri ama kolay mıydı? Şimdi bir bina yapıldıktan sonra hiçbir mühendis vaktinde bu harita üzerinde, plân üzerinde görüşünü söylemez. Yapıldıktan sonra, yapılan binanın ufak tefek tenkitlerini yapar. O zaman esasında niyetler neydi? Toplumun menfaatıydı. Toplum Güneyden, Rumların esaretinden kurtarmaktı. Oydu hedef. Devam edildi birinci, o zaman şey geldi komiteye, Danışma Kurulları geldi. Danışma Kurulları ne yapıldı, dendi ki ve öneriyi yapanlardan birisi bendim orada, dedik ki köydeki bir şirket kâtabi banka olarak köylünü orada mali durumunu bilir kişinin, desteban tarlalarda gezen birisi, muhtar bilir, baktık, bir bakıldı ne yapıldı? Kâğıt kahveye asılacak, bazı insanlarımız yaptılar, dediler ki hepsi bağlık. Bakarsınız bir köyün dağ yolunun gelindiği şeyde, müracaatta Danışma Kurulu hepsi bademli, hepsi arsalık. Devam edildi bu şekilde, birçok hatalar işlendi, gidildi. Şimdi yasaya müracaatla eşdeğer puanları verimine başlandı. O zaman yasayı tanımayan CTP, vatandaşları ikna etti bir çağrısı yasaya müracaat etmeyin, çünkü Rumun felsefesi doğrultusunda biz malların sıfırlanmasını isteriz. Biz Güney malımızla, Kuzey malımızın sıfırlanmasını isteriz. Halbuki onlar ne diyor? Şimdi Vasiliou'nun dediği gibi dolaşım, yerleşim, temel hak ve özgürlükler dedik, mülk edinme özgürlüğü. Kişiler birbiri ile transfer etsin. Biz diyoruz ki; Kuzeydeki mal varlığımız bizim azsa, Rumların fazla ise tazminatlara girecek bu diyor.

Birçok vatandaşlarımızı aldattılar, Yasaya müracaat etmediler. Haklı olarak Bakanlık Hacıahmetoğlu müracaat etti, puanlarını aldı, işlemleri ön safhaya gitti. Bu tapu meselesi Osmanlıdan kalmadır, tapu meselesi köklü bir müessesedir. Bu Ahmet'e, Mehmet'e cart cart bakkal dükkânı yazıp verme işi değildir. Nitekim o kadar zorlarız ve bazı hatalar olur. Ve bunları da gelir buradan sanki bir milletvekili, en olgun bir arkadaş olarak dahi efendim bunları hata olarak, olacak kardeşim. Nüfusun %80'i göçmen olacak, bir çırpıda bütün bunları sihirli değnek gibi çözeceksin ve hata olacak kardeşim. Bir defa nüfusun %80'i ile ilgili bir bakanlık. Vatandaşın her ferdi ile işlemi olan bir bakanlık, eşdeğeri müracaatı olacak, bunların değerlendirilmesi olacak ve dolayısıyla hatalar olacak. Gözden kaçanlar olacak, yanlışlıklar olacak, bunları tekrar benim takip ettiğime göre bakan, müsteşar olsun, personel olsun hiç bu bakanlıktan birşey istemeyen bir kişiyim. Bi hak da istemem fakat doğru şeyi daima destekleyeceğim. Efendim bütün oradaki çalışan arkadaşlarımız Sayın Bakan da haksızlıkları asgariye indirmeye çalışıyorlar. Haksızlık olacak.

Kimse, altın değil bu veyahutta kasabın eti de tartacak. Orda bile bazan kasp kasabın parça biraz büyük gelir. Fazla, biraz ve kesmez. Utanır kesmez. Yani her ne kadar yasal işlem yapsa dahi altın değil terazide tartınsın bu insnlar. İşte orda başlar bütün iddialarEvet birçok insnalarımız müracaat etmedi. Ondan sonra önde hak tanıyanlar müracaat etti işlemleri yapıldı. Ondan sonra ne çıkarıldı? Paket, paket usulüne çıkarıldı. Paket usulunde çoğu vatandaşın işini takip ettim. Mustafa Hacıahmetoğlu bu evi alır. Yanındaki arsayı da ister ama geriye kalır, benim puanım ne kadar kalır 200,000 puan. Bu sefer de Hacıahmetoğlu kardeşimin 1,500 puanı var, o da bu arasaya müracaat eder. Sayın Bakan, Sayın Müsteşar ve ilgili daireler iptida Hacı diyorlar sana bir ev verdik san birşey aldın Sayın Caymaz'ın 2000,000 puanı var hiçbirşey almadı onun için ona öncelik vereceğim diyor. E, bu defa Hacıahmetoğlu bu arsayı da vermediğin için ortalığı efendim çınlatır. Bunlar işlerini bilen insanlar, ne yapıldığını bilmesi lazım.

İkinci. 2,000 şehit malul gazi ailesine arasa verildi. Tamamlandı onların da arsaları. Geçen yıl, ewelki yıl onlara da Gönyeli'de bizim bir hata oldu Girne'lilere, Lefkoşaya, Lefkoşa'ya da veririz Mağusa'ya. Girne, bizim milletvekillerinin ısrarı üzerine ilgili bakanlık bunu kabul etti ve Girne'den sıkıntılı, imkanları, zorlayarak Girne'de de bizim şehit ailelerine arsa bulduk ve onlara da arasa verdik. Dolayısıyla hatırımda kaldığı kadar 2,000 şehit çocuğumuza da arsa verimine gittik. Kuzey'den Anavatan'dan gelenlere kimsesi 60 milyonu aç olmadığına göre gelenler de aç değildir. Gelen kardeşlerimiz bir davaya inanarak bu memleketeye geldiler. İnanıkları dava da neydi? Hep beraber bu memleketeye yaşayıp bu toprakları vatan yapmaktır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 230,000'i ödesinler mi? Onu da söyle.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Hayır. Bekle kardeşim bekle. Şimdi maalesef ve maatessüf şimdi Rumlar her gün yerleşiklerimizi bahane ederek bizim içimizde, Meclis dışında olan 1, 2 parti Türkiye'deki , Türkiye'den gelen 20,000 kişiyi diyor Kıbrıslılar Kıbrıslılığını kaybediyor artık. Aman yarabbi. Bunu söyleyein insan bir defa Türk Kanı taşımaz. Hasbel kader Kıbrıs'lı doğabilirim, hasbel kader Trakya'lı doğabilirim, Hasbelkader Azerbaycan'lı doğabilirim ama peşinen soylu Türk ulusunun bir ferdiyim.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Bravo.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Beni kimse asimile edemez. Gelen kardeşlerime ikide birde... 60 milyon Anavatan'da yaşadığına göre gelen 20,000... daha getirsinler, gelmeleri lazımdır. Kapıların açılması lazımdır. Bu memlekette çalışan çalışır, çalışmayan gider kardeşim.

KENAN AKTİN (Yerinden) (Devamla) - YDP Genel Başkanı yapacağız kendisini.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Ne oldu? Onu en birinci bahane ettiler ve ne yaptılar. Kıbrıs Türküne Rum'un vermediği zararı yaptılar, yerleşikler konusunda. Neydi iddia? Biraz evvel söyledim, tekrar edeyim. 60 milyonu çok şükür aç olmadığına göre bu kardeşlerimiz de orda... bir dava, dava da neydi? Nüfus çoğunluğu. Şimdi 20,000 olan Kıbrıs Türkü 10 yıl sonra olacaktır 300,00, 800,00. Pntust Rumlarını getiren, Yunanistan'dan Rum getiren Rum tarafı, komşularımız Rumlar da ki bunlar iyi komşu da değil. Ne yaptılar?

Pontus Rumlarını gerirdiler , Yunanistan'dan getirdiler,
Sovyetler'den Rumları getirdiler ve nüfuslarını aktardılar.
10 yıl sonra Rumlar 1,500,000. Kıbrıs Türkü 300,000.
Bizi Tükrükle boğacaklar. Davanın temeli budur. Onun için
yerleşiklerin durumu bundan ibarettir.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Onların tabiri ile.

HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Evet, onların tabiri ile.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yerleşik
demiyorsun sen.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) Ben yerleşik demiyorum.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Onların tabiri ile.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Bu memleketten
ayrılan gençlerimiz, vaktinde birçok Türk gitti.

Gidenlerin şimdi torunlarıdır gelenler. Burdan ayrılanların torunlarıdır gelenler. Dolayısıyla ordan gelen kardeşlerimizi, benim nineme Tokatlılar derler, yattığı yer nur olsun, soyadı hâlâ daha anamın tarafı Tepebaşı'ndan Tokatlılar derler. Herkes bu memlekette Yunanistan'dan gelmedi. Esas kökümüz orası. Dolayısıyla bu kardeşlerimizi ikide birde bir siyasal menfaat sağlamak için kalk aşağı, otur aşağı, rahatsız etmeye kimsenin hakkı yoktur. Şimdi ona da yavaş yavaş tahsisten hak sahibi yapılması için sağolsunlar her daim minnet ve şükranla andığımız Anayasamızın kıymetli temsilcilerimiz yaptı, Büyük elçiliğimizin yaptığı proje ile şimdi 83-90 tahmininde bir memur alındı. Köylerin aranmasına taranmasına geldi. Eşdeğer puanlarını yavaş yavaş bitirmeye geldiler, son paketi açıkladılar. Dediler ki bu bitmiştir, şimdi biz artık nereye gidiyoruz? Tahsisten hak sahibi olanlara ve mücahitlere döneceğiz. Nitekim eşdeğerden hak sahibi olan vatandaşlara dahi, puanı olmayanlara, mücahit puanı olanların dosyasına işlem yaptırdılar, onları da kabul ettiler. Daha 15'inci kaynak paketi bitmeden, evet yapmaları lazım, ve onu dahi Sayın Bakan kabul etti ve hepsini hesaplamaya tuttu. Mücahitlere 9 milyar 700 milyon, 800 milyon, benim işittiğim kadar kusurlar mühim değil 10 milyon puan bir puan dağıttılar. 7 milyarını bunların ellerinde halen kaynak tutarlar. Geriye 3 milyar puan kalır. Burda da kaynak vardır daha. Bu memlekette kaynak bitmez, kardeşim kaynak bitmez. Eşdeğerde fazla olan veya tahsisten fazla olan var. Yalnız tabii şimdiki bakanın değil, benimde hatam var. Ben de devlet tecrübesinden , bu Meclisin en eski bir arkadaşı olarak yasaları yaparken biz vaktinde hiç göçmen işleri ile, hiçbirimiz ilgili değildik. Bir nüfusun %80'ni göçmen olacak, Kuzey Kıbrıs'ın bütün arazisini taksim edeceksin ve bundan herkesi memnun çıkaracan. Olmaz böyle şey arkadaşlar. Olmasına olanak yoktur. O zaman bazı hatalar

oldu, gelirken oldu. Ne ise olanlar da ve yasanın dağıtımında. Yasa yapılırken dendi ki asgari ücretin altında maaş çeken hak sahibidir. Ama bir müddet sonra Sayın Hacıahmetoğlu ne yaptı? Müracaatla kamu görevlisi oldu. Eşim de kamu görevlisi oldu. ben asgari ücretin üzerinde maaş çekmeye başladım. Ben rehabilite oldum. 52'nci madde midir nedir, revizyona tabi tutmadılar. O kadar iyi niteyle gittiler bu bakanlık ki bunun Hacıahmetoğlu'nun hakkı olmamasına rağmen artık rehabilite olmuştur. Adı iktisaden güçlendirme sınıfında Güneyde mal bırakmadı. Ama rehabilite olmasına rağmen bu bakanlık ona da iyi niyetli gitti ve revizyona tabi tutmadı ve tuttuğu mal herkesin elinde kaldı. Şimdi yalnız bütün bu durumların içerisinde haksızlığa uğrayan bir halk kalmıştır. O da Barış Harekatının köprüsü olan Dağ ve Lefkoşa bölgesi. Dağ ve Lefkoşa belgesi, bu Lefkoşa'nın içerisinde doğup büyüyen...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Mağusa'ya ne aldı? Mağusa'ya kuzu dolması mı verdiniz? Mağusalıya kimse üflemedi bile.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Devamla) - Sayın Kotak Mağusa'nın etrafında yabancılara ait mallar vardı. Bir maraş vardı. yabancılar vardı. Bu bölgenin içerisinde hiçbir yabancı mal yoktur. Ne oldu? Küçük bir evde kaldı. Bu bitti. Ortaköy, Gönyeli, Ağırdağ, Kırnı, Bilele, Fota bu bölgede yabancıların malı olmadığı için bir de o zamanki yasaya ben koydurdum o maddeyi.

iki saat Sayın Nejat Konuk'un Başbakanlık döneminde. Yörelere arası norum farkı 20'yi geçemez dedik. E, bir yan taraflarındaki köylere baktığımızda 135 norum verildi. Bu insanlara 35 verildi. Dolayısıyla bugün Gönyeli'nin babadan dededen kalma malları satıldı, apartman yıkıldı. Gönyeli'lerin değil o. Ne oldu? Ağrıdaki Barış Harekatına köprü olan rahmetli Ahmet dayı, her daim rahmetle andığım, bu kürsüye geldiğimde mutlaka anacağım . Ben liseye giderken güçsüzler yurdu yokuşunda, çangar çizmeleri ayağında çalı taşırdı Gönyeli'ye bir küçük tarla alsın. O tarlayı aldık ve ne oldu? Aldınız da havaalanı yapalım, ertesi gün felç olup öldü gitti. İşte kalan yer orda. Havaalanı da oldu, 15 senedir. Sayın müsteşar da o yerden gelmedir. 15 senedir bu insanlara birşey yok. Mağdur olan insan bunlar. Havaalanı, ne oldu? Bir kısmı efendim o zaman dediler ki kaç paradan? 10 liradan dönümü tarlaya ödeyelim., 6,000 liradan ödeyelim diye kıymet kesildi. ve zaten sahaları, köy shası dediğimiz saha küçük bir ova. Bunlar görünenler. Ne oy için konuşurum ne de oy isterim. Hakikatlerdir sayın mileltvekilleri. Hakikatlerdir. Olaylar meydana. Ayna gibi. Biraz evvel konuşmalarımın başında da söylediğim gibi binanın yapımında mühendisler, çok olgun bir mühendis, çok tecrübeli bir mühendis bu Meclisi dahai yaparken bir hatalı yapar, yapıldıktan sonra onun onun tecrübesinde olmayan mühendis hatayı görür. A, mühendisim sen bunun yapımında, koskoca bir binanın yapımında hiçbir kuruşluk emeğin yoktur. Ama yapıldıktan sonra da küçük bir hatayı görür ve söyler. Onun için bu İskan Bakanlığı reformun gerçekleştiği bir bakanlıktır. Barış Harekatından önce. Pekii Harekatın yapılması tarlasız doğanın, tarlasız ölmesi, evsiz doğanın evsiz ölmesi değildir. Hepsine birer pay verir hisse alması açısından yapıldı. Yapanlara, emeği geçenlere sonsuza dek efendim yıllık bulmalarını, sağolanlara, ölenlere de Tanrıdan rahmet dilerim.

Olacak kardeşim, hatalar olacak. Ama elbirliği ile daha iyiyi yapacağız. Sağolun.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hacıahmetoğlu.
Söz sırası Sayın İsmet Kotak'ta. Buyurun Sayın İsmet Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan,
değerli milletvekilleri; parazit kesildiği anda konuşmama
başlayacağım. Yeni bir gelişme ile karşı karşıya olduğumuz için
İskan Bakanlığı ile ilgili Bütçenin görüşülmesinde bunu
belirtmek gerekmektedir. Sayın Hacıahmetoğlu burada iktidar
kanadını temsilen meseleyi diğer yönleri ile ele aldı. Ancak
Güney'de yeni bir gelişme vardır. Düünden itibaren basına
sızdı. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi artık Güney'deki tapulu
mallarını Bakanlar Kurulu Kararı ile kamu yararına gördüğü
takdirde el değiştirmesine karar verecek. Bu Yasayı
hazırladılar.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yeni geçti.

İSMET KOTAK (Devamla) Geçmedi daha efendim. Bakanlar
Kurulu geçirdi ve Meclise sevketi. DiSi yani Klerides bu Yasaya
karşı çıktığını son açıkladı. Şimdi bu gelişmeye tavır koymak
mecburiyetindeyiz. Çünkü 1974'den bu yana Kuzey'de biz bu
kısmı bölgemizdir, bu bölgede devam edeceğiz dedik ve 1983'e
kadar olan gelişmeler içerisinde bir devlet hazırlığını
yaptık. Ve 15 Kasım 1983'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
ilan edildi. Ben sınırlarım vardır. Devletin toprakları
üzerinde de egemenlik hakım vardır diye ortaya çıktı.

Eğer Rum tarafındaki bu gelişmeye daha fazla karşı çıkılmazsa, gün gele, çünkü Kıbrıs Cumhuriyetinin mirasçısı olarak dünyanın karşısına çıktılar. Birleşmiş Milletler ve dünya yapısı itibarıyla de Kıbrıs Hükümetini işgal etmelerine rağmen resmi, Birleşmiş Milletlerde kayıtlı taraf olarak tanındılar. Zaten bu korsanlığı 1960'lara kadar geri giderseniz, bulacaksınız sömürge döneminde İngilizle müşterek yaparlardı. Yani vakıf mallarına el atarlar, kamu yararı derler, vakıf malını veya Türk malını Rum ilkokulu yaparlar veya kilise inşa ederlerdi. Gazi Mağusa surlar içini incelersek, 1960'ta belediye sınırları tespit edilmeye kalkıldığında Türk mallarını kırmızı yerine mavi renklerle boyandığını tapu kayıtlarından ortaya çıkarıp masanın üzerine attıklarını anımsarız. Dolayısıyla Kıbrıs Cumhuriyetini işgal eden Rumlar, Güneyde şu anda bir korsan faaliyetin içerisine girmişlerdir ve Türk mallarını işgal etme, yağmalama ve değerinin altında el değiştirme girişimlerini sürdürmektedirler. Eğer mal kişiler arasında el değiştirecekseydi, durum farklı idi. Çünkü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin çeşitli zamanlardaki Hükümetleri buna öneri yaptılar. Buyurunuz karşılıklı mal alım satım veya transferlerini halledecek özel bir komisyon kuralım ve bu işleri tanzim edelim dediklerinde, mümkün değildir, biz Kuzeyde de serbest dolaşım, mülk edinmek ve bize ait olan mallarda ikameti bile isteriz dediler. Yani bu anda Kıbrıs görüşmelerinin içerisinde üç tane en önemli bela konudan bir tanesi budur. Ama buna rağmen Güneydeki Türk malını almadan kurtarma girişimi vardır. Kayıtları değiştirecektir. resmen Türk malının değerini düşük tutacak ve iç edecekler. Bu son derece ilginç bir gelişmedir. O halde şimdiki Hükümete düşen göre, bir an önce tereddütlerden vazgeçmesi ve bunun adına tahsistir, sarı belgedir, tutuncu belgedir demeden vazgeçmesi ve kesin koçanın hak sahiblerine verilmesinden başka çıkar yol yoktur. Bunun cevabı bu

olacaktır. Elbetteki Hükümet toplanıp kendi politikalarını yönetebilir, ama Hür Demokrat Parti açısından olay bu şekildedir ve biz olayı böyle görüyoruz. Zaten biz hiçbir zaman iki toplumlu, iki kesimli yeni bir oluşumun bu ülkede olabileceğine inanmadık ve hiçbir zaman da buna destek vermedik. İki devlet temeline dayalı bir yapının bu Kıbrıs'ta sürüp gitmekte olduğunu dünyanın görmesi gerekmektedir.

Bunu niçin İksan bütçesinde söylüyoruz? Çünkü mal canın yongasıdır ve eğer Kıbrıs'ta tutunma sözkonusu ise, malla beraber tutunma ortaya çıkacaktır.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Devletin temelidir.

İSMET KOTAK (Devamla) - Devletin temelidir.

değerli arkadaşlar; bu konunun hızlanması için bütçeyi inceledik. Bazı ödenekler vardır, yeni girişimler vardır ve Bakanlığın açıklamaları vardır. Ben, az önce de Bakan burdan konuştular, ben bu işleri 1992-1993'te tamamlayacağım. Bizim açımızdan , politik açıdan olayın görünümü budur. Ama bizi bekleyen bir tehlikeyi daha işaret etmem gerekmektedir. Burda yapılan konuşmalar, köyde yapılan konuşmalar ve zaman zaman ucuza politika üretmek için çırpınan bazı insanlar da, temel geriye gider, eh ne olduysa 1974-1975'te oldu, ondan sonra da biz düzenleyemedik. 1974-1975'te yasa yoktu. 1974-1975'te Kuzeye gelenler ellerine birer belge aldılar, ki devletin ilerde biçeceği kirayı ödemeyi peşinen kabul ediyorum diye de imza verdiler ve o yerlere girdiler. Taa ki reform teşkil edecek bir yasa geçirilmiş olsun.

Ecevit'in hükümet döneminde Kıbrıs'ta bir İskan Yasası yapılması doğrultusunda 12 kişilik bir seçkinler grubu ve deneyimli grup hazırlandı. Ancak ondan sonra hükümet değişikliği Ankara'da olunca bu grubun buraya gelişi engellendi ve ondan sonra da bildiğiniz ünlü bu çerçevedeki İskan Yasası çıktı. O konularda Meclis'e egemen olan 8, 10 tane Güney'de mal bırakmış kişinin güdümünde bir yasa hazırlandı. Kimse bunu inkar edemez. Hatta bu kişilerin komisyona girmemesini o kürsüden önerdiğimiz halde hak bizimdir, elbette gireceğiz dediler ve girdiler. O kadar kolay değildir. Evvela ben başvurdum da koçanı verdim da ilk bana verdi. Öbürü başvurmadı da dış telkinler vardır da bu böyle değildir. arkadaşlar. Belki bu birim bölümü de vardır. Yani koçanı Güney'deki mal koçanını devir etmedi ve tamam işte geç kalmış olanlar da vardır ama bu gerekçe değildir. Bu sıralamaya, bu işlemlere Mehmet'den başladığımızda kötü olduğu gibi Hasan'dan başladığınız da gene aynı sesler çıkacaktır. Onun için yani bunu elimizi vicdanımıza koyarak değerlendireceğiz. Ancak haksız yere mal alanlar da vardır. Ve bu ilk yerleşenle hiçbir ilgisi yoktur. Kendimi burda savunmak için söz almadım. Çünkü bir göçmen furyası içerisindeki bir olay İskan Yasasına bağlı olarak hak teslim etme apayrı bir olaydır. Orada hak teslim edersiniz. Ama yasayı uygularken Ben narenciye bahçesinde şu kadar dönüme kadar izin veriyorum dersiniz ve kalkar da bir kişinin elinde 300 dönümlük narenciye bahçesinin bulunması da sürdürürseniz ve gözyumarsanız o zaman bunun ne ilki ne sonu ile hiç alakası yoktur. Çünkü göçmenler gelirken 74'de 75'de İskan Bakanlığı herhangi bir şekilde tarla, herhangi bir şekilde bahçe tahsisi yapmadı. Yapmaya da yeterli değildir. Bakanlar Kurulu kararları ile bu görevler maliye ile ilgili olan Maliye Bakanlığına, tarımla ilgili olan da Tarım Bakanlığına tahsis edilmiştir ta ki yasa çıksın. Yasa çıktığında da bütün o uygulamalar uzun zaman geçtikten sonra yapılmaya doğru gidildi. Puan olayında ben Rum olayını burada işaret etmenin ana nedenlerinden bir tanesi kendi elimizle kendi bağımızı kesmeyelim. Çünkü subjektif....

Üzerine gidilmiyor ve büyük sıkıntılarla karşı karşıyayız. Yine Limasol'da, Baf'ta oturanın malının değerini düşük tutup zaman içerisinde 15 sene önce, 10 sene önce diyelim mal alanla bugünkü arasında Kuzeydeki malının hemen yanı başında oranın, malının o düşük puanla alsın benim yüksek puana almam ve bunun bedelinin benim sırtıma yüklemeniz hak değil, haksızlıktır. Bu düzelmedi. Düzelmeye için de yeni girişimler gözlemlemiyoruz. Onun için bunu burda konuşmayı görev bildik.

Vakıf malları olayına gelince; defalarca bu kürsüden belirttik, gazetede yazdık, ilgilileri uyardık. Vakıf yöneticilerini uyardık. Ve Osmanlı insanını o görkemli müessesesinin hakkı Kuzeyde verilen bir. Ama özel vakıfların hakkını da biri korusun dedik. Bu ana kadar böyle bir girişime yani sonuçlanan bir girişime tanık olmadık. Vakıflarla ilgili bakanlık arasında çalışma olabilir. Vakıflar açınsındandır. Çünkü vakıflar olayını herhalde bu Meclise bazı talepler geldi de daha geniş olarak ele almak durumundayız. Yani vakıf gelirini ben 100 tane çalışanı arasında böldükten sonra vakıf görevini yerine getirmem. Ben böyle birşey anlayamam. Çünkü vakıf senedi vardır orda. Geçirdiğimiz yasası vardır. Özel vakıflara gelince. Bunların hakkını kim arayacak? Yıllardan beri vakıf yönetimi bunları hiç dikkate almamıştır bu insanların yarısı ölüp gitmiştir hak sahipleri. Yurt dışında olanlar vardır. Yapılan başvurular hiçbir şekilde değerlendirilmemiştir. Dolayısıyla Güneyde veya Kuzeyde geçmişte toprağımız var ... Rum kilisesine karşı vakıf malı diye ortaya koymaktaydı. Şimdi vakıf bu kadar fakirleşti mi? Dünya kadar bahçe verdik. Ona buna dağıttılar, dünya kadar. Sayın Oğuz Ramadan'ın Tarım Bakanlığı döneminde Bakanlar Kurulunun özel kararları ile Güzelyurt yöresinde veya o diğer yörelerde en iyi mallar vakıfa verilmişti. Ve işletmesini de çok güzel yaptılar. Ama sonra o nedenle, Ahmet'e Mehmet'e Hasan'a diyerek dağıtılmıştır.

Ve vakıf bundan büyük zarar gördü. Bari şu anda verimli yatırımlar açısından Vakıf'a daha hoşgörülü davranmak gerekmektedir. Ben davranılmıyor demiyorum, bilginin bu kürsüden sızması için söylüyorum. Çünkü yurtdışında olup da burdaki aileleri tedirgin etmekte olanlar da vardır. Benim vakfım var, ne oluyor, başvurdum sonuç çıkmadı, vakfı dürttüm, olmadı. Bu mekanizma bir yerde , efendim Güneyde mal bıraktıydı. E, peki Güneyde özel vakıf yok muydu? Binlerce, binlerce. Kıbrıs davası belki de eğer ortaya atılmışsa, Güneydeki bazı vakıf mallarına İngiliz sömürge döneminde ve Rumlar tarafından daha sonra yapılan işgalcilik yüzünden milliyetçilik hisleri de ayağa kaldırılabilmiştir. Ünlü çiftlikleri unutmayalım. Yine Zafer Burnu'ndaki Efendinin Çiftliğinin Afandiga çiftliği olduğu gibi. Aynı şekilde Güneyde de bir yığın çiftlikler söz konusudur.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'den gelip getirttiğimiz ve buraya yerleşen arkadaşların konumunu son derece ciddi olarak ele almak gerekmektedir. Hiç kimseden korkmadan. Hiç kimseden korkmadan. 1974-1975 ve 1976'nın 7 temmuz'una kadar bu sorumluluğu yüklenen kişi olarak verilemeyecek ne o hükümetlerin, ne de ondan sonra Kıbrıs'a yerleşme yapan hükümetlerin verilemeyecek hesabı yoktur ve kabul edilmesi olanağı da bulunmaz. 40 yıllık bir mesafa arasında Kıbrıs'ta veya Mersin'de yerleşmenin arasında bir fark güdülemez. Onlar Pire'den, Atina'dan hatta ikinci Dünya Savaşında Mısır'a göç etmiş olan Mısır Rumunu, Mısır Yunanlısını getirip 1960'dan sonra yerleştirip Kıbrıs Cumhuriyeti vatandaşlığına kabul ettirdiler. Binlercesi vardır. Binlercesi vardır. Ondan sonra da biliniyor Lübnan'dan ve geriye kalan ülkelerden dünya kadar insanı yerleştirebildiler ve hatta Türkiye ile savaşmakta olan belirli kitlelerin odak noktası haline getirebildiler Güneyi. Kimse bunlara hesap sormuyor. Ama bir Avrupa

Konseyi temsilcileri pekala Rum lobilerinin baskısı altında kalkıp Kıbrıs'a kadar gelebiliyor ve bizlerden hesap sormaya geliyorlar. Biz, Hür Demokrat Parti olarak partiye yapılan bu ziyaretlerde şu yanıtı verdik. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti egemen bir cumhuriyettir, bağımsızdır ve istediği insanı burda yerleşme hakkı tanımaya kendi kendine karar verebilecek yetenektedir. Bunun hesabını da kimseye verecek değildir. 1960'daki nüfus sayımında İngiliz resmen saydı. Şu kadar arazi, şu kadar tarla. Bu kadar Türk, bu kadar Rum, bu kadar Maronit, ve Ermeni vardır dedi. Bizi 105.000-110.000 gösteren sayımlarda Rumlar 450.000'di. Onlar 1 milyon olabiliyor da bu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin nüfusu 170 bin olamayacak mıdır ve biz bunlara hesap vermek zorunda mıyız? Birbirimizin boğazına sarılarak sokakta veya partiler çerçevesinde veya uluslararası örgütlerin yaptığı toplantılarda Kıbrıs'a 60-65 bin, 70 bin, Türkiye'den göçmen getirilip yerleştirildi ve Kıbrıs sömürgeleştiriliyor cümlelerini söylemek insafsızlığın ta kendisidir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti burda yatırımlarını hızlandırdıkça buraya istediği nüfusu yerleştirme hakkına sahiptir. Yeter ki işle insanı karıştırmayalım. Önemli olan budur. Yeter ki bu ülke yasalarına saygılı insanları ister Londra'dan, ister Avustralya'dan, ister Mersin'den, Adana'dan, veya Ankara'dan buraya gelip yerleşmiş olsunlar. Artık bu büyük büyük sözlerin yeraldığı anayasalar yoktur. Anayasalar yurttaşlık yasasına göre yazılmaktadır. dünyanın her tarafında. Öyle az önce değerli arkadaşımın heyecanlanarak söylediği gibi o kanbağı meselelerini bırakın. Yurttaşlık esasıdır olan orda. Çünkü içinden çıkamazsınız geriye kalan konularda. Bu dünya demokratikleşiyorsa insanı tek olarak almakta, yurttaş yaptım ben bunu, benim yurttaşım-dır diyor. Benim kadar hakları vardır biter gider o çerçeve içinde. İşte Türkiye'de çekilmekte olan sancılar bunlardır. Türkiye de aynı noktaya gelmiştir. Dili ne olursa olsun bunun, bu çerçeve içindedir. Benim yurttaşımdır. Öyledir. T.C. yurttaşıdır. Anayasada bir, eşit haklardan yararlanacaktır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de bizim yurttaşlarımız vardır. Doğum yeri ne olursa olsun. Bu çerçeveden sonra bu insanlarla Türkiye Kıbrıs arasında imzalanmış olan protokolları uzun uzadıya burada anlatmak istemem.

Daha önce de belirttim, 1975 yılında o günün sorumlu Bakanı olarak Ankara'da bu insanlar namına imzaladığımız protokol vardır. Onun devamı olarak Birinci ve İkinci Barış Harekâtına katılanların Kıbrıs 'ta ne gibi hakların elde etmesine ilişkin ilgililerle yapılan toplantılardan sonra Bakanlar Kurulu kararı ile çıkan ve ondan sonra yasalara yansıtılan bölümleri vardır. Bugün Van'da oturabilir ama yurttaşlığa başvurma hakkı vardır. Van da oturabilir hiçbir, Birinci ve İkinci Barış Harekâtına katılmıştır sizden hiçbir şey istemiyor. Bir tek onore olmak için yurttaşlık ister. İşte öncelik bundadır. Yoksa Türkiye'den buraya gelip birkaç saatliğine burada hiçbir katkısı olamayan insana yurttaşlık vermek ve bunu geriye kalanların hakkı üzerinde yürümek bence olumlu olmaz, asıl olumlu olan öbürüdür. Birçok suçlarımız oldu. Birbakıyorsunuz Kıbrıs Türk Hava Yollarının bir pilotu, yahutta Nobe Air'in veyahutta İstanbul Hava Yollarının pilotu haber aldığında bir milletvekili var uçakta veya falandır uçakta ya biz, eminim diğer arkadaşlara da gitmişlerdir. Ben Sayın Cumhurbaşkanımız Denktaş'ın yanına geldiklerine tanıştık. Beraber seyahat ettiğimizde aynı uçakta. Gelim adam diyor ki, Birinci veya İkinci Barış Harekâtına pilot olarak katıldım, emekliğe ayrıldım, bu kadar senedir de yurttaşlık için başvurduk. Hiçbir şey istemiyorum diyor. Hiçbir şey istemiyorum, ne ev, ne yerleşme, bir tek yurttaşlık için başvurduğum onun da yanıtını alamadım.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İstese de yok ki zaten.

İSMET KOTAK (Devamla) - Dolayısıyla bunların bir an önce kimi mal açısından ama kimi sadece yurttaşlık açısından sözkonusudur. Mal açısından Sayın Bakan diyor, Ben programımı yaptım bu meselenin üzerine yürüyorum. Ama yasal çerçevesindedir o zaten. Biz Hür Demokrat Partisi olarak o Yasanın getirdiği yanlış olduğunu, Türkiye ile Kıbrıs arasında imzalanan protokollara uygun olduğunu, o yasa madesi bu Meclisten geçerken bu kürsüye öneri yapan ve bunu yapmayınız diyen kişi olarak tekrar bir

kez daha burada belirtir ve uyarırım. Bu haksızlıktır. Eğer bu insanların biz yerinden sökersek, gelsin sen Adana'nın falan köyünden buraya yerleş dediğimizde tüm makamlar demiştir bu koşulları saydınız haklısınız.

ÖMER DEMİR (Yerinden) (Devamla) - Gelmez de zaten.

İSMET KOTAK (Devamla) - Gelir veya gelmezdi efendim o ayrı bir olay. Çünkü Trabzon Araklı'dan yüklendi, adam İstanbul'a bile göç etmişse şimdi onlarla geldi ama 17 yıldır bunun içinde, 16'ıncı yılda kapısını çaldınız dediniz ki efendi ben sana bu araziyi veririm ama üzerinden de bu kadar para vereceksin. Bu yanlıştır, bilmiyorum bunun sorunu nereye varacak. Kulaklara fısıldananlarla yasa ayrı olaydır. Çünkü siz kulağa fısıldayıp diyebilirsiniz ki beyler meraklanmayın yine ileride bunu bağışlayacağız ama bir formül. Bu seçime yakın bağışlama geçmişte bu halkı en azından zor durumlara itmiştir. Vaz geçiniz eğer niyet bu ise şimdiden yasayı düzenleyin. e, anlınızın akı ile çıkın bu topluma da deyin biz bunu uygulayacağız. Önemli olan budur. Yoksa perde gerisinde mütemadiyen bu konuyu bu şekilde halletmeniz mümkün değildir.

Gaziler olayına gelince. Biz gazilerin mücadelelerini, şehit eşlerinin ve şehit çocuklarının hakları konusunda hassas davranılmasını dileriz, şimdi bugüne gelmişsek ebette ben onu da söyleyeyim. Yani milletvekilleri içerisinde gazi yoktur gibi bir cümle söylemiyorum, yahutta mücadele etmiş kişi olduğunu söylemiyorum. En azından Aydemir Erdoğan karşımda oturuyor. Dolayısıyla...

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Hepsi gazi.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim ben idia ile ortaya çıkmak niyetinde değilim ama bu hizmeti verdik bir noktaya geldik. İstiklal madalyası taşımak Türkiye'de büyük bir olaydır ve babadan evlada geçmekte iftihar etmektedir. Dolayısıyla 1974'ün o ana baba günde bu görevi yerine getirenler konusunda hassas olmak gerekmektedir. Burada bir gösteri ve bir karşı protesto hariketi oldu. Hiçbir tahrike kapılmadan, ziyaretlerimde de tahrik etmedim. Aksine herkes tanışımdır emniyet mensupları dahil, iş çatışmaya varacağında bütün sorumluluğu üzerine alarak gidip o arkadaşları iknaya çalıştım.

İlgili Bakan veya vekâlet eden Bakan Eşber Serakıncı Mecliste bunları dedi. Ondan sonra da Sayın Atakol Hükümetin yaptığı toplantıdan sonra şunu açıkladı deyip elinde TAK bülteniyle beraber gittim, arkadaşlardan buna son vermelerini, Hükümete bir çalışma fırsatı, çünkü gece yarısı size kimsenin koçan verme olanağı yoktu. Dolayısıyla bunu anlayışla karşıladılar. Bizim o kısa süreli Meclise girme dönemimizin olayı budur. Karşılıklı bir prensip anlaşmasından ibarettir. Temenni ederim, ben de bir günde bunun olabileceğine inanmam. Onu da söylüyorum. Ama bir Gayretköy'den bahseteyim, tümü gazi. Gayretköy'de bir eşdeğer olayının yaşanacağına ben inanmam. Bir Dip Karpaz olayı vardır. İki tane ekstrim uç vermekteyim. Bunlar da bu uygulamalara gidilebilir. Bu bir Güvercinlik'te gidilebilir. Ama eşdeğer de bu tarafta devam edebilir.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Davlos'ta gidilebilir.

İSMET KOTAK (Devamla) - Tabii ki Kaplıca'da gidilir, Mersinlik'te gidilir. Hiç bir problem yoktur. Gayretköy'de çalışmaların yapıldığını biliyorum. Biran önce bu arkadaşlarımız çünkü 31'ine kadar onlar da dediler ki yahu biz en azından bir olumlu adım görelim. Eğer bu görüşmelerimizin olduğunu biliyorum. Tahmin etmelerini de dilerim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal konut olayına, peki değinip geçeyim, diğerine gelmeden önce. Yine bütçede bulduğumuz kalemler arasında sosyal konut için önemli bir miktar var. Ve dolayısıyla yeniden bir milyarlık bu ödeneğe ek olarak tabii dıştan alınacak olan ekleme paralar olacaktır. Burda yalnız bütçede belirtmiştir arkadaşlar. Hükümetin bu sınırı içerisinde kalmasını temenni ederim. Kırsa kesimde sosyal konut. Allah aşkına bu şehirleri daha fazla doldurmayınız, daha fazla köyden insanları söküp, üreticiyken söküp, yoğaltıcı haline getirmeyelim.

şehirlerin, kentlerin giriş yerlerine gökdelenler dikmek suretiyle trafik sorununu, kent sorunlarını daha fazla artırmayalım. Çünkü o insanın artık bir karışık bir yer haline gelmiştir kentle köy arasında bu insanların rehabilitasyonlarını, istihdamlarını köy düzeyinde yapma çabasına girelim. Kentlere konut yapımını oralarda teşvik edelim. Üretim kaynaklarıyla beraber bu plânlamayı düşünelim. Benim söylemeye çalıştığım budur. Yoksa ilk heyecanla yapmış olanlar yaptı. Sökülecek değildir. Ama bundan sonra yapılacak olanları o çerçeveye oturtmakta büyük yarar vardır.

Göçmen rehabilitasyonu için üç milyar bir ödenek vardır. Bunun hangi doğrultuda bu mevsimde kullanılacağını biz bilmiyoruz. Geçmişte göçmen rehabilitasyon tüzüğü ve ona, yani yasadan kaynaklanan tüzüğün mevcudiyetine rağmen bugün köylerde feci olaylar yaşanmaktadır.

Türkiye'den Kıbrıs'a veya Güneyden Kuzeye geçen, yerleşen insanlarımızın kooperatiflerle bağına kurmak suretiyle rehabilitasyonlarını kolaylaştırmayı hedef addetilmmiştir. Ve giderek kooperatif böyle tek lastik kaldı. Köye giderseniz bir benzin istasyonu vardır. Orda mazot satın alacaktır. Kooperatife aittir. Efendim Ahmet'in, Mehmet'in, Hüseyin'in şu kadar borcu vardır. Ve kooperatif yeni bir kredi vermez. Ekim mevsiminde o mazot orda alınamaz. Ve tarla sürülemez veya hizmetler yerine gelemez. Rehabilitasyon aslında göçmen rehabilitasyonu köyle birlikte düşünülme zorundadır. Geçmişte böyle düşünülürdü. Şimdi bu görevleri yüklenmemiz gerekmektedir. Çünkü kooperatif de artık bizde kâr maksadını hedef alan tüccar durumuna gelmiştir. Öyle faizci bir mekanizma getirdiniz. Yani Akdeniz köyünün, Sayın Hacıahmet'in bildiği Akdeniz köyünü inin inin inilen Maronitin yerine kooperatif kurulmuştur şimdi. Hangi köye giderseniz gidiniz, buyurunuz Sayın Bakan dün ekim alanlarından bahsetti. Ekilmemiş yerlerin bir bölümü tohumluk, belki bulamadı, alamadı iddiası var ama, bunun yarısı kooperatif kredisini sağlayamadığı için başaramadı. Bu acı devam etmektedir.

UBP milletvekilleri ve bakanların da köye gitmek isterler ve aynı şikâyetler onlara da yapılmaktadır. Bu kooperatif olayını çözmek zamanı gelmiştir. Bu kredi kooperatifleri atıl duruma gelmiştir o zaman köye ulaşmanız kalmadı , buna hakkınız yoktur. Nasıl kredi enjekte edeceksiniz? İşte bu bütçe de bulunan üç milyar o köylerin kalkınmasında kullanılmak gerekmektedir. Bunun başka çaresi yoktur ama lütfen köyde olsun, bir tek adamı sivriltmeyin artık. Yeter o sivrilenler sivrildiler sivrilecekleri kadar. Bir otobüs aldı yetmedi, oğluna otobüs aldı yetmedi, tarlalarına aldı yetmedi, hayvancılık yaptı yetmedi, Eğitim Bakanlığından destek alır öğrenci taşır o da yetmez. Onun için tekellerden vaz geçelim de o köye gitmeye başlayalım.

Göçmen rehabilitasyonu açısından Sayın Bakan geçen gün işte Gönyeli kuş cenneti falan diye bir iki cümle söylemişti. Doğrudur, Kıbrıs'ta ikinci bir jandarma bölüğü veyahutta RMM ordusuna denk bir avcılar ordusu silahlı bir ordu yarattık. İsteyen istediği kadar av tüfeği getirecek ve jandarma kılığına bürünerek ve Cumartesi Pazar'ları Kuzey Kıbrıs'ın her tarafını işgal edecekler. Niçin? Üç tane serçeye , dört tane de geriye kalan tavşanı yakalayabilmek için. Bir yandan bunu yapıyorsunuz, Londra'dan Kıbrıs'a avlanmak üzere uçaklarla Kıbrıs'a iki günlüğüne gelip gidenler vardır. Yani o tüfeği atma zevkine tanık olacak gelip bu topraklarda yetişen üç tane kuşu ötmesin diye kurşuna dizecek ve ondan sonra da Londra'ya geri dönecek.

Değerli arkadaşlar; Gönyeli olayını göndeme getirdik geçen gün. Ben söyleyeyim, Osmanlı döneminden beri bu üçgen dedi Hacıahmetoğlu az önce, varlıkta bir toprak bütünlüğü vardı. Yani Türkün malıydıbu ve satmıyordu. Bu korundu, bir Birleşmiş Milletler çıktı üç kuruş verecekmiş Gönyeli'nin neresinde üç dönlük su vardır kuş cenneti yapacağız ve bunca insanı yollara düşürdük, haklarını aldık ellerinden ve istimlak ediyoruz yok pahasına. Bu sorunu bu şekilde çözümleremezsiniz. E, bu kadar gölet yaptınız, bu kadar baraj var, hazır su da toplanmıştır, izin verin de bu ünlü kuşların oralarda toplansınlar. Ama siz bunları av alanları diye ilân ettiğiniz

sürece bu Kuzey bira avuçtur Kuzey Kıbrıs. Ne kuş kalır, ne tavşan . Dolayısıyla doğa sevgisi varsa yeri herhalde Gönyeli'nin o toprakları değil. O Gönyeli'nin toprağı ata malıdır bu insanlar sürekli şikâyet halindedirler. Bunu çözeceğinize bunda ısrar ediyorsunuz. Peki Dipkarpas bölgesini milli park ilân edelim dedik Sayın Borman'ın günündeydi zannederim. Sayın Erbilen bitiriyorum efendim. Dolayısıyla Dipkarpaz yöresini milli park edelim dedik çok isabetli. Bu ana kadar o sahalar yağmalanamadı daha o ana kadar. Yeni Erenköy'den Yeşil Irmak'a ve sahil tertemizdir, temenni ederim öyle kalsın. İşte orada hatta Kıbrıs merkepleri bile özgürlüğü tercih etti köylü şikâyetcidir. Dünya kadar hayvan başıboş yaşamaktadır onun içinde. Dolayısıyla bizim Birleşmiş Milletlerden gelen üç kuruşun hesabına Gönyeli'nin toprağını istimlak etmek için hiç gerek yoktur bunu belirtmek istiyorum. Cesursanız, varsanız evvela başta da Sayın Curcioğlu karşınıza çıkacak bir zamanlar ben konuştum karşıma çıktıydı. Gelsinler bu ülkede avı yasaklasınlar. Grup var, bir yığın söyleyiniz Kıbrıs Türk Hava Yollarına, Eti'ye Turizm Şirketine , Antalya oradadır, Türkiye'nin ucsuz bucaksız avlama alanları vardır. Hem kendilerine de.

TOKAY KEREM (Lefkoşa) (Yerinden) - Kaldı mı?

İSMET KOTAK (Devamla) - Kaldı, kaldı. Gazetelerde de varlıktır. Dağ keçilerini vurmak için 5000 dolar ödemektedirler boynuzu için. Buyurun gidiniz Antalya'da avlanınız cesursanız o dağların üzerine çıkıp nefesinizi tüketebileceksiniz. Yok ki mercedes arabaların içinde elinde av tüfeği herhalde arkasında belirli mevallesi. E, işte ana caddelere gidip gelip yola çıkmış olan üç, beş tane kekliği temizlemekle meşgulüz.

MUSTAFA ERBİLEN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Curcioğlu'nu göreceksin Paza günü.

İSMET KOTAK (Devamla) - Hiç görmedim. Ben geçen gün Kaplıca'dan gelirken yola fırlayan tavşanı basmamak için üç - beş de fren yaptım. Hazır şeyden aşağı uçayım. Onun için yani bu ülkede daha fazla bu av kuşlarının üzerine gitmenin anlamı yok.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözü uzatmaya gerek yoktur. İskân Bütçesinde ana hedefini söyledim. Tekrar sözlerimin başına dönerek belirtmek istiyorum. Bu konuda Dışişleri Bakanı burda yok, bir şey söyleyemiyoruz. Vekilinin ona aktaracağını ümit ediyoruz. En azından Başbakanlığın olaya el koyacağını ve gecikmeksiz Güneydeki mallara tecavüz teşkil etmekte olan Rum girişiminin karşısında yerimizi almamız gerekmektedir. Bizim mallarımıza el atıp, hiç bir şekilde kendilerinden çıkarttıkları uydurma Bakanlar Kurulu, sahte hükümetlerinin kararlarıyla Türk mallarının tapusunu kimsenin üzerine değiştiremezler. Dolayısıyla bu olay son derece ciddidir. Eğer niyetleri varsa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle beraber karma bir komite oluştururuz ve karşılıklı mal takası yaparız. Bunun çıkar yolu budur. Değilse bizim haklarımıza tecavüz edemezler.

Sayın İskân Bakanını zaman zaman ziyaret edip bazı çalışmalar hakkında bilgiler almıştık. Bizim temennimiz elinde gereksiz ve fazla mal tutmakta olanların üzerine artık gidilmelidir. Sabırla bu ana kadar beklenilmiştir. Özellikle kaynakların bazı insanlara verilmesi ve kaynak yetersizliği ileri sürülerek geriye kalanlara en azından üretim açısından kaynak verilmemesi büyük anomaliler yaratmaktadır.

İkincisi, önemle vurgulamamız gereken nokta elinde yirmi milyon, yirmibeş milyona puan bulunan insanların bazı-
larını söylüyorum. Bir tek, bir ayaklık, bir metrelik mal

alamamaları dikkate alınarak en azından bu son paketinizde bu insanların elinden tutmanız gerekmektedir. Bize kadar gelmekte olan şikâyetler vardır. Ama her paketten sonra da bu insanlara böyle bir tercihin kullanılmadığını gözlemlemek, bir tane aileyi 11'inci paketten beri izliyorum. 11'inci paketten beri izliyorum. İster talihsizlik, ister hata hiç bir sonuca varamadılar. Dolayısıyla bu konuların üzerinde durmakta büyük yarar vardır. Ne kadar da mesela işte bu kadar insan aldı, bu kadar insanın elinde de mal var. Ama hakkı olmayanların üzerinde de mal vardır. Önemli olan odur. Bu çerçevede içerisinde konuşmamı bağlar, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak. Sayın Emin buyurun efendim.

EMİN UZUN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1992 Yılı Bütçesinde ilk defa söz aldığım için bu bütçenin milletimize, vatanımıza hayırlı ve uğurlu olmasını dileyerek sözüme başlamak istiyorum.

İskân Bakanlığı denilen bakanlığın ateşten gömlek olduğunu bir kere bu kürsüden itiraf etmek zorundayız. Buna bütün halkımız inanmaktadır. Milletvekillerimiz de inanmaktadır. Sevindiricidir. Dıştaki muhalefetimiz de bu paralelde konuşmaktadır. Ancak benim anlamadığım bir konu vardır. Dışarıdaki muhalefet bütçeye bazı görüşler koymaktadır, söylemektedirler. Ben olaya şöyle bakıyorum,

Dıştan gazel okumak derler buna. Eğer yiğitsen gelirsin burada bu kürsüden istediğini söylersin, değılsen sokakta muhalefet yapılmaz hem de...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nasıl gelecek buraya gelemez.

EMİN UZUN (Devamla) - Gelsinler efendim, geleydiler.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ha öyle söyle.

EMİN UZUN (Devamla) - Şimdi Sayın Kotak ben şunu söylemek istiyorum. Bu arkadaşlar dışarda muhalefet yapmaya çalışıyorlar ama kimin adına konuştuklarını, niçin konuştuklarını ben anlayamıyorum. Bu arkadaşlar 1990 seçimlerinde seçime girmediler ki. CTP seçime mi girdi, TKP seçime mi girdi seçimlerde?

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Gülle yaptılar.

EMİN UZUN (Devamla) - Biz seçimlerde el, Milli Mücadele Partisi miydi neydi, El Partisi diyelim kısa adı ile.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tokat, tokat.

EMİN UZUN (Devamla) , Ne ise o parti ile savaştık, eğer bu kürsüden o parti adına konuşacak varsa %44'lük oya saygı duyarız ve gerçekten ciddiyetle söylediklerine inanırız. Aksi takdirde inanmamız sözkonusu bile değildir ve söylediklerini bu halka yutturamazlar. Çünkü halkımız bilinçlidir, gonnara yemez Kıbrıs Türkü.

Değerli arkadaşlar; bir kere Kıbrıs Türkü yıllarca vermiş olduğu bir mücadelesi varkdır. Biz bu kürsülerden konuşurken o Kıbrıs Türkünün vermiş olduğu mücadelesi sayesinde buradan dahi konuştuğumuzun bilinci içerisindeyiz. Eğer biz bu gün bu ülkede vekil olarak dolaşıyorsak, Kıbrıs Türkünün

1946'lardan bu tarafa artık kahraman mücadelesinin sayesinde olduğu bilinci içerisinde konuşuyoruz. Eğer biz bugün milletvekili isek, eğer bugün Anavatan'dan gelmişsek, eğer bugün Anavatan bu Kıbrıs'ta var ise onun askeri varsa, onun paşası var ise Kıbrıs Türkünün yıllarca, yılmadan İngiliz Sömürgelelerinde, Rum Çetelerine karşı vermiş olduğu mücadeleden dolayı vardır. Bu netice bu çerçevede olaylara baktığımızda yani Kuzey'den gelen bizler bunun kıymetini çok iyi bilmek zorundayız. Ben bunu itiraf etmek zorundayım. Özellikle çünkü aksi takdirde biz burada olmazdık, bu adada Türk olmazdı. Bunun bilinci içerisinde olmak zorundayız. Netice itibarı ile bugün bu ülkede herkes kahraman gazilerimizin haklarını savunmaya yarışıyor. Peki şimdi ben size bir şey sormak istiyorum sayın milletvekilleri; yani bu ülkede gazi kimdir?

HASAN KUTAY (Girne) (Yerinden) - Herkes.

EMİN UZUN (Devamla) - Bana göre bu ülkede gazi olmayan tek bir Kıbrıs Türk vatandaşı yoktur, hepsi gazidir. Ben de gaziyim, o da gazidir, Ahmet de gazidir, Mehmet de gazidir, İsmail de gazidir. SBunun başka alternafi olamaz arkadaşlar. Bunun politik amaçlara saptırılıp, dürülüp bazı sonuçlar çıkarılıp halkın kafasını bulandırmaya kimsenin hakkı yoktur. Bu ayrı bir olaydır, kesinlikle ayrı bir olaydır. Allâh rahmet eylesin, nur içinde yatsın Sayın Naci Talât'a burada oturuyorduk, kendisine de aynı şeyi söylemiştim. Bugün de aynı şeyi söyleyeyim. Değerli arkadaşlar gazi denilen olayla çok kutsal bir görevdir ve bu görevi damgalarken benim Mehmet'im havadan inerken, benim Mücahit'im de o Mehmet'in vurulmaması için ben başlarında olmak üzere Kaymaklı'larda mücadele verdim.

Peki hangimiz gazi şimdi? Havadan inan mi gazi, yerden hareket eden mi gazi?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - ikisi de.

EMİN UZUN (Devamla) - Hepsi gazi. Demek oluyor ki bunları konu yapıp bu merdivenlerin üstüne basarak siyaset yapmamız bence biraz çirkin kaçıyor. ama bu arkadaşların hakları var mı? Verdik mi bu hakları? Verdiyse bunu yerine getireceğimizi defalarca, en yetkililer tarafımızdan kamuoyuna, basına anlatılmıştır, söylenmiş, köy köy gezilerek bunlar bütün vatandaşlarımıza söz verilmiştir. Ve biz sözümüzden dönmedik, dönmeyeceğiz. Mutlaka bunu gerçekleştireceğiz ama biz gerçekleştireceğiz. Ama Derviş Eroğlu Hükümeti gerçekleştirecektir. Bunu herkes böyle bilsin. ve bunu geçmek istiyorum.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Geç de sıra gelecek bize de.

Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sana tartıştı mı ne var?

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim.

EMİN UZUN (Devamla) - Dolayısıyla ben şunu vurgulamak istiyorum, bir kere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Kuzey'den göçmen gelmiş. Değerli arkadaşlar, doğrudur geldi. Biraz önce Sayın Hacı abim burdan bir şey söyledi. Ona paralel olarak aynı şeyi söyleyeceğim, gelenler bu ülkede zamanında İngiliz Sömürgesinden ve Rum çetelerinden kaçanların evlâtlarıdır, torunlarıdır. Ben Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne, daha doğrusu Kıbrıs'a, yahut da Rum

Cumhuriyeti zamanında bu ülkeye geldim ve şunu gördüm, Trodoslarda gezdiğimde, karşımda, gidip alış veriş yaptığım zaman karşımda İstanbul'dan göç eden Rum ailesini buldum. Karşımda İskeçe'den göç eden Rum ailesini buldum. Karşımda İstanbul'un Beşiktaş'ından göç edip buraya yerleşen Rum ailelerini buldum. Rum tarafı bunları bilmediğimizi mi sanıyor. Biz bunları çok iyi biliyoruz. Nüfusunun nasıl arttığını çok iyi bilinci içindeyiz. Bize ondan geldi, bundan geldi deyip durmasınlar ve bunu da tabii hasbel kader çok ayıp olarak bizim dışarıdaki muhalefetimiz de söylüyor. Onların da kulağına gitsin ve çınlasın. İnşallah titrerler ve kendilerine de gelirler. Bu söyledikleri ayıptır ve günahıdır. Kime hâlâ hizmet etmek istediklerini bir türlü anlayamadık. Ama bu halk her seçimde kendilerine anlatıyor. Ama bunlarda anlama kabiliyeti yoktur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bunlar dediğin kimdir, anlamadım seni.

EMİN UZUN (Devamla) - CTP'yle, TKP.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Dışardaki muhalefet.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Buraya baktın böyle de, sol tarafa.

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Orda otururlardı.

BAŞKAN - Dışarı bakıyor, dışarı.

EMİN UZUN (Devamla) - Değerli arkadaşlar; biraz önce söyledim, mal denen şey, canın yongasıdır. Herkes malını ister. Ama biraz önce bir şey vurguladım. Bu bir pastadır. Pasta dağılırken bu pastadan herkes elini uzatır, kimi az koparır, kimi çok koparır.

- 1557 -

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Senin gibi.

EMİN UZUN (Devamla) - Bu bir gerçektir. Bunları inkâr edemeyiz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sakın bunu söyleme muhalefet eden İskân Bakanlığına...

EMİN UZUN (Devamla) - Bir ülkede, bir ülkede yolsuzluk da olabilir, hırsızlık da olabilir, cinayet de olabilir. O da olabilir, bu da olabilir. Eğer ülke isek...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yolsuzluk da olabilir, bizim söylediklerimiz doğrudur. Bunu söyle, herkes tuttuğunu koparır onu söyle.

EMİN UZUN (Devamla) - Eğer ülkeysek hepsi olur. Ama öyle bir şey olmasa zaten ülke değılsin. Böyle bir şey olmaz. Olduğuna göre olmasaydı zaten bu ülkeye ne polis, ne jandarma, ne mahkeme, ne avukat, hiç bir şey gerekmezdi. Eğer böyle bir şey varsa bu ülkenin yasaları vardır. Polisi vardır. Mahkemeleri vardır. Olaya el koyar. Haklıyı haksızı ayırır. Bunu da böyle bilelim.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Sen nasıl pasta koparttın onu anlat, senin koparttığın pastayı söyle de bilelim.

BAŞKAN - Sayın Akın müsaadenizle.

.../1558

Ben, iyi söyledin onu da açıklama fırsatı bulmuş oluyorum.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O pastadan dolayı bülbül kesildin zaten.

EMİN UZUN (Devamla) - Bugün basında kalktık Toplumcu Kurtuluş Partisinin şeyinde gazetesinde Ortam'da koca bir yazı milletvekili, bakanlar, şunlar bunlar müsteşarlar varlıklarını açıklasınlar. E ben kendi varlığımı açıklayım ve sen de bu şekli ile duymuş olursunuz. İnşallah millet acır bize de biraz da yardımcı olur. Benim bir tek devletten...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yarın Cuma'dır namaza gidecen.

BAŞKAN - Müdahale etme efendim lütfen. Sayın Akın, Sayın Akın yerinizden müdahale etmeyin lütfen.

EMİN UZUN (Devamla) - Lütfen. Devletten, evet hiç merak etme benim yalan söylemeyeceğimi özellikle senin çok iyi bilmen lâzım.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Borcu da var.

EMİN UZUN (Devamla) - Devletten bir tahsisli evim var, başka hiçbir şeyim yoktur. O da kerpiç, o da gelin evimi görün eğer oturacak sandalye bulursanız hepinizi alnından öperim.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) - E sen kaybetmedin de biz nasıl kaybettik.

EMİN UZUN (Devamla) - Bir dakika bu bir. İkincisi, daha dün bir araba aldım buraya kadar gömülü borçtayım...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Helal olsun.

EMİN UZUN (Devamla) - Her gün bütün maaşım gider.

DR. MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Güle güle kullan Emin. Güle güle kullan alın teridir.

EMİN UZUN (Devamla)-Dün Kamu Koop'tan icra gelmişti gittim oğlumdan kızımdan ordan burdan para buldum gittim icra gelmesin diye borcumu kapattım.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hade oğlum İskân Bütçesine dönelim Emin.

EMİN UZUN (Devamla) - Hayır efendim lütfen, bu da bir açıklamadır. Bir milletvekili varlığını açıklıyor ve bu milletvekili Ulusal Birlik Partisi milletvekilidir. Yani vurguncuların, kaçakçıların dendiği gibi, dendiği gibi yani öyle ise bugün milletvekilidir.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Kendisi de bir zaman dediği gibi. YDP'de senin dediğin gibi.

DR. MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Anlat oğlum emin.

EMİN UZUN (Devamla) - Her ne ise biz dogruyu söylemekle mükellefiz. Bak sen bütün kamuoyu bunları araştırmakta serbesttir. İşte biz buyuz ve bunu da inşallah Sayın Başbakanımız burdan, birşey olur kendisine bir nevi bir bilmem oluruz. Artık o hale geldik milletvekili, yani nerdeyse artık sokığa çıkamaz hale geldik. Çünkü yetmiyor, dolayısıyla yetmiyor. Dolayısıyla tabii bizim kulüplere yardımlarımız vardır. Bunun gereğidir. Bir milletvekili gereğini getirmek zorundadır. Biz bunu yaptığımız için hakikaten yetmiyor. Dolayısıyla mal varlığımız, benim mal varlığım Emin Uzun olarak budur. Başka bir tek maaşım vardır. Onu da yarın seçimi kaybedersek inanın karşıda oturacağız belki gelecek olan milletvekillilerinden arkadaş, bize de üç kuruş verin de bu günü de geçirelim diyeceğiz.

Ağlanacak durumdayız. ne yazık ki bu acımasız, bu acımasız muhalefetteki arkadaşlarımız bizi insafsızca suçlamaktadırlar.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Meclis dışı.

EMİN UZUN (Devamla) - Mal varlıklarını açıklasınlar, onu açıklasınlar, bunu açıklasınlar.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Aha hep bu Kenan yapar bu işi.

EMİN UZUN (Devamla) - İşte açıkladık.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Kolay gelsin.

EMİN UZUN (Devamla) - Hade bakalım Sayın Erdal Süreç, yarın sen bana birkaç kuruş verecek misin borçlarımı kapatayım? Bunu da böyle kamuyouna açıklamış olduk.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Erdal Süreç İskân Bakanı mı?

OMER DEMİR (Yerinden) (Devamla) - E onlar da çıkacak.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yoksa Maliye Bakanı? Bara vermeyen Maliye Bakanı mı?

EMİN UZUN (Devamla) - Her ne ise Sayın Süreç TKP'nin Genel Sekreteridir. Onun için kendisine seslendim, belki onda çok para vardır da yardım eder bize.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Mal kararını buldu hade Emin'im .

EMİN UZUN (Devamla) - Mal varlığımızı da açıkladık.

BAŞKAN - Uzayacak mı Sayın Emin?

EMİN UZUN (Devamla) - Dolayısıyla değerli arkadaşlar, biz bu tapuları vermeye kararlıyız. Biraz önce , kararlıyız...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Karşılıksız?

EMİN UZUN (Devamla) - Kararlıyız Sayın Bakanımız açıkladı. Sayın Başbakanımız açıkladı. Devlet her şeye mukadderdir. Devlet babadır. Devlet her şeyi söyler, bir hükümet gelir yapar, bunu alacağım der öbür hükümet gelir, ben evladımı affettim der ve gider. Bunlar Türkiye'de uygulanmadı mı? Daha geçen gün uygulandı.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hangisi?

EMİN UZUN (Devamla) - Yıllardır tapularını aldılar adamların. Boşu boşuna aldılar. Yıllardır Ankara gibi yerde Çankaya'daki gibi yerde bedava olarak Sayın Özal, Turgut Özal tapularını vermiştir.

ÖMER DEMİR (Yerinden) (Devamla) - 1,500,000,000,000 çiftçi borçları.

EMİN UZUN (Devamla) - Bugün biz bunları koyduk. Devletin gereği buydu. Ama bizim alıp alamayacağımızı bırakın onu da biz Hükümet olarak karar verelim.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Yok yahu.

EMİN UZUN (Devamla) - Size düşmesin. Hepinize teşekkür eder saygılar sunarım.

- 156 -

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Emin Uzun.

Sayın milletvekilleri; oturumu kaldığımız yerden devam etmek üzere saat 14.30'a erteliyorum. Teşekkür ederim.

(Kapanış saati: 13.00)

İKİNCİ OTURUM
Açılış Saati:14.30

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; II'nci Dönem, II'nci Yasama Yılı'nın, 15'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

../156 3

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. İskân Bakanlığı Bütçesi üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz. Söz sırası Sayın Ali Süha'daydı zannediyorum.

Buyurun Sayın Süha.

ALİ SÜHA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben konuşmamı fazla uzun sürdürmek niyetinde değilim ve kıymetli arkadaşlarımla dikkatlerini bir kere daha iskân politikası ve eşdeğer politikasının üzerine çekmek istiyorum. Daha evel yine bu kürsüden konuşmalarında belirttim ve halâ aynı inancı taşımaktayım. Bu da Kıbrıs Türkünün 1974 Barış Harekâtı ile fevkalade güzel bir tarihi fırsat geçmişti. Bu tarihi fırsat hiç şüphe yok ki asırların ihmaline uğramış Türk toplumunun ekonomik gücünü yitirmiş ve adeta müstemleke devrede süründür hale gelmiş olan bu toplumun yeniden dirilmesi zamanı idi. 74 Barış Harekâtı Türk toplumuna her türlü ekonomik destekten mahrum olan ve çeşitli yasaların, ananelerin mahkûmu olan Türk toplumuna bir kurtuluş imkânı idi. Ve zannederseniz Barış Harekâtı Türk toplumunun tümünün kurtarılması idi. Ne demekti bu kurtarma kelimesinin altında yatan mana nedir? Kurtarma kelimesi sadece Rumun boyunduruluğundan kurtulmak değildi. Aynı zamanda Türk toplumuna ekonomik açıdan da bir güçlük kazandırmak. Ekonomik kurtuluştaki aynı zamanda, sadece bir askeri zafer değil, Türk toplumuna ekonomisinin de kurtarılması gerektiği inancı ile yapıldığı kanaatindeyim. Ve hiç şüphe yok ki o devirde 74'lerde en acil konu olarak ve haklı olarak Güneyden, yurdundan evinden olmuş vatandaşlarımızı ekonomikman güçlendirmek ve yerleştirmek sorunu birinci derecede bir sorundu. Ama bu sorunla meşgul olurken asıl güçlendirme-miz gereken Türk toplumunun fakirlik çizgisinin altında kalan kesime üzümlere belirtmek isterim ki gerekli önem, hatta hiç önem verilmemiştir.

Hasbel kader, tabii istisnalar şey edilmez, onun da gözönünde bulundurulması gerekir ama, esas ana kitleye birşey yapılmamış, ama hasbel kader Güneyden gelen göçmenlerin arasına birkaç tanesi de katılmışsa ki onların da emin olun kökeni yine Güneylidir çoğu zaman, belki birazcık bir istifade etmiştir. Ama bu Barış Harekatı oldu, 74'ten sonra Türk cemaati kendi mali kaynaklarına dayanarak bütçe yapma imkânı Anavatanın da desteğiyle bu bütçeleri takviye etmek suretiyle yeni bir dönem yaşanmış, yeni bir kurtuluş dönemi gelmiş, ama biz yine bir sürü vatandaşımızı süründürmekte devam etmişiz. Bu hakikaten üzücü bir şeydir ve özellikle şehirlerde yerleşmiş olan bir sürü fakir insan gözünün önünde çeşitli olarak geldi geçti, adeta o da seyrederek gibi uzaktan seyretmiştir ama bu bir arkadaşımın dediği gibi keyikten gerekli parçayı kendine ayıramamıştır. Şimdi bizim ricamız şudur Hükümetten ve şunu da söyleyim ve açıkça söyleyim, Hükümet kurma fırsatını bulduğumuz andan itibaren, yani bu yanlış politikalar 1974'ten bugüne kadar gelmiştir. Şu veya bu Bakana mal etmek de doğru değil. Başından beri çeşitli hükümetlerin yüklenmiş olduğu bu görevler savsaklanmak suretiyle azami önem verilmemek suretiyle, esaslı bir program yapmamak suretiyle bugünkü hale getirilmiştir. Bizim istihdamımız şudur: Bugünkü sosyal konut politikası hiç şüphe yok ki bir iskân açığının elbette kapatmaya yarar, yerindedir ama yeterli değildir. Asıl olan hakiki manada sosyal konutu bu fakir fukaraya ne zaman getireceğiz? Yani ne zaman karşılıksız sosyal konuta kavuşturabileceğiz bu vatandaşlarımızı? Bu politikayı yeni baştan gözden geçirmek lâzım. Fon mu kurulur, bu fonlardan istifade etmek suretiyle özellikle şehirde kısılan ve ağır ekonomik şartlar içerisinde adeta bunalan ve bizler için büyük bir üzüntü

kaynağı olan ve misal olarak her zaman vereceğim, Lefkoşa'nın çeşitli semtleri bugün fakirliğin alt düzeyinde yaşamaktadırlar. Bu insanlara devlet olarak elimizi ne zaman uzatacağız? Bu iskân politikası yapılan 100 evin en azından 15-20'sini de karşılıksız olarak bu vatandaşlara maliyetini değil, oturma imkânlarını sağlayabilecek miyiz ve daha evvel de örnek gösterdim ve kesinlikle söyleyim ki bu insanları bu şehirden alıp başka köylere dağıtmak da bir hal çaresi değildir. Ne köyden buraya gelmeyi cesaretlendirmek gerekir, ne de şehirdeki insanımızı köylere sevk etmekle sorun halledilmez. Çünkü bu insanlarımız dediğimiz gibi bizim ekonomimizin temelidir. İşçisi ordan çıkar, esnafı ordan çıkar, dolayısıyla toplumun özü sayılır. Maliyetini değil ama oturma hakkını bu insanlara bir program dahilinde tanımak lâzım ve temennim ve ricam Bakanlığın bu maksatlar için de biraz arazi rezerv yapmasıdır. Belki gün ola bir hükümet bu hususta bir karar verir ve bu insanlara bir sosyal konut yapabiliriz. Ve dediğim gibi belediye evleri, ondan çok daha eski yıllarda Samanbahçe bir sosyal konut politikasıydı

Ve Evkafın mütevazı Bütçesinden karşılanan bir sosyal konuttu. Bugün bu geniş imkânlara her ne kadar dar boğazlar oluyorsa da ekonomide, yine de Bütçesini kendi yapma bahtiyarlığına erişmiş olan bu toplum ve idareyi eline almış olan bu toplumun bu sorunun üzerine de eğilmesi gerektiği inancındayım. Şimdi Evkafa darbe üstüne darbe indirilmektedir. Evkaf köylüsüyle, şehirlisiyle hamiyetperver vatandaşlarımızın bağışları, çeşitli şekillerdeki bağışlarından, vakıflarından meydana gelmiş fevkalâde dediğim gibi iskân yaratıcı sahasını gösteren kuruluşlardan bir tanesidir.

74 Barış Harekâtından sonra bir Dome Hotel için takdir edilen puan yanılmıyorsa üç yüz yirmi milyon puandır bir Dome Hotel'ine üç yüz yirmi milyon puan. Bu ne demektir? Asıl Evkafın öz malı olan topraklar, çiftlikler dönüşüyor ve bir yıpranmış, eskimiş, her zaman içine yatırım yapmak mecburiyeti olan bir otele feda ediyoruz. Bu takdir edilen puan, Evkafa takdir edilen puan fevkalâde yüksektir. 320 milyon yanılmıyorsa bana verilen rakam budur. Üç yüz yirmi milyon bu ne demektir? Ülke mi devrediyoruz? Nihayet alt tarafı deniz kenarına sıkıştırılmış bir otel ve bugünkü şartlara da uygun inşa edilmiş bir otel değildir. Ama Dome, adı çıkmışsa Girne gibi turistik bir yörede şehrin içinde bulunmasının avantajından başka bir şey değildir. Ama bugünkü haliyle büyük yatırımlar isteyen bir kuruluş. Şimdi Evkaf bu yatırımlara yönelme hazırlığı yaparken, hatta Samanbahçe'ye de yeni projeler geliştirmekle, şehrin bu semtlerini

kazanmak lazım en kıymetli, en güzel semtlerdir bakmadığınız zaman sayın arkadaşlar, Barış Harekâtından önce Finike Köyüne biz Bakanlar Kurulundayken bizden köylü kuyu istedi. Köylünün su içmesi için kuyu kazılmasını istediler. Bizim de o zaman elimizde bulunan tek kuyu kazma makinesini Lefkoşa'dan oraya sevk etmek için Birleşmiş Milletleri aracı koyduk. Rumların iznine tabiydi ve Rumlar o köyün su ihtiyacı için dahi bir kuyu kazılmasına müsaade etmediler. Barış Harekâtından sonra oraya aktarılan Rum nüfusu ile fevkalâde gelişen Kasabanın içme suyu bugün Finike Köyünden temin edilir. Yani şu noktaya getirmek isterim. Türk Toplumunu zirai potansiyeli itibarıyla fevkalâde kıymetli topraklar üzerindeydi ama sermaye yokluğu veya bu insanlara yol gösteremediğimizden dolayı bu toprakların kıymetini ve istifadesini Türk Toplumunu göremedi. Demek ki Evkafın da aynı görüşle çeşitli projeleri uygulamak üzereyken din işlerinin bütün yükünü yani büyük bir yükünü Evkafa yükletmek ve onu bu yük gelimine müsait bir hale gelmişse bu büyük bir haksızlıktır. Anayasa ne der? Anayasa der ki Anayasamız, Hükümet Evkafın din işlerini yürütmesi için gerek maddi ve gerekse servis açısından çalışmasını sağlar, yardımcı olur diyor. Demek ki küçük büyük bir sorumluluk altındadır. Şimdi bir işletme haline gelmesi gereken Evkafın bütün gelirlerine ne kadar ulvi maksatlarla olursa olsun kalkamayacağı bir yükün altına sokmak o kuruluşu da tüketmek manasına gelir.

Ve şunu da arz etmek isterim ki, geçmiş zamanlarda çeşitli hamiyetperver insanların çitimat ederek Evkafa çyapmış oldukları bağışları, bugün, karşılığını halâ Evkaf alamamıştır. Evkafın da bazı vecibeleri var. Öyle vatandaşlarımız var. Ankara'da yaşayan, İstanbul'da yaşayan, Türkiye'nin şurasında, burasında yapar, Avustralya'da, İngiltere'de yaşar. Ama Vakıftan alacağı var. Bu insanların en tabii hakkıdır. Evkafın itimat eden mallarını en düzgün bir şekilde çalışarak gelir temin etmek suretiyle onlara da bir pay vermesi. Bugünkü durumda artık çok gülünç, ya hiç yerine getirilmedi veyahut da gülünç derecede düşük bir gelire bağlanmaktadır. Bu da nedendir. Çünkü Evkaf, Güneyde kaybetmiş olduğu mallarına Kuzeyde pek sahip çıkamıyor. Tekrar Sayın Bakanın ve Hükümetin dikkatine bu konuyu çıkarmak istiyorum. Evkafa yardımcı olmak lâzım. Evkaf çok çok %50 kârını kalacak bir din fonuna yatırır. Hükümet de o din fonuna katkıda bulunmak suretiyle bu büyük yükü Evkafın omuzlarından alması gerekir. Aksı halde göreceksini gün gelecek, altından kalkamayacak ve bu defa yine din adamları, zorlanacak olan onlar ve huzursuz olacak yine din adamlarıdır. Büyük bir sorun doğacaktır.

Tapu konusuna gelince; tekrar Sayın Bakanın dikkatini çekmek istiyorum. Tapu yetişmiş eleman sıkıntısı çekmektedir. Günden güne bu elemanlarımız eksilmekte, gerek emekliliğe ayrılma suretiyle bilhassa, bunların yerine yetişmiş insana ihtiyaç vardır. Nasıl yetiştirilecekse yetiştirmeli ve özellikle yine Türkün fevkalâde gelişmiş olduğu çok güzel kuruluşlardan birisi olan, Evkafın, halen mevcut birtakım da ayrıldıktan sonra çok sıkışık durumlara düşeceği şimdiden görülmektedir. Bunun tedbirinin alınması gerekir.

Eşdeğer Mal Yasasının, puanlamanın geçmişten bugüne kadar geçirdiği istihaleleri bir gözden geçirdiğimizde göreceksiniz ki, çeşitli, yani, ilk zamanlarda çok bonkörce davranılarak bir taraftan mallarını fevkalâde yüksek puanlar takdir ederken, diğer taraftan Kuzeyde alacağı mallara çok düşük puanlar takdir edilerek yapılan muamelelerin

giderek bir tepkisi olsa gerek herhalde, bu defa da çark tamamen ters dönmekte ve Kuzeyde kalan mallara fevkalâde yüksek, bunun örneklerine geçmek istemiyorum. Çok örnekleri vardır. Fevkalâde yüksek puanlar takdir edilmektedir. Bu da vatandaşın huzursuzluğunu teşkil eden hususlardan birisidir. Ancak, son paket olarak ilân edilen ve inşallah Sayın Bakanımızın iyimser görüşleriyle mutlaka bu sorunun halledileceğini temennisi içindedirler. İnşallah bu böyle olur. ama bu son paket dahi dağıtılırken, özellikle kimlere öncelik vereceğimizin konusu çok önemlidir. Yani, daha hiçbir şey almayan ve çoğu zaman bölgecilik zihniyetiyle hareket edilen ve bu bölgecilik, bilhassa, yine bölgelerden kaynaklanmaktadır. Yani, Bakanlıktan da değil. Bölgelerden kaynaklanmaktadır. Yani, şu yere yalnız şunlar yerleşebilir. Ne demek bu? Bu topraklar, bu vatan hepimizin yurdudur. Kim nerde yurt edinmek istiyorsa oraya yerleşmelidir. Orada mal mülk sahibi olabilirse olmalıdır. Zoraki bir pompalama suretiyle illâki, falan yerli falan semtte yerleşecek, başkasına hiçbir surette hayat hakkı yoktur diye böyle bir politika korkunç hatadır ve bu ülkeyi kaynaştırmanın ötesinde ayırımçı bir mentalite taşımaktadır. Bunların da önlenmesi ve hakikaten hiç almayanla,

bilhassa sosyal bakımdan desteklenmesi gerekenlerle bir de ileride inkişafa uygun arazileri de rezerve almak suretiyle böyle bir politika gütmek mecburiyetinde olduğu kanaatindeyim Sayın Bakanın. Hiç almayanlara öncelik verebilecekler mi? Esas olan odur. Yoksa hepsini yine bir torbanın içerisine tıkipta aynı mahzuru burada bir defa daha dile getirmek isterim. O kadar büyük bir pakettir ki bir vatandaşın bu paketi tarayarak seçim yapması imkânsızdır. Verilen müddet de gerçi yasalara uygundur ama o yasa neden bu kadar kendi kendimizi bağlar hale getiriyoruz yasaları da yani oto kontrol kendi kendimizin ayaklarını bağılıyoruz. Yani 15 gün daha verilse ve bu vatandaş daha huzur içerisinde bu paketleri tarasa ve bizzat gidip görse ve görerek seçse bu çok mu fazla bir istek olur? Bu bakımdan bu son pakette şimdiye kadar iskân politikasının yığılan sorunlarını halletme şansı veya fırsatı veya ağır görevi son Bakanımıza kalmıştır. Son Bakanımızda en azından elinden geldiğince bu itirazları, bu şikayetleri bu üzüntüleri hafifletmek yoluna gideceği kanaatindeyim. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ali Süha.

Sayın Bakan söz istiyor musunuz? Buyurun lütfen.

ISKÂN BAKANI HASAN YUMUK - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız Bütçesi üzerinde görüş belirten, öneri sunan ve eleştiride bulunan tüm arkadaşlara teşekkür ederim. Bunu ciddiyle vurgulamak isterim ki uygulamamızda kesinlikle ilgili arkadaşların eleştirileri ve olumlu görüşleri dikkate alınarak uygulamamıza devam edeceğiz.

Bildiğiniz gibi eşdeğer olgusunun son noktasına geldik. Gerçekten en zor dönemi yaşıyoruz ve en zor dönemden geçiyoruz. Burda yalnız Bakana yalnız iskan sorunlarına değil, tüm milletvekillerine ve vatandaşlara da görev düşmektedir. Çünkü yıllardır elinde fazlalıkları tutan, yıllardır puanlarının ötesinde mal tutan, yıllardır işgalinde mal tutan vatandaş bugüne kadar tuttuğu o malın değerlendirilmesinin kendisine sağladığı hakları bir tarafa bırakarak şu anda elinden alınıyor diye fevri çıkışlarını yakinen görüyoruz ve en büyük arkadaşlarımızda bu vatandaşlara elinde artık fazla kaynak tutanın alınmasına yönelik olduğudur. Yasal tasarrufunun ötesinde elinde fazla kaynaktan kim olursa olsun uygulamanın yapıldığı sıradaki eleştiriler ve büyük tenkitler bu noktadan geliyor. Ancak bunu size misallerle vererek bu konuda taviz vermenin mümkün olmadığını eğer eşdeğeri bitirmek istiyorsak eğer hak sahiplerine mülkiyet verilmesini istiyorsak artık elinde fazla kaynak tutan vatandaşlar ilerisine bakmasının vakit konusu olmadığını söylemek isterim.

Uygulamanın içerisinde Kasım ayında 1409 kişiden 665 milyon 897 bin 856 puanlık fazla kaynak kırmızıdan ellerinden alınmış, Kasım 91'de 41 kişiden 27 milyon 188 bin 836 kaynak kırmızıda oldukları için geri alınmıştır. Gerçi bu geri alınmak konusunda bir övünç meselesi olarak görmüyoruz ancak elinde eğer yasa tasarrufunda değil fazla kaynak tutuyorsa eşdeğerciye ve son kaynak paketi hazırlamamızdaki özeni ve fazla kaynaktan artık elinden alınması konusunu vurgulamak için burda bunu söylemek istedim.

Bazı arkadaşlar tahsisten hak sahipleri konusundaki mülkiyet verme konusunu, seçimler dönemine kaldı şeklindeki bir soruyu dile getirdiler. Dikkat ederseniz, 1990 Seçimlerinden hemen sonra İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Yasası konusunda, biz artık eşdeğeri bitireceğiz, tahsisten hak sahiplerine mülkiyet vereceğiz şeklindeki bir görüşümüz oldu. Ve bu görüşümüz doğrultusunda yasal değişiklik hazırlandı. Yasa yürürlüğe kondu ve buna paralel olarak da 15'inci ve son kaynak paketi ilân ettik. Eşdeğer konusunu bu şekilde noktaldıktan sonra, tahsisten hak sahibine mülkiyet verme işlemlerine de başladık. Daha normal seçimlere, dönemine baktığımız zaman, 1995'e daha çok yılların olduğunu söyleyerek bunun bir seçim malzemesi olarak değil de, Eroğlu Hükümetinin programındaki vatandaşına öngördüğü, söz verdiği tapu olayının seçimler düşünülmeden devletin bir geleceğinin garantisinin bilinciyle bunları bir an evvel başlatmaya, yürürlüğe koymanın belirtisidir. Dolayısıyla bizim tedirginliğimiz, bu tapu olayını, özellikle tapu olayını seçimlere malzeme yapılmasının kesinlikle önlenmesidir. Uygulamamız da bunu gösteriyor. Eşdeğer olgusunu, son kaynak paketini ilân ettik. Açımına da başlandı, değerlendirmesine başlandı. Ocak Ayı içerisinde de tahmin ediyorum, 15'inci kaynak paketinin tüm değerlendirilmesi yapılmış olacaktır. Bu arada da tahsisten hak sahiplerine mülkiyet verilmesi olayına gelince de, yani, Yasayı yürürlüğe koymuştuk ve Ulusal Birlik Partisi ve onun hakları, tahsisten hak sahibi, iktisaden güçlendirmeden hak sahibi vatandaşlarımızın puanları değerindeki kendilerine sağlanacak hakların iktisadi ölçüsünün bilincindedir. Ancak, şurada bir gerçeği vurgulamak istiyorum. Güneyden göç edip, buraya gelen vatandaşlarımızın Güneyde bıraktıkları malların bir değerlendirmesi yapılmış, bir puan değerlendirmesi yapılmış. Kuzeyde kendilerine bir mal verilirken, bir hak temini yapılırken, Güneyde eşdeğeri bırakılan vatandaşımızın cezalandırılmasını düşünmek mümkün değildi. Biz onu cezalandırmanın ötesinde Anayasamızın öngördüğü fırsat eşitliğini kullanmak

Bazı arkadaşlar tahsisten hak sahipleri konusundaki mülkiyet verme konusunu, seçimler dönemine kaldı şeklindeki bir soruyu dile getirdiler. Dikkat ederseniz, 1990 Seçimlerinden hemen sonra İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Yasası konusunda, biz artık eşdeğeri bitireceğiz, tahsisten hak sahiplerine mülkiyet vereceğiz şeklindeki bir görüşümüz oldu. Ve bu görüşümüz doğrultusunda yasal değişiklik hazırlandı. Yasa yürürlüğe kondu ve buna paralel olarak da 15'inci ve son kaynak paketi ilân ettik. Eşdeğer konusunu bu şekilde noktaldıktan sonra, tahsisten hak sahibine mülkiyet verme işlemlerine de başladık. Daha normal seçimlere, dönemine baktığımız zaman, 1995'e daha çok yılların olduğunu söyleyerek bunun bir seçim malzemesi olarak değil de, Eroğlu Hükümetinin programındaki vatandaşına öngördüğü, söz verdiği tapu olayının seçimler düşünülmeden devletin bir geleceğinin garantisinin bilinciyle bunları bir an evvel başlatmaya, yürürlüğe koymanın belirtisidir. Dolayısıyla bizim tedirginliğimiz, bu tapu olayını, özellikle tapu olayını seçimlere malzeme yapılmasının kesinlikle önlenmesidir. Uygulamamız da bunu gösteriyor. Eşdeğer olgusunu, son kaynak paketini ilân ettik. Açımına da başlandı, değerlendirmesine başlandı. Ocak Ayı içerisinde de tahmin ediyorum, 15'inci kaynak paketinin tüm değerlendirilmesi yapılmış olacaktır. Bu arada da tahsisten hak sahiplerine mülkiyet verilmesi olayına gelince de, yani, Yasayı yürürlüğe koymuştuk ve Ulusal Birlik Partisi ve onun hakları, tahsisten hak sahibi, iktisaden güçlendirmeden hak sahibi vatandaşlarımızın puanları değerindeki kendilerine sağlanacak hakların iktisadi ölçüsünün bilincindedir. Ancak, şurada bir gerçeği vurgulamak istiyorum. Güneyden göç edip, buraya gelen vatandaşlarımızın Güneyde bıraktıkları malların bir değerlendirmesi yapılmış, bir puan değerlendirmesi yapılmış. Kuzeyde kendilerine bir mal verilirken, bir hak temini yapılırken, Güneyde eşdeğeri bırakılan vatandaşımızın cezalandırılmasını düşünmek mümkün değildi. Biz onu cezalandırmanın ötesinde Anayasamızın öngördüğü fırsat eşitliğini kullanmak

Bazı arkadaşlar tahsisten hak sahipleri konusundaki mülkiyet verme konusunu, seçimler dönemine kaldı şeklindeki bir soruyu dile getirdiler. Dikkat ederseniz, 1990 Seçimlerinden hemen sonra İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Yasası konusunda, biz artık eşdeğeri bitireceğiz, tahsisten hak sahiplerine mülkiyet vereceğiz şeklindeki bir görüşümüz oldu. Ve bu görüşümüz doğrultusunda yasal değişiklik hazırlandı. Yasa yürürlüğe kondu ve buna paralel olarak da 15'inci ve son kaynak paketi ilân ettik. Eşdeğer konusunu bu şekilde noktaldıktan sonra, tahsisten hak sahibine mülkiyet verme işlemlerine de başladık. Daha normal seçimlere, dönemine baktığımız zaman, 1995'e daha çok yılların olduğunu söyleyerek bunun bir seçim malzemesi olarak değil de, Eroğlu Hükümetinin programındaki vatandaşına öngördüğü, söz verdiği tapu olayının seçimler düşünülmeden devletin bir geleceğinin garantisinin bilinciyle bunları bir an evvel başlatmaya, yürürlüğe koymasının belirtisidir. Dolayısıyla bizim tedirginliğimiz, bu tapu olayını, özellikle tapu olayını seçimlere malzeme yapılmasının kesinlikle önlenmesidir. Uygulamamız da bunu gösteriyor. Eşdeğer olgusunu, son kaynak paketini ilân ettik. Açımına da başlandı, değerlendirmesine başlandı. Ocak Ayı içerisinde de tahmin ediyorum, 15'inci kaynak paketinin tüm değerlendirilmesi yapılmış olacaktır. Bu arada da tahsisten hak sahiplerine mülkiyet verilmesi olayına gelince de, yani, Yasayı yürürlüğe koymuştuk ve Ulusal Birlik Partisi ve onun hakları, tahsisten hak sahibi, iktisaden güçlendirmeden hak sahibi vatandaşlarımızın puanları değerindeki kendilerine sağlanacak hakların iktisadi ölçüsünün bilincindedir. Ancak, şurada bir gerçeği vurgulamak istiyorum. Güneyden göç edip, buraya gelen vatandaşlarımızın Güneyde bıraktıkları malların bir değerlendirmesi yapılmış, bir puan değerlendirmesi yapılmış. Kuzeyde kendilerine bir mal verilirken, bir hak temini yapılırken, Güneyde eşdeğeri bırakılan vatandaşımızın cezalandırılmasını düşünmek mümkün değildi. Biz onu cezalandırmanın ötesinde Anayasamızın öngördüğü fırsat eşitliğini kullanmak

ve vatandaşlar arasında eşitlik ilkesini koymak içindir. Eşdeğerin son bugüne kadar gelmesindeki, tahsisten hak sahiplerinin, tapu verilmesinin bugüne kadar geç kalmasının nedenleri de, bildiğiniz gibi, İTEM Yasasının hemen uygulanmasından sonra hem eşdeğerden, hem tahsisten hak sahiplerine işlemler birden başlamış. Ancak, malûmlarınız olduğu gibi, Güneyliler Cemiyetinin eşdeğer öncelikli, öncelikle eşdeğer bitmeden tahsisten hak sahiplerine mülkiyet verilemez konusundaki Anayasa Mahkemesine açmış olduğu dava nedeniyle bugüne kadar yansımıştır. Yoksa bu konunun zaten sürüncemede kalması, zaten güvensiz, kendi malım diyemeyen, oturduğu eve evim diyemeyen, baktığı tarlasına tarlam diyemeyen bir vatandaşın, bu topraklar üzerinde yerleşmesi, bu topraklar üzerinde vatanımdır demeyi beklemenin saflığını hiçbir hükümet, hiçbir milletvekili bunu düşünemez. Ancak, hukuk devleti içerisinde yapıyoruz. Yasaların öngördüğü koşullarda işlevini yerine getirmek zorundaydı. Dolayısıyla, tahsisten hak sahiplerine de mülkiyet çalışmaları yapılırken, eşdeğer uygulamasına uygun, yasaya öngördüğü kıstasları uygulayacağız. ancak, devlet olarak ve hükümet olarak olayın bilincindeyiz. Olayın hukuksal yönüyle birlikte son kaynak paketinin bitirilminden hemen sonra, zaten bu konuda Yasamızın öngördüğü tüzük çalışması, yani, tahsisten hak sahiplerine mülkiyetin nasıl, ne şekilde verilebileceği esasları tüzükte saptanacağını öngördüğü için, biz tüzük çalışmalarını da tamamladık. Yakında grubumuzun gündemine getirdikten sonra, Bakanlar Kuruluna da sunacağız. Ancak, elbetteki tahsisten hak sahibi, iktisaden güçlendirmeden hak sahibi vatandaşlarımıza tapuları verilirken kendisine yüklenecek külfetin bilincindeyiz ve hükümet olarak da bunun tedbirlerini zamanı geldiğinde de alacağız.

Gerek İsmet Kotak Beyin, gerek Ali Süha Beyin özellikle üzerinde durduğu bir konu var. Vakıflar konusunu dile getirdi. Gerçekten bu iki milletvekili arkadaşımıza teşekkür ederiz. Aynı hassasiyeti paylaştığımızdan dolayı sevindirici bir olaydır. Biz, Vakfın bilincindeyiz. Vakfın bugüne kadar Güneyde bıraktıkları malların ne kadar değerli olduğunu ve Güneyde bırakılan malların değerlendirilmesinin bugüne kadar gecikmesinin üzüntüsünü yaşadığımız için Vakıflar İdaresiyle 1991 yılı içerisinde müteaddit kez toplantı yaptık

Ve sevinçle söylemek isterim ki 'T' Cetvellerinin son aşamasına gelinmiştir. %90 'T' Cetvellerine feragatnamelerini verdi münferit bazı dosyalar kaldı son yönetim kurullarında, kendileriyle toplantı yaparak vakıflar konusunda bu olayı da bir eşdeğerci gibi olayı bitireceğiz çünkü Vakıf da bir tüzel kişilik olarak eşdeğerciydi. Kendisine bir 'T' Cetveli hazırladık ve bu 'T' Cetveli kendilerine bildirildikten sonra itiraz hakkı tanındı. İtirazdan sonra dosyalar görüşüldü ve bugüne kadar dosyalarının %90'ı tamamen dolayısıyla yalnız bir Dome Oteli şeklinde verilmesi değil hatta ve hatta biz Vakıf İdaresine İskân Bakanlığı olarak şu öneriyi götürdük. Aynı konuyu Bakanlar Kurulunda açtım. Eğer istiyorsanız Girne içerisindeki Girne içerisinde eşdeğeri karşı alınmayacak olan yerlerin vakıflar istediği takdirde kendilerine bakabileceğimizi, yeter ki alternatifi ki şahıslara yapmadığımız bir alternatifi Vakıflara teklif ettik, elinizde vasıfsız mal istiyorsanız bırakmak istediğiniz, yetersiz mal varsa almak istediğiniz kaynaklarımızdan, henüz verilmeyen kaynaklarımız, tercihinizi yapın bu tercihi kullanma hakkını size tanıyacağız dedik. Son aşamada tahmin ediyorum bir görüşleri varsa onu da getirmiş olacaklar.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan, bu arada bir not edebilir misiniz yani en mühim işaret etmeye çalıştığımız yüzey meselesi, yani Güneyde bıraktıkları toprakların boyutu kadar Kuzeyde alabilmelidirler. Dome Oteline sıkıştıpta bu kadar mal için Evkafı yok etmeyelim. Bizim sıkıntımız budur.

HASAN YUMUK (Devamla) - Şimdi bu konuda Vakıflara aynı şeyi biz teklif ettik. Biz Vakıflara aynı şeyi teklif ettik o aynı şeyi ettik kendilerine, bir mal sahibidir, Güney'deki malların değerlendirilmesini yaptık, onlara itirazları %90 bitti. Kendilerine söyledik. Siz küçük bir yerde büyük binalara sıkışacağınıza...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Gidip Girne'ye sıkışmasın başka yerde de alsınlar.

HASAN YUMUK (Devamla) - Elinizde istediğiniz kaynakları biz hatta ve hatta İskân Bakanlığının elindeki kaynaklardan sınırlama dahi getirmeden Evkafın yaşayabilmesi için, varlığını devam ettirebilmesi için gelir getirici kaynak istiyor diye...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Nedir? Dome'dur gelir getiren?

HASAN YUMUK (Devamla) - Henüz bu konuda kendilerinden son somut önerileri gelmedi onu size söylemiş olayım.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evkafın beşte bir puanı Dome gitti.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yalnız Dome'la hapsetmemek politikası doğrudur.

HASAN YUMUK (Devamla) - Bu arada konuşmacı arkadaşlardan Sayın Milletvekili Hacıahmet Beyin özellikle mücahit puanları der, elinde kaynak tutmayan mücahitlerimiz için ve özellikle göçmen olmayan köylerimizde arazi dağıtımı konusundaki bir görüşü geldi. Ordaki gençlerimizin konusundaki kırsal kesim sosyal konut konusunu dile getirdik. Biz şunu bu kürsüden ifade edeyim ki Sayın Başbakanımız da köy gezilerinde izah etti. Tüm yerleşim yerlerinde kırsal kesim için yer ayırıyoruz ancak Fota ve civarında Rum arazisinin fazla olmaması nedeniyle kendilerine Dikmen, Ağırdağ, Fota ve civarını kırsal kesim gençlerini Dikmen'in anayol sırtları arasında yer ayırdığımızı diye bütün köylerde olduğu gibi Girne bölgemizde de özellikle Boğaz'da sıkışmış ve Dikmen çevresindeki gençlerimize de arsa ayırımı konusunda çalışmamız vardır bunu burdan size iletmek isterim.

ALİ SÜHA (Lefkoşa) (Yerinden) - Lefkoşa gençleri?

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim Lefkoşa gençleri için zaten biz biraz evvelde izah ettik, sosyal konutun biz şehirlerde yığın yapmasını da istemiyoruz. Sağlıksız bir şehirleşme olmasın diyoruz. Trafik sıkışıklığı aynı boyutlara girmesin diye bizim özellikle şehirlerin dışında Lefkoşa bölgesini ve civar bölgeleri için Haspolat civarındaki bağlık bölgede kırsal kesim için yer ayırdık. Eğer Lefkoşa'daki gençlerimizin sıkıntıları bu boyuttaysa onları da o yerlerde değerlendirmiş olacağız.

Yalnız bir konuyu hep yanlış değerlendiriliyor şöyle ki, Güney'deki mallar değerlendirilmesi yapıldıktan sonra, Kuzey'deki malların değeri sürekli artıyor şeklinde bir yanlışlık içindeyiz.

İSMET KOTAK (Lefkoşa) (Yerinden) Subjektif değer.

HASAN YUMUK (Devamla) - Subjektif değer konusunu deyim.
Gerek Kuzey'deki, gerek Güney'deki tüm mallar 77 değerleri üzerinden yapılmıştır.

Bunlar ev olsun, tarla olsun, işyeri olsun, aynı değerdedir. Güneydeki nasıl değerlendirilirse, Kuzeydeki nasıl değerlendirilir? Ancak, etkin Bakanlık olarak yapılan bir kırmızı ve sarı bölge olayı vardır. Bu olay da bildiğiniz gibi daha evvel özellikle Girne ve Mağusa Bölgesinde aşırı şehirleşmenin, aşırı değer kazanmanın yüzünden, kendisine arsa veyahut da yerleşim çevresinin dışında bulunan yerlerin çok değer kazanması, hatta 5000 puana, 10,000 puana giden tarımsal kaynakların bir baktık ki, vatandaşlar ve müteahhitler bunu ortaya çevirerek çok büyük boyutlarda vatandaşımızı ağır külfetler getiriyordu.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Güneyde de aynıdır efendim. Adamın Güneydeki malı da değerlendirildi. Altın oldu.

HASAN YUMUK (Devamla)- Biz, malları varsa değerlendiriyoruz. İspat ediyorsa, getiriyorsa Sayın Kotak getiriyorsa biz onları şeye koyduk. Belgeleriyle ispat ederse, itirazları aşamasında bunları getiriyorlar.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Bugün Limasol altın değerindedir. Lârnaka altın değerindedir.

HASAN YUMUK (Devamla)- Getirenlere o şekildeki bir şeyimiz oluyor efendim.

TMT puanlarına gelince de, TMT ve Mücahit puanlarına da gelince de, şunu size açıkça ifade edeyim. 27,700 Mücahidimizin tüm puanları çıkmıştır. Daha evvel zaten, bir kısmı benden evvelki bakanlık döneminde. Şimdi tümünden tamamlanmış. Mukavemetçi puanları değerlendirilmesi bitmiş ve 200 geçen hafta, zannediyorum 200 de bu hafta dağıtıyoruz. Onlar tamamlanmak üzeredir. Mücahit puanlarına karşılıklı mal nerden bulacağız şeklindeki görüşü söyleyeyim. Bildiğiniz gibi, mücahitlerimizin bir kısmı hem tahsisten hak sahibidirler, hem eşdeğerden

hak sahibidir. Biz 16 Ekim'den itibaren mücahit puanlarına fiilen yürürlüğe koymakla, tahsisten hak sahibi olup çda, mücahit puanlarını kullanması imkânını getirdik. Yaptığımız hesaplamalara göre, 7 milyar puan civarındaki mücahit puanlarımızın kaynaklarını ellerinde tutuyorlar. Geri kalan 2 küsur milyar puan civarındaki kaynaklar da 15'inci ve son kaynak paketinden hemen sonra mücahit kaynak paketleri açıklanmıştır. Hem 15'inci kaynak paketinden eşdeğerine mal alamayan vatandaşlarımızın, bunları mücahit puanlarıyla birleştirerek bu paketlere müracaatları mümkün olabileceği gibi de, münferiden de müracaat edebilecektir. Dolayısıyla ki hiç olmayan, elinde kaynak tutmayan, mücahit puanlarını da bu şekilde değerlendirmiş olacağız.

Sosyal konutlar içerisindeki ilâvelerden ve kanalizasyon konusundaki sıkıntılardan Sayın Kenan Akın dile getirdi. Lefkoşa'da söylenen bu konu, kanalizasyona bağlanmakla halledildi. Mağusa'da da yeni bölge için şu anda herhangi bir proplem sözkonusu değil. Ancak Belediye Başkanıyla septik kuyular veyahut da arıtma tesisi şeklindeki bir görüşümüz var. Eğer şu andaki bu proplem değil ama ileride başımıza bir problem gelebilir düşüncesini, endişesini buna getirdik. Böyle bir çalışma yapılıyor. Müştereken katkı yapabileceğimizi ve böyle bir çalışma getirdiği takdirde böyle bir sıkıntıyı da giderebileceğimizi söyledik. Sosyal konutlarda yapılan ilâveler konusunda tüm ilâvelerin Savcılık kanalıyla mahkemelere intikali konusunda yaptığımız icraatı söyleyeyim. Ayrıca kiraya verilenlerin tümünün iptali konusunda Savcılığa görüş bildirdik. Ancak, hakikaten geciken adalet, adaletsizlik yaratıyor şeyini burada da benimsemiş olayım. Bazan beş dakikada, on dakikada, yarım günde bir olay kararı alınmışken, devletin tümünü ilgilendiren, kamunun tümünü ilgilendiren ve haksız şekilde tuttuğu

evi sosyal konut diye, devletin yardımıyla almış olduğu evi kiraya veren vatandaşı mahkemeye veriyorsunuz. Maalesef bugüne kadar havale ettiğimiz bu konulardan henüz bir netice alamadığımızı söylemiş olayım. Ancak, Bakanlık olarak bu icraatımızdan da vazgeçmiş değiliz. Sonuna kadar da bunun takibini yapacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; not ettiğim kadarıyla Bakanlığımın icraatında, görüş ve temennilerde değinilen noktalar bu kadarını tesbit ettim. Tekrar sözlerimi kapatmadan evvel, görüş bildiren, eleştiriye sunan tüm arkadaşları, tüm milletvekillerinin görüş ve eleştirileri doğrultusunda Bakanlığımın icraatını sürdüreceğimi bildirir, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın Kotak?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir açıklama yapmak arzusundayım. Konuşmamın başında belirttiğim bir husus, diğerleri ile içiçe sunulduğu için istenildiği kadar vurgulandı sanmıyorum. Özellikle bir milletvekili arkadaşımın bir sorusu üzerine bu açıklamayı gerekli gördüm.

Bugün Güneyde Rum Meclisine sevk edilen yasa ile Türk mallarının Bakanlar Kurulunun kamu yararı vardır gerekçesi arkasına sığınmak suretiyle, rumların eline geçmesi, tapulanması gündeme gelmiştir dedim. Dolayısıyla Bakanlar Kurulu kamu yararı vardır, ben buraya kilise yapacağım, çünkü öyle gitti Türk malları, ben kamu yararı vardır, buraya Rum okulu yapacağım diye olaya el atacaktır, ondan sonra da bunu işleme koyacak, dönüp bir Ruma çok ucuz fiyattan verecektir. Maraş böyle elden gitmişti. Yani Maraş'ın büyük çapta mallarına bakılırsa en son halen surlar dışında büyük bir arazi vardı, hemen limanın güneyinde ve halen Merkez Komutanlığının bulunduğu bölge özellikle, büyük bir sahaya ihtiyacım var benim, işte Anortosi sahası yetmedi, belediye sahası yapacağım diye Türk mallarını oradan da attılar ve gerçekten stadyum yapmışlardır. Onun ardına da gittiğinizde yan başında da bir kilise vardır, dev gibi bir kilise yapılmıştır. Devam edip giderseniz, koçanları incellerseniz bugün Rum yani Maraş'ın merkezinde kalan Belediye Pazarına kadar olan arazi 1957'lere kadar, yani geri gittiğinizde Türk malı olarak bulacaksınız. Yani 1956-1957'de bulacaksınız. Dolayısıyla ben sanıyorum Güneyde şimdi uygulamaya çalışılan şudur değerlendirme yaptığımızda. Biz bir takas önerdik. Her görüşme formülü içerisinde Kuzeydeki topraklar benim, Güneydeki

topraklar da sizindir. O halde bir komisyon kurarak, mal değerlendirme, uluslararası finans çevrelerini de katarak bu da girdi formül içerisine ve karşılıklı değerlendirmeler suretiyle bu satışları gerçekleştirelim resmi yoldan önerisi var. Bu işlerine gelmediği için benimsemediler ve her öneride cevapları şu olmuştur. Hayır, benim malım maldır, bu şahısları ilgilendirir bir haktır, kendiler bilir satıp satmayacaklarını, ancak biz zaten Kuzeye kendi malımıza geleceğiz. Hatta en son öneri nedir? Evet biz Kuzeye belirli miktarda Rumun dönmesini istiyoruz, kabul edilsin formül, Sayın Cumhurbaşkanı ve hükümet üzerindeki baskılardan bir tanesi. Örneğin; 20 bin göçmen gelecektir Kuzeye. Bu göçmenler kimler olacaktır, hangi bölge olacaktır dediğinde, herhangi bir bölge olabilir. Girne olabilir mi? Olur. Girne'de malı olan dönme karar verirse dönecek, ama gelecek oradaki kendi evine girecek, bu belli olduğu için dokuz ayın içerisinde o bölgeye yeni konutlar yapılarak Türk yani Türk gene göçmendir, o konutlara geçmesi sağlanacaktır. Konuşulan budur. İşte bunun ardından gelen böyle bir yasa ile yapılmak istenen nedir? Kuzeyle irtibatı kesiyorlar, Güneydeki Türk mallarının değerini aşağıya çekecekler. İki formül vardır burada. Birincisi; Güneyde kalan Türk malları tapudan silinmeye devam edecektir, çünkü Kıbrıs Cumhuriyeti olarak Birleşmiş Milletlerde kayıtlıdırlar, resmen tanınmaktadırlar ve bunların yaptıkları da devlet tasarrufudur. Yani yararı vardır diyorsam, Anayasamda bu madde vardır, Bakanlar Kuruluyum ben, bu yetkiyi kullandım, kamulaştırdım. Kimsede cevap bulamazsınız, hesap da soramazsınız. Türk malını kamulaştıracak, kamulaştırmada biz bile Kuzeyde değerini veremediğimizi

itiraf edelim. İŖte G6nyeli orası, uzağa gitmeye l6zum yok. KamulaŖtırdık, periŖan olmaktadır. Eğer değeri verilseydi olmazdı, diğer y6relerde de b6yledir. O halde verilemeyeceğine g6reo değerinin de altında Rumlara intikal ettirilecektir mal. Bunun 6rneklerini yaŖamıŖtık ve g6n ola mal harman ola gelip G6neyde ne kadar d6n6m araziniz vardır T6rklerin? İŖte bu kadar. Ama ben falan malı bırakmıŖtım. Beyler biz surların içinde bile kamulaŖtırma yaptılar. Mağusa'da Rum ilkokulu yaptılar hem de T6rk Bahçeleri b6lgesi diye bilinen Sayın oŖar'ın aŖaęı yukarı kayınpederinin babası yani Nayim Efendilerin bahçeleri ellerinden alındı kamulaŖtırıldı ve Rum ilkokulu yapıldı. Yanına da kilise inŖa edildi. Dolayısıyla G6ney Kıbrıs'ta yapılmakta olan yeni giriŖim budur. Onun için ben bu uyarı g6revini yaptım ve etkin Ŗekilde buna karŖı çıkmak gerekir. 6z6m nedir? Bizimle masaya oturma. Mal m6badelesi g6ndeme gelmiŖse T6rk mallarına el atma hakları yoktur, oturacaklar bizimle m6badele edecekler. Bunu 6tesinde herhangi bir geliŖme bizim baŖımıza iŖ açacaktır. Kuzeyde bizim g6menleri yerleŖtirmemiz ve Kuzeye de biz g6menleri G6neyde bıraktıkları mallara karŖılık mal vermemiz de bunun hiç alakası yoktur. Yanılmayalım. 6nk6 biz G6neydeki değeri budur, eleŖtiriyozu Sayın Bakanı , tartıŖıyoruz. Biraz subjektif değer de oldu vesaire. Hatta buna bile itiyoruz biz. Hayır. Hayır G6neydeki malına da tam değerini ver. Kuzeydeki ile dengelensin diyebiliyoruz. Ama karŖımızda b6t6n mallatın toprak edileceği bir form6l vardır.

SALİH OŖAR (LefkoŖa) (Yerinden) - 59'uncu madde.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim?

SALİH OŖAR (Yerinden) (Devamla) - Anayasanın 59'uncu maddesi.

İSMET KOTAK (Devamla)- Bizim Anayasamız ama.

İSKAN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Yok
Rum'un Anayasası.

İSMET KOTAK (Devamla) - Orda hemfikirim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Burda benimki
geçer şimdi.

İSMET KOTAK (Devamla) - Evet, çünkü geçiyor, ben
uyguluyorum. Ama...

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bu ülkede de benimki
geçer. Hepsi devlet malıdır diyor evvela.

İSMET KOTAK (Devamla) - Tamam o bizim açımızdan böyle
mütalaa etti ve uygulamaya dahi tuttu. Ama geçen defa buna
yanaşmadı.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Satacağım diyor
işte.

İSMET KOTAK (Devamla) - Satacağım diyor. Dolayısıyla
kamu yararına söyleyin ben değerini düşürmek suretiyle Türk
Mallarını oradan kurtaracağım formülüdür. Bu formülün
çalışmasını istiyorlarsa ciddi olarak o zaman karşılıklı olarak
kurulacak takas komitelerinde bunun biran önce temizlenmesinde
yarar var. Zaten iki devlet de yan yana yaşayabildiğine göre
zannedersen en iyi formül bu olacaktır. Ben bu açıklamayı
uygun gördüm. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın İsmet Kotak.
Buyurun Sayın Kenen Akın.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, dayın milletvekilleri; benim ikinci kez söz almamın sebebi Sayın Bakanın vermiş olduğu cevaplar değil. Kendi kendini kahraman yapmaya çalışan menşeyi Yeni Doğu Partisi olan şimdi Ulusal Birlik Partisinin savunucusu milletvekili Emin Uzundur. Dününü çok unutmuş. Dünkü yapmış olduğu politikaları çok unutmuşcasına İskan Bakanlığını bir ateşten gömlek olduğunun savunucusuna kime yağ çektiği de belli değil. O gömleği giymesini bilersen düzgün giyinirsin, ütöleyip giyersen kimalı bir oda gibi olacağını da burda hatırlatmak isterim. Ama yolsuzluklarla dolu bir İskan Bakanlığı bünyesinde bakanlık yapmaya kalkışırsan tabii ki o gömlek ateşten olur, yakar. Daha düne kadar, dün denecek kadar az zamanlarda bugünkü savunmuş olduğun Ulusal Birlik Partisi'nden 85 seçimlerinde şunu sesleniyordun Sayın Emin Uzun. Yeni Doğu Partisi Milletvekili adayını iken, değişen ne?"Ey millet diyordun sizi birliğe ve beraberliğe, güçlü olmaya davet ediyorum. Niye mi sorarsanız Ulusal Birlik Partisi'ndeki vurguncu ve soygunculardan sizlerle birlikte İskan politikası yanlışlarından hesap sormak için, grtlaklarını sıkılamak için sizlerden güç istiyorum" diyordu. Emin Uzun Yeni Doğu Partisi tabanına bunu sesleniyordu.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Seni kasddediyordu. Sen o zaman Ulusal Birlik Partisindeydin.

KENAN AKIN (Devamla) - Beraberdik. Beraber aynı listede adaydık. O bundan koydu, ben Mağusa'dan.

Şimdi bakıyorum 85'de seçilen arkadaşlarımız aynı. Yani o vurguncu Sayın Emin Uzun'un o günkü vurguncu talancı Ulusal Birlik Partisi düzeninin, idarecisi, o dönemin idarecileri milletvekilleri aynı, değişen birşey yok. Değişen ne? Burada biz bu savunmayı yaparız.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Kenan kardeşim, kırma kardeşim...

KENAN AKIN (Devamla) - Lütfen Hacı Bey, lütfen Hacı Bey.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Şeker gibi adamsın, kırma be kardeşim.

KENAN AKIN (Devamla) - Burada bizim yaptığımız konuşmalar gazilerin kimliği ile politika ve siyasi çıkar yapıp bu kürsüyü meşgul ettiğimizi ve vatandaşlarımızın kafasını karıştırdığımızı söyleyecek kadar küçülebilmiştir. Ben böyle bir düşünceye sahip değilim. Kıbrıs'ta yaşayan herkesin hakkını, eşdeğerciyi eşdeğerci olarak, mücahiti, mücahit olarak, gaziyi de gazi olarak savunmak zorundayım ben.

Daha dün yine Ulusal Birlik Partisi-Yeni Doğuş Partisi Koalisyonunda iken yapmış olduğu dünkü hareketleri ve bugününü hatırlatmak durumundayım. Çünkü öyle bir tutanaklara yazılar yazdırdı ki, "vatan, millet, sakarya", kim öğretti ise, hocası kimse bilmiyorum, Yeni Doğuş'ta iken bu kadar güzel de konuşmuyordu, kimse hocası Eşber Bey de olabilir, Eşber Hocam da olabilir ama o kadar güzel konuştu, tutanaklara geçti ki benim söylediklerim sanki bu iskânı saptırarak, gazileri sokağa dökerek, politik çıkar veyahut siyasi çıkar için bu Meclis, Yüce Meclis bu Şerefli Kürsüsünü işgal ediyorum veyahut da meşgul ediyorum, sizleri meşgul ediyorum anlamında bir konuşma yapıyor. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Daha sen Emin Uzun olarak dün, 1986-1987'deki YDP-UBP Koalisyonunda Gaziler Cemiyetinin bir lokali vardı, işgal edilmişti, gaziler tarafından işgal edilmiş bir lokal vardı. Eşdeğercinin malı olan bir malı Sayın Genel Başkanı da, o zaman Genel Başkanımız da Sayın Aytaç Beşerler'di. Onun o kadar disiplinli davranmasına rağmen, disipline çekmesine rağmen, Emin Uzun arkadaşımızı zaptedememiştir. Ben bu hükümetten istifa ederim diyerek gazimin bir milim hakkını kimseye kaptırmam diyen hükümetteki milletvekilinin biriydi bu. Şimdi gazilere o kadar kahramanlık yapan, dün yapan, bu memlekette bugün herkesin gazi olduğunu söyler.

BAŞBAKAN DERViŞ EROğLU (Yerinden) - Gene gazinin hakkını savunuyor, bir an önce olsun diyor.

KENAN AKIN (Devamla) - Biz inkâr etmiyoruz. Ama gazilik için burada ne politika yapıyoruz, ne de halkımızın kafasını karıştıracak bir düşüncede değiliz. Kaldı ki yine tapular için koalisyonda muhtıra verme girişiminde beraber verdik. Ne değişti şimdi? Biz diyoruz ki bu ülkede tahsisten hak sahibi olan herkesin Sayın Bakan açıklama yaptı, belli bir çalışması var, verecektir, verdiği zaman bu kürsüye çıkıp Sayın Bakana da teşekkür etmesini, hükümet yetkililerine, Başbakana teşekkür etmesini biliyoruz. Ama belirli grupların çıkarlarını bahane ederek, hiçbir zaman ne kimseyi sokağa çektik, ne sokağa döktük, ne de kimsenin belirli grupları acil durumlarından dolayı

politika yapma düşüncesinde değiliz. Dün ne söylüyorsam, 1985'te ne söylüyorsam, aynısını söylemeye devam edeceğim. Eğer politik yaşamımın sürdüğü süre içinde ama dün söylediğimi unutup da bugün başkalarına yağ çekmek için ki benim her zaman itibarım var, buradan da söylüyorum, Sayın Başbakan kaderin değiştiğini söylediler. Acaba bir bakanlık kapısı mı açıldı sana diyorum.

BAŞKAN - Bu şekilde konuşmayın Sayın Akın.

KENAN AKIN (Devamla) - Saygılar sunarım.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan; lütfen sataşma vardır efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emin.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Devam et Sayın Emin. Bu memleketin gazilerini öğret, gazilerini.

EMİN UZUN (Lefkoşa) - Anlaşılan bazı insanlara ders vermek zorundayız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; huzurunuzda gerçekten çok ciddi soruyorum. Ben bu kürsüden sayın Kenan'ın, konuşmam esnasında Sayın Kenan'ın ismini andım mı Sayın Başkan?

BAŞKAN - Hayır.

EMİN UZUN (Devamla) - Lütfen bu...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yok gazileri ben savunuyorum.

EMİN UZUN (Devamla) - Lütfen ben...

BAŞKAN - İsim verilmedi.

EMİN UZUN (Devamla) - Ben konuştum, sen konuştun...

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Sapatırma, saptırma.

EMİN UZUN (Devamla) - Seni efendi gibi dinledim, şimdi efendi gibi otur ve dinle. İsmi kesinlikle anmadım ben. Kesinlikle...

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Şu, bu veya o oldu, bu oldu.

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - O şeref sana ait.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Alındı kendisi.

EMİN UZUN (Devamla) - Ben gazileri ayırdım mı? Hayır. Ben bu ülkede savaştan gazidir dedim. İster Kuzeyden gelsin, isterse buradaki Kıbrıs Türkü, hepsi gazidir, bu ülke için mücadele verdiler dedim. Yanlış mı söyledim? Huzurunuzda Sayın Ali Süha, Sayın Ali Bey; biz 1964'te beraber silâh taşıdık mı?

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yani ikiniz birbirinizi desteklersiniz şimdi.

EMİN UZUN (Devamla) - Hayır efendim. Şahit olarak gösteriyorum. Peki biz silâh taşırdık, gazi değil miydik? Sen çok iyi biliyorsun...

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Biz görev yapardık canım.

EMİN UZUN (Devamla) - 1964'te Kurban Bayramında dağ düştüğünde biz sivil soyunup dağa mücadeleye gittik mi Sayın Ali Bey?

ALİ SÜHA (Lefkoşa)(Yerinden) - Doğru.

EMİN UZUN (Devamla) - Doğru.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - O da görevdi.

EMİN UZUN (Devamla) - Demek oluyor ki biz de gaziyiz. 1974'te çok iyi tanıyan arkadaşlarımız vardır. Buradan bölüğümüz şu bina, bölüğümüzde buradan harekete geçip paraşütler inerken aşağıya kadar harekete geçip paraşütleri karşıladık, oradan tekrar döndük, Rumlarla savaşa savaşa gittik, yol açtık. Kime açtık?

ÖMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Konuya bir bütün olarak bakıyorsun.

EMİN UZUN (Devamla) - Havadan inenlere, peki havadan inenler gaziydi de biz değil miydik?

Ben olaya bütünsel olarak, çerçeve çizerek bu Meclise ve Halkıma anlatmaya çalıştım. Bunu anlatmaya çalıştım gazilerimize. Ben Güzelyurt'ta yatmışım yarın da yatırım öbür gün de yatırım. İşte ben bazılarına önem, gerçek önem veren bir insanım. Ama gaziler, yani gaziler bir yürüyüş yaptı diye beni de çağırdılar ben de kahramanlık yapabilirdim orda. Sizin yanınızdayım kardeşlerim, yürüyelim İzmir Marşı ile falan falan diyebilirdim. Ama olay çözülüyor ki . Olay burada çözülecek, burda. Olayın mücadelesini burada vereceğiz. Benim anlatmak istediğim budur sayı=n dosum. Dün ne söylediysem bugün de aynısını söylediğimi benim grubum çok iyi bilir. Kıbrıs Türkü de beni çok iyi tanır, dün de tanır, 26 yıldır tanır. Herkes çok iyi tanır. Brökratlar da tanır, nasıl savaştığımızı, nasıl mücadele ettiğimizi de tanırlar , neler alıp neler verdiğimizizi tanırlar. Onun için biz politika yapmıyoruz. Ama doğrudur eğer bu ülkede hak varsa bu hakkı alacaklı olanlar yapacaktır. O şekilde değil sen zaten o zümrenin temsilcisi isen burda müdafaasını yapıyorsun. Senin yerin burasıdır. Burda müdafaanı yapıyorsun . Burda bu hakkı alacaksın, bu hükümetten bu hakkı isteyeceksin. Bu hükümet bu hakkı sana verecektir. Ama bu Hükümet da diyor ki sana ben bu hakkı vereceğim, sen merak etme diyor kardeşim. Hepinize teşekkür eder saygılar sunarım.

KENAN AKTIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Vurguncuları ne yaptın, temizledin mi?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emin Uzun.

EMİN UZUN (Devamla) - Kesinlikle vurguncu, murguncu yoktur dostum. Bu ülke küçüktür. Hep söylenir bunlar bu ülkede. O yedi, bu yedi. O hırsız bu dolandırıcı. Nerde? Sayın Olgun Paşalar için bu ülkede ne söylendi?

- 1591 -

SALİH COŞAR (Lefkoşa) (Yerinden) - isim verme.

EMİN UZUN (Devamla) - Ne söylendi, neler söylendi?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - sen söylüyordun seçimlerde.

EMİN UZUN(Devamla) - Nedir bugün? Bu Sayın Olgun Paşalar bir buçuk yıl dışarda dolaştı. Bugün bu Mecliste değil mi?

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) Birşey varsa gider mahkemede temizler.

EMİN UZUN (Devamla) - Eğer varsa, niye çıkmadı? Söylenenlere bakmayacaksınız. Önemli olan gerçeklerdir. Ama politika yapıyoruz. Politikaya gelince, politikamızı yapalım, uslubu ne ise, kuralı ne ise o kural çerçevesinde politikamızı yapalım. Bir birimizi sevelim, bir birimizi sayalım.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Arsaları kapalım.

EMİN UZUN (Devamla) - Ben hepinizi yine seviyorum, sayıyorum.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Arsaları kapıyorum.

EMİN UZUN (Devamla) - Muhalefete de herkese de her milletvekiline de saygım vardır. Teşekkür ederim, sağolun.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emin Uzun.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Bir ders ver bu Kenan'a.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Arsalari da kapiyor köşeleri de dönüyor.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri İskan Bakanlığı Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Sayın milletvekilleri şimdi program 14. Mahkemeler Bütçesini görüşüyoruz. Ödenekleri okuyunuz efendim lütfen.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan bütünü konuşalım.

BAŞKAN - Şimdi efendim burdan okuyamayız. Siz bütünü üzerinde konuşursunuz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan bütünü konuşsun arkadaşlar, bir tane mahkemelerde eleştiri yapılsın, konuşulsun bitsin.

BAŞKAN - Peki olur, olur efendim.

KATİP -

Alt Program 01:Mahkemeler. Personel giderleri:6,950,270,000. Cari giderler: 452,547,000. Yatırımlar: 230,000,000. Transferler. Alt program toplamı: 7,632,817,000. Program toplamı:7,632,817,000.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; söz isteyen var mı efendim? Söz isteyenler. Sayın Ali Süha, Sayın Akın.

Buyurun Sayın Ali Süha Bey.

Bütünü üzerinde de konuşabilirsiniz. Size bağlı birşeydir o. Evet Sayın Süha buyurun efendim.

ALİ SÜHA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önce Mahkemeler Bütçesi üzerinde durmak istiyorum. Ama eğer prensipte diğer anayasal kuruluşları da konuşacaksak, tümü...

BAŞKAN - Tabii konuşabilirsiniz efendim, arzu ederseniz.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Zaman kazanma açısından hepsini birden konuşabilirsiniz.

ALİ SÜHA (Devamla) - Tümü hakkında konuşalım o zaman.

Sayın arkadaşlar; anayasal kuruluşlar tutun Mahkemeler, Hukuk Dairesi, Sayıştay, Kamu Hizmeti bir anayasa sorununu bir kere daha gündeme getirmektedir. Bütün bu kuruluşlara yeni bir canlılık vermek ve yeni bir icap ederse Anayasada tedbirler almak mecburiyetindeyiz. Bizim görüşümüz şudur ki artık Bakanlar Kurulunda bir Adalet Bakanlığının bulunması gereklidir. Bu bir Anayasa sorunudur hiç şüphe yok ve Sayın Başbakanımızın da ifadelerinden öğreniyoruz ki bu Anayasa gündeme getirilecektir ve gündeme geldiği zaman özellikle bu anayasal kuruluşların bir kere daha yetkilerini gözden geçirmek mecburiyetindeyiz.

Bugünkü şekli ile aradan 16-17 yıl geçtiği halde görüyoruz ki Yüksek Adliye Kurulu sistemi artık miyadını doldurmuştur, yeni bir şekil, yeni bir düzen getirmek mecburiyetindeyiz.

Mahkemeler Bütçesi komitede görüşülürken özellikle adaletin gecikmesi başlı başına bu ülkede bir sorundur. Tabii dıştan konuşma kolay ama dinlediğin zaman mahkemele-
rimizin önünde bir bina sorununun olduğu ve çok ciddi bir sorun olduğu meydana çıkar. Komite safhasında da bil-
hassa Lefkoşa'nın Atatürk Meydanındaki eskiden zaten Adalet Sarayı gibi bir fonksiyonu olan bu binanın içinde bulunan Tarım Bakanlığının ve daha varsa diğer bakanlıkların buradan çıkartılmak suretiyle mahkemelere bir nefes aldirmek mecburiyetindeyiz. Yer sorunu dolayısıyla burada kadro dahi alamıyor, çalıştıramıyor ve gecikmiş adalet en kötü adalettir ve etkinliğini mahkemeler hiç şüphe yok ki yitirmektedir. Bu bakımdan yeni bir düzenleme Anayasa çerçevesinde de düzenlemek suretiyle Adalet Bakanlığı sistemine gelmek mecburiyetindeyiz. Hiçbir Yüksek Mahkeme Başkanının ta komitelere kadar gelip efendim benim işte şu ihtiyacım var, bina ihtiyacım var, malzeme ihtiyacım var diyerek muhatap olmaması gerekir.

Ve yine ülkemizin gerekli yasa düzenlemelerini ve bilhassa eskimiş olan yasaların yeni baştan ele alacak bir makamın olması lazım. Mahkemeler meşguldür. Bir taraftan adaleti tevzi etmek görevini yüklediniz ki ağır bir görevdir. Bu makama biz ayrıca yasaları geliştirme, düzenleme yükünü de veremeyiz. Bu adliye kurulunun görevidir. Teşkilatının nasıl gelişeceğine, neleri ele alacağını ve ne gibi yasal düzenlemelerin gerektiğini ancak Adalet Bakanlığının halledeceğini söyler. Aksi halde mahkemelerin esas fonksiyonu olan adaleti dağıtma konusu çok daha hafife getirilir kanaatindiyim. Yani devlette bir eksik husus vardır. Bu da profesyonel hukukçulardan mutlaka danışman, adli danışmanlar almak mecburiyetindeyiz. Bunlara yasalarımızı iyice ihtiyac duyulan yasaları etüd ettirmek mecburiyetindeyiz. Bu savcının da görevi değildir. Savcı belki Anayasaya uygunluğunu size söyleyecek ama yasa yapan makam değildir. Bu daha profesyonelce ele alınacak. Ne de bugünkü bakanlara bağlı hukuk müşavirlerinin yapacağı bir iştir. Onlar bir ihtiyacı görür. Asıl yön verecek makam ya adliye kuruludur ve ona bağlı olan hukuk müşavirleri veya en azından Anayasada bu tadilatlar yapılınca kada Başbakanlığa bağlı profesyonel adalet, adli müşavirlerin tayini şarttır ve gereklidir. Bu bütçe ile mahkemelere bina itibarı ile gerekli rahatlığı getirdiğimiz kanaatinde değilim. Bunun en az ileriki safhalarda da veya yapılacak olan 1993 bütçesinde temelinden halledilmesi gerekir. Ve değim gibi bu ihtiyaç Güzelyurt'ta vardır. O şekilde Güzelyurt'ta bu ihtiyaç vardır ki ağır ceza orda toplanamıyor. Dolayısıyla bir iş yığılması oluyor Lefkoşa üzerinde. Bu bakımdan bilhassa Atatürk Meydanında bulunan bu binalarımızı icap ederse tadil etmek suretiyle kullanır hale getirmek ve ve bunu bir nevi adliye sarayı haline dönüştürmek gereklidir.

Ve bu kanaati taşımaktayım. Savcılık konusu; bilhassa bu noktaya bütün bakan arkadaşlarımızın dikkatini çekmek istiyorum. Bazı birimlerde şu veya bu suç zanlısı olarak sanık olan ve hatta bir vehim diyebileceğim bazı kamu görevlilerinin birden bire derdes edildiğini, tutuklandığını ve hapse sokulduğunu görüyoruz. Aradan bir hafta geçer, tabii o alanlar geçer. Memur kendi mütevazı bütçesi ile avukat tutar ve kendini müdafaa eder. Temize çıktığı zaman da dolayısıyla hiçbirşey olmamış gibi göreve dönemez de. Çünkü kırgındır, küskündür ve haysiyeti ile oynanmıştır bu kamu görevlisinin. Dolayısıyla savcılığın elinde hakikaten kesin deliller varsa bu yöne gitmelidir. Yoksa en basit şekilde uygulamada en düşük seviyedeki bir memurun yapmış olduğu ki şu ihtimali değil veya bir ihtimalinden dolayı bakıyorsunuz bir katara toplanmak suretiyle içeriye sokuluyor. E, bu memleketteki insan haysiyeti bu kadar ucuz mudur? Eğer bu böyle ise ve bu yolda yürüyecekse, Savcılık bir tazminat yasasını süratle hazırlanmak ve buraya getirilmesidir. Yani haysiyeti ile boşu boşuna oynayan veya bir

zandan dolayı oynanan vatandaşın da kamu görevlisi olsa bile devlete tazminat davası açma hakkı doğar. Onun için diyorum ki gerek Savcılığa ve hatta gerekse Kamu Hizmeti Komisyonuna bu gibi işten interdent dediğimiz, yani işten geçici olarak durdurmayı çok dikkatli yapmak mecburiyetindedir. Geçmişte kimler interdent edilirdi? %100 sorumlu olduğu mali birimin hesaplarında birşey yapıyorsa, onu düzeltme fırsatını vermemek için memur interdent edilirdi. Ama tutuklamazsınız, te ki, çünkü herkes sanıktır, daha henüz ispat edilmemiştir veya bir namus işidir ve bizzat bunu yapan kamu görevlisinin hayatı tehlikededir. Hali ile o muhitten uzaklaştırmak için interdent müessesesini kullanır, onu geçici görevden alırsınız, uzaklaştırırsınız. Bunun dışında mesela gümrüklerde uygulanan A'dan Z'ye hava alanlarında bilmem birisi bir hediye almış, bilmem ne olmuş siz gardiyandan o gün için sorumlu olan gümrük sorumlusuna kadar hepsini tutuklarsınız. Bu acı şeyler yaşanmıştır. Doğru bir hareket değildir ve bunda Savcılığın da Kamu Hizmetinin de fevkalade titiz olması gerekir ve çok dikkatli olması gerekir. Aksi halde memurun haysiyeti ile oynanan bu memurun huzur içinde ondan sonra görev yapması mümkün değildir. Fevkalade korkak, çekingen, kendisine güveni olmayan bir memur tipi, ki üzümlere söylüyorum her geçen gün makbul kamu görevlisi bu tipler olmaktadır. Sorumluluk almak, aman bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın, ben bu işe karışmam, bizi asarlar, bizi keserler mazareti ile her türlü icraattan soğumuş ve icraat sorumluluğu olmayan insanlar bugün en üst seviyelere kadar gelmektedir. Bu mudur kamu görevlisi, yoksa kendine haklarına ve görevinin bilinci

içinde kendine güveni olan insan tipi midir aranan ve tahmin ederim bu ikinci sınıfa girenler çok daha makbul insanlardır.

Diğer bir konu, hapisaneler konusudur. Şu veya bu nedenle hapisaneye düşmüş olan kimseler de insandır. Bu insanların beslenmesinden tutun da nelerle meşgul edildiğine kadar toplumun haberdar olması gerekir ve ben diyorum ki bu hapisanelerimiz mevcut imkanlar içerisinde beslenebilmekte ve hiçbir olay yani ne bayramlarda, ne milli günlerde, ne başka olaylar bu insanları aileleri ile karşı karşıya getirip de arzu ettikleri birşeyi yeme fırsatı verilmiyor. Tek müsaade edilen meyva ve sigaradır. Bunun dışında hiç. Tasavvur edebiliyor musunuz 5 sene, 10 sene hapis olan bir insanın arzu ettiği birşey olmasın. Mümkün müdür bu? Mutlaka canının çektiği birşey vardır. Belirli vesileler uydurmak sureiyle bu insanların bu özlemini de gidermek gerekir ve onlara insanlıklarını hatırlatmak gerekir. Hapisane sorumlusunun şöyle bir düşünce tarzı vardır. Yasa diyor ki diyor, beslenme devletin görevidir. Yani hapisaneleri besleme devletin görevidir. Doğrudur. Birinci derecede sorumlu devlettir.

Ancak bu devlete görevini hatırlatmak açısından dır. Yoksa beslenmenin monopolünü devlete vermiş değildir. Devlet naçar kalan insanları elbette besleyecek, aç tutamayacağına göre. Bu bakımdan bunu da göz önünde bulundurmak sureti ile bu bir monopol değildir. Devletin vecibelerini gösteren bir yasadır. Dolayısıyla hapislerin insan olduğunun bilinci içerisinde, bu insanlara da yıl içerisinde her gün değil ama en azından ayda bir çeşitli vesilelerle kendi arzu ettikleri şeyleri yemelerine fırsat verilmelidir.

Sayıştay konusuna gelince. Meclisin iki büyük ana görevi vardır. Bir bütçe yapmak, görevlerini vazetmek, ikincisi bir de bunları denetlemektir. Sayışta bu görevini yapmaktadır. Ancak bizim sayıştayla, Anavatan sayıştayı arasında çok büyük yetki farkları vardır. Biz çok hafif geçiştirdik Anayasamızda. Bu kuruluşun daha etkin bir hale getirilmesi ve Anayasada daha yetkilerle donatılması gerekir. Çünkü Meclis Sayıştay kanalı ile bu denetleme fonksiyonunu yerine getirmektedir ve devletin bütün gelir ve giderlerini ancak o kanalla kontrol edilebilir. İki tip rapor vardır. Bir mahkemeye çıkacak kadar ciddi olan konular vardır, bu konuları ihtiva eden raporlar var, bir de ileride mahkemeye çıkacak kadar ciddi olacak olaylara daha gelmeden yöntem farklılıklarını belirten,

hata yapıyorsunuz bu yola gitmekle, şu şekilde hareket etmekle hata yapıyorsunuz, bunun düzeltilmesi lâzım diyerekten verdiği raporlar vardır. İşte Sayıştay rapor farkları budur. Bir çok ciddi suistimallerdir, mahkemeye gider. Bir de kullandığınız yöntem itibarı ile hatalısınız, size bu hatalarınızı anlatacak raporlar verir. Bu bakımdan Sayıştayın raporlarından hiçbir şekilde huzursuz olmaması gerekir hiç kimsenin. Görevlerini yapıyorlar ve kanaatimce Sayıştaylığa daha da geniş daha da geniş yetkiler vermemiz gerekir.

Polis konusuna gelince. Arkadaşlar kamu görevlileri içerisinde samimiyetle söylüyorum ki çok büyük riski olan bir görevdir. Ağır görev çartları yapmaktadır ve bizim polisimiz geçmişte asker gibi de kullanılmak sureti ile bu milli mücadelenin yükünü çekmişlerdir ve bu bakımdan fevkalade iyi bir imtihan geçtikleri kanaatindeyim. Rum'un en böyle har gür ettiği günlerde bile bir köşe başında Lefkoşa'nın bir tek normal piyade ile Lefkoşa'yı bekleyen çok polisler vardı. Ağırılık bu insanlardaydı. Bu bakımdan bu kürsüden bu vesile ile polisimizin milli mücadelemize yapmış olduğu katkıyı şükranla anmak istiyorum ve şükranlarımı arz ederim. Ancak nüfusun Kuzey'e aktarılması, bir belirli sınırlar içerisinde toplanması, nüfus aksetmesi ve gelen, giden turistleri ve Anavatandan gelen çeşitli insanlarımızı burada kimisi durumu yerleşmiştir, yerleşme arzusundadır, belki yerleşmek arzusu ile gelmektedir, kimisi gelir, görür beğenmez gider. Ama hiç şüphe yok ki bu gidiş, gelişlerde de birtakım yasalarımızı uymak istemeyenler de çıkacağı gayet tabidir ve tekrar ediyorum.

Bugün özellikle şehir halkımız büyük bir korku içindedir. Bunun diğer bir kaynağı da polisimizin, o halkın dostu olan, halkın yardımına koşan yüzünü görememesidir. Bugün şehirde trafik polisleri hariç polis yoktur. İngiltere gibi, Londra gibi yerlerde bile İngiliz aciz midir bunların altına araba almaktan veyahut da motosiklet almaktan? Ama yine de yaya devbriyeler ikili, ikili Londra'nın sokaklarını arşınlamaktadırlar. Bunun motorlusu da var, arabalısı da var. Her tipi vardır.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - Atlısı bile var.

ALİ SÜHA (Devamla) - Atlısı da var hiç şüphe yok. Peki, biz, niye yaya olarak footpatrol dediğimiz, yani yaya devriyeleri çıkarmıyoruz? Bu halka hem bir caydırıcılık görevini hatırlatır polisin, hem de ben enkötü şartlar altında sizin yanınızdayım mesajını da bu vesile ile veriyor. Ama bugün sokakta polis görmez ve polisin en sevimsiz işini yapan sadece trafik polisi işte ceza yazan kuruluşları karşısında görürse hiç şüphe yok ki o polisten her geçen gün kopar ve kopar. O halde polisin caydırıcı görevini yerine getirmek ve halka varlığını duyurmak için halkın yanında ve halkın dostu olan polisin halkın içinde olması gerekir ve bunun tedbiri alınması gerekir. Tabii ki bu bir münakaşa konusudur. Polis sivil mi devredilsin, bugünkü statüsünü mü muhafaza etsin? O iyi bir etüd isteyen bir konudur. Bu konuda fazla birşey söylemek istemiyorum. Ancak polisin bu re-organizasyona mutlaka gitmesi gerekir ve bu re-organizasyon seviyesinde ele alınmalıdır. Baştan aşağı taranır. Eğer gerekirse, kendi meclisimizden dahi fedakarlık göstermek suretiyle, çünkü verilen izahatta

öğreniyoruz ki belirli kurum, kuruluşları ve ziyaretçileri korumakla o kadar meşguldür ki polis, halkına bu hizmeti veremiyor demektir bu. Eğer personel noksanlığı varsa, bu personeli de aynı zamanda hem alalım, hem yetiştirelim. Yetiştirme derken, sadece bizim fevkalade güzel iş yapmaktadır bizim Polis Okulumuzda bu ilk eğitim konusudur, güzeldir, fevkalade bir eğitim yapılmaktadır, ama asıl polisin üst kademesi sadece tecrübeye kalmaz. Polislik bilgisi hususunda yetiştirecek personele ihtiyacımız vardır. Bunların gerek anavatanda ve gerekse ihtisas isteyen dallarda bu ihtisas nerede varsa oraya kadar gitmek ve kendi insanımız polisimizi yetiştirmek mecburiyetindeyiz. Bir noktada artık branşlaşan, ihtisaslaşan , polis görevine uygun insanlar yetiştirmek mecburiyetindeyiz. Sadece hizmet yılları arta arta kendi başına yetişsin, tecrübe etsin, yetişsin, evet tecrübeye büyük saygımız var ama, bu tecrübe temel bilgilerin üzerine inşa edilirse bir kıymet ifade eder. Yoksa o geniş bilgiye sahip değilse, bu tecrübe yavan kalır. Bu bakımdan bizim ricam,ız polisi çok daha etkin bir hale getirmek ve ne pahasına olursa olsun özellikle büyük şehirlerimizin çarşısında kollarında görevli bandı olan polislerimizi görmek istiyoruz.

Bu önce halka bir itimat verir. Yoksa şehrin göbeğinde saatin ikisinde, üçünde cinayetler işleniyorsa bundan vatandaşın ürkmemesi imkân ve ihtimal yoktur. Bu bakımdan Anayasanın zorunlu olarak hakikaten ele alınması ve bütün bu Anayasal kuruluşlara, kimisine etkinlik ve hepsine etkinlik göstermek için ne tedbirler gerekirse, anayasal tedbirleri aldıktan sonra Hükümet seviyesinde organize olmamız şarttır. Saygılarımla.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Süha. Sayın Akın buyurun.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; prensip kararında anlaştığımız gibi tüm bağımsız kuruluşların bütçesi hakkında görüşlerimizi belirttikten sonra değerli vaktinizi fazla almamak için hemen kürsüden inmek istiyorum. Ancak Emin Uzun'a artık lâf atmam çünkü haraman oluyor buraya çıkıyor, hocasının da yanına oturdu.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - O zaten kahramandır.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; polisin kuruluş itibarı ile son derece önemli bir kuruluş olmasına rağmen, polis teşkilâtı bugüne kadar olmayan imkânlarla görev yapmaya çalışmaktadırlar. Bu zaman zaman da basının bütçenin kısıtlı olmasından dolayı polis teşkilatına gerekli araç ve gereç ve tesisatlar sağlanmadığı için, olmayan imkânlarla ve fedakârca çalıştıkları bir gerçektir. Şimdi biz bakızı şeyleri eleştirirken, bu imkânsızlıklarla içerisinde yapılırken, bu imkânsızlıkları yaratmayan icraat da hükümet olduğu için, Hükümetin bundan sonraki bütçelerde, bu bütçede de mümkün değil, bundan sonraki araç ve gereçleri temin edebilmesi için daha iyi bütçelerle polis teşkilatımızı maddi olanakla güçlendirmesi gerekir. Polisin başıca görevi, Yasa dışı uygulamalarda bulunan örnek kişi veya kuruluşlar

hakkında suç işleyen herkes hakkında yasaları çiğneyen herkes hakkında tahkikat yapan ve suçlarını duyurur. Bugün bakıyoruz, polisin kuruluş itibarı ile bir yasası vardır. Polis Yasası da polisin yapmış olduğu görevden dolayı bir de görev riski vardır. Bu görev riski yasa tahtında olduğuna göre, bugün görev riski polise Yasası çerçevesinde verilmesi gerektiğine göre bugüne kadar polisin, hizmet veren polis teşkilâtımızın görev riskini vermeyen ve suç işleyen bu kuruluşa polisimiz niye bir şey yapmıyor? Anayasal hakkıdır, Anayasa çerçevesinde Polis Teşkilâtı Yasası çerçevesinde görev riskini hak kazanmıştır, ama maalesef bu güne kadar siyasi iktidarımız ısrarla polisimizin yasal çerçevede, altını çizerek söylüyorum, havadan sudan hiç ne niyetimiz yok, Yasası çerçevesinde hak sahibi olduğu Yasayı maalesef Hükümetimiz gözardı etmekte, yasa dışı uygulamalarla polis teşkilâtını daima maddi yönden mağdur etmektedir. Biz beklerdik bir gün polis teşkilâtı bu Yasa çerçevesinde Hükümetin, polisin hakkını gasbeden hakkında da bir soruşturma açacak gücü ve yetkiyi inşallâh bulur. Biz bunu bekliyoruz ve bulmak için de inşallâh bir ki UBP'nin de değışmesi gerekecek galiba başka türlü bu açmayacak.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - UBP değışirse sen de gideceksin.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ah Kenan'ım ah, öyle kendi kendine, elinle gümbadanak düştün çukura.

KENAN AKIN (Devamla) - Allâh şükür anlım açık Sayın Taşkent Atasayan. Benim anlık açık. Peki, benim anlım açık.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Gumbadanak düştün çukura.

KENAN AKIN (Devamla) - Anlım açık, polisten pek korkacak bir durumda değilim. Yasa çerçevesinde suçum varsa daima şey yaparım. Adam dövme bilmem ne dövme, yarın benim anama söverlerse yine döveceğim, yani bunu kimse alamaz elimden.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Mahkeme niye kuruldu madem adamı döveceksin, mahkeme niye kuran?

KENAN AKIN (Devamla) - Aynı konu yani bunların benim bunları söyleyip de sen kazdığın kuyuya düşersen ayrı konu. Allâha şükür dokunulmazlığımız kalkarsa mahkemeye gidip cezamızı da vermesini bilirim ben. Onun için pek fazla korkum falan yoktur yani.

İSMET KOTAK (Gaiz Mağusa) (Yerinden) - Hade Kenan hade devam et bitsin.

KENAN AKIN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunu güzel güzel söyleyeceğimize, bu polis teşkilâtının görev riskini verecek faaliyetlerde bulunalım hep birlikte. Yasayı ihlal ediyorsunuz siz, bu Meclisin çıkarmış olduğu Yasayı ayaklar altına alıp gidiyorsunuz. Efendim bir zamanlar polis, Koalisyonunda iken Bakanımızın, Maliye Bakanının o zamanki cevabı, efendim öğretmenler de görev riski isteyecek.

İsteyecekse, yasasını çıkaracaksın. Yasasında varsa vereceksin. O zaman yasasına niye koydun? Polisin yasasına görev riskini niye koydun? Fazla mesaiden falan vazgeçti polisimiz. 24 saat görevde. Yatağından kalkar görevde.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Yetkiyi bakanlar Kuruluna verdi Yasa. Uygun gördüğü yerde Bakanlar Kurulu yapar.

KENAN AKIN (Devamla) - 17 senedir herhalde bir uygunluk gelsin o zaman artık.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; polisimizin bu denli özverili çalışması çerçevesi içerisinde, ki zaman zaman bazı olaylardan dolayı karakollara gitmek mecburiyetinde kalıyoruz. Fakat orada da halka hizmet vermek, halka hizmet ulaştırmak için polisin altında, bekle diyor şu çavuş gelsin de onun arabasına biner gidersin. Araç gereksizlik polisimizin istediği ölçüde hele hele şu günlerde faili meçhul olayların çoğaldığı şu günlerde eleştiri yapmak kolaydır, ama o eleştiriye yapmamak için polisin araç gereç bakımından techizat bakımından tam güçlendirmemiz lazım. Bekliyor, çavuş bekliyor Landrover veya bir araba gelecek, başka bir görev yerine veyahut başka bir polisiye olay varsa oradaki konuyu araştırmak için polis çavuşumuz veyahut da ilgili memur arkadaşımız koşturacak ve ondan sonra o gelecek başka yere gidecek. Çok şükür pek fazla trafik de yok, ama zaman zaman sıkışıldığında bu sıkıntıyı tamamen, belki de tüm Lefkoşa'yı bilmiyorum, Mağusa'daki polis teşkilatımız bu araç gereç sıkıntısını yaşamaktadır. Şahit olduğum konulardan biridir. Yine bu kürsüden bir zamanlar masa, sandalye olayını eleştirmiştik. O en kısa zamanda giderildi. Bilhassa mefruşat bakımından polis teşkilatımız gerçekten tam olmamakla birlikte eskiye nazaran çok daha iyi konuma gelmiş durumdadır.

Temennimiz bundan sonraki bütçelerde, bu bütçe ile zaten olması yine mümkün değil, onu her zaman söylüyoruz. Bu bütçe ile bu arzu ettiğimiz bu araç gereç olayı da gerçek anlamda gerçekleştiremeyecektir. Gerek itfaiyenin, gerek tüm araç gereç konusunda polisimiz eksik kalmaktadır. Sabahleyin trafik açacak polislerin taa karakoldan çıkacak yağmur yağsa dahi, trafiği kontrol edeceği, veyahut da trafiği açacağı yere gitmek mecburiyetindedir. Görüyoruz bunları, yaşıyoruz. Bunların yaşanmaması için polisin zamanında gidip ve o yağmuru dahi yememesi için daha iyi koşullarda hizmet verebilmesi için bu araç gereç konusunu mutlaka gündemden düşmemesi lazım. Araç gereç kifayetli şekilde alınırsa, dolaylı olarak zaten kendiliğinden bu olay da gündemden düşecektir.

Sivil çalışan polislerimizin ki sanırım çok daha aciz dersek yeri vardır, ne bir elbise parası veriliyor, ne bir ayakkabı parası veriliyor. Kaldı ki polis, polisin, resmi polisin giymiş olduğu ayakkabıyı giymesi mümkün değil. Sivil polis olduğunu anlatmaması için, gizli tutması için birtakım özel elbise giymesi lazım. Özel derken, sivil giyinmesi lazım. Hani? Bırakın görev riskini, fazla mesaiyi bırakın, bırakın araç gereci, çoğu zaman kendi arabası ile çoğu zaman gidip gelmektedir. Kendi arabası ile koşturmaktadır. Zaman zaman bazı plakalı arabalarla, polise ait gidiyorsa, ama birçok kez polis, sivil polislerimiz kendi araç gereçleri ile kendi ödediği elbiselerle görev yapmak mecburiyetinde kalmaktadırlar ve bunların birçoğu da maaşın sonunu zor getirmektedirler. Bunları mutlaka iyileştirmek için tedbirleri ve çareleri aramak durumundayız. Eğer bu şekilde bugünkü rahatsız olduğumuz, kamuoyundaki polisiye

olayları kontrol altına almak istiyorsak, bu araç gereçleri ve faili meçhul, ki bir sürü suikastler vardır, bombalama olayları vardır, bilmem neler, bunlar neden meydana çıkmadı? Çünkü araç gereç yoktur. Belirli, belki de bir eğitim yoktur. Kundaklama olayında polis teşkilatımızın belirli bir timi var mıdır? Eğitimi var mıdır? Bu eğitim için ayrılmış bir fon, bir ödenek var mıdır? Altı ay polisimiz gidecek Yeniceköy'deki, disiplinli ve güzel, eskiye nazaran gerçekten kaliteli polis yetiştirildiği bir gerçektir. Eskiden bunu söyleyemiyorduk. Dört sene, beş sene önce bunu söyleyemiyorduk. Ama şimdi fevkalade iyi eğitim görmüş polislerimiz görev yapıyor ve elbiselerini giyerek, elbisenin hakkını veriyor. Eskisi gibi bir teskilatı, eski eleştirdiğimiz olayları görmemiz mümkün değildir. Polisin şu andaki eğitimi son derece titiz ve iyidir. Bu bizi sevindirici bir olaydır. Ancak, bunun yanında polisiye olayları ve faili meçhul o bombalama ve kundaklama olaylarını araştıracak birtakım timlerin oluşturulması, esrar, eroin ve buna benzer vesaire olayların, kaçakçılık olaylarını tespit edecek veyahut da peşine düşecek belirli bir çelik kuvvet gibi veyahut da bunun adı altında narkotik şubenin daha güçlendirilmesi, genişletilmesi ve gerek Türkiye'de hatta Türkiye dışındaki ülkelerde mutlaka eğitim görmesi gerektiği inancı içerisindeyiz.

Bu eğitimde ne olur, ne oldu? Olur mutlaka para ile, mutlaka bütçe ile olur. Bu bütçelerde bunu görmek mümkün değil. Ancak bakıyoruz bir olay olacak, nahoş olay olacak, kamu oyunu bayağı ilgilendiren veyahutta patlama olayı olduğu zaman polislerimiz biraz önce Sayın Ali Süha Abimiz gayet güzel izah etti, polisimiz o olaylar olduğu zaman iki, üç gün devriye geziyor. Biz isteriz ki halkımız veyahutta bu gönkü halkımızın dışında kaçak bulunan, maalesef polisimizin o biraz önceden beri söylediğim imkânsızlıklar içerisinde kökünü kazıyamadığı o kaçak işçiler, kaçak kalan insanlar yüzünden halkımız sokağa çıkamaz duruma gelmiştir diyemiyorum ama tedirgindir. Kimin hangi köşeden ne olacağını bilmem korkusu vardı. Eskiden böyle değildi. özellikle bu kimlik kartının ve bir kimlik kartının üç ay içeri girme kaydının getirilmesinden sonra polisimiz ne yapacak? Zaten sen ona ister, istemez üç aylık mühür vuruyorsun. Yine iki gün önce söylediğim protokol savsatasına geldik. Protokol yapılıyor bizim kendi ülkemizdeki yaşayanlar gözardı ediliyor, iki bürokrat geliyor buraya, önümüze bir protokol koyuyor, efendim kimlikle gelsin. Gelsin ama nasıl gelsin, parayla mı, böyle mi? Korumak için bir güvence ver. Parası yok, 200,000, 300,000 lirayla bu ülkeye girecek, üç ay izin vereceğim. Bu bence çok yanlıştır. Bu düzeltilmedikçe lütfen bunun suçlusu da polis değildir ama bu yanlış icraattan dolayı Kıbrıs sınırına giren vatandaşı alıp hiç kaçak işçi konusu, veyahutta kaçak yurттаş, kaçak vatandaş ne dersek, adını koyarsak mümkündür. Bu kaçak insanların birtakım hırsızlık, yolsuzluk olayları var. Araba çalındı iki gün önce gazetede, bir beyaz, gazetede ilan görüyoruz hatta plakası da 800 olarak anımsıyorum ben. ...

TOKAY KEREM (Lefkoşa) (Yerinden) - Renault 11.

KENAN AKIN (Devamla) - Renault 11 araba çalınıyor. Bunu bu memlekette yaşayan insanlar yapamaz. Milletvekilimizin arabası kliniğin önünden çalındı, faili meçul. Milletvekili Sayın Kâşif'in kliniğin önünden arabası çalındı, geldik Haspolat'ın orada bulundu araba. O araba hala bulundu mu bulunmadı mı bilemiyorum ama neden çalınmış veyahutta çalınmasına sebep olayların olumsuzlukları neler yaratıyor,

hangi icraatlar? İşte kimlik kartından sonra gelen kimlik kartı, pasaportun kalkmasından sonra doğan olaylar yaratılmıştır. Bu gerçektir bunu inkâr edemeyiz. Bunu inkâr edemeyiz, bu ülkede gelecek kimlikle, gelsin ama polisimizin orada yetki verelim muhaceret polisi bu ülkeye girecek vatandaşın cebinde birtakım şeyler arayalım. Mali olanak, eğer mali olanak yeterli değilse, ailevi beklentisi bulunan bir insan varsa, burada bir aile varsa o bunun iyaşesini sağlayacak garantisini veriyorsa, yatma, kalkma olayını veriyorsa bir evcilik, bir ev olayı evimde kalacak diyen bir vatandaş çıkıyorsa, o insanın maddi olanağına fazla bakmayalım. Ama kimsesi yok, bugün sayın Bakan çıktı, İçişleri Bakanımız geldi Başbakan'dan yardım istiyor bir TC vatandaşı 7 gün önce gelmiş, kaç para ile geldin? İki buçuk milyon,. Paran nerde? Parayı kaybettim. Nerde kaybettin? Bilmiyorum. Polise müracaat ettin mi? Yok. Nerde kaybettin? bilmiyorum. Yalan söylüyor. Ya yoktu veyahutta parasız gelmiş şimdi geldi Sayın Bakanımızdan, İçişleri Bakanımızdan yardım istiyor, kendisini Türkiye'ye geri gönderin, ben dedim, hayır kardeşim sana , ki orada beraberdik, tesadüf beraberdik . Sana elçilik sahip çıkacaktır, karşıya gönderdik. Yani bunların, hade bu adam geldi, bilmiyorum nerden öğrendi belki de bir polisimiz söyledi veyahutta bir vatandaşımız söyledi , git şu bakana, veyahutta bu bakana.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Elçilik de huzursuz bu işten .

KENAN AKIN (Devamla) - Gelmeyen yüzlerce insan vardır. Polisin yattığını, kalktığı veyahutta adresini bilmediği bu ülkeye girip de nerde yattığını, kalktığı bilmeyen yüzlerce belkide binlerce insan vardır. Polis eğer hırsızlık oluyorsa, Ahmet falan, filanı nerde bulabilir? Yazması lâzım Salamis Bay veyahutta şu otelde. Yok, bu kadar sınırsız kimlikle girmekten dolayı. Bu kontrol yapılabilecek imkânı mutlaka yapacak tedbirler almak durumundayız. Aksi takdirde gün gelecek belki de Sayın Başbakanın evinin önünden arabasının pikabı da çalınacak.

Belki tekerleğini çalacak. Yani yaşayacağız bunları.

İSKÂN BAKANI HASAN YUMUK (Yerinden) - Bu bir ihbardır haberin olsun.

KENAN AKIN (Devamla) - İhbardır ya. Artık bunu söylemek mecburiyetindeyiz. Bunu söylemek mecburiyetindeyiz. Madem bir galerinin önünden kilitli araba çalılıyorsa, Başbakanın önünde belki polis vardır, nöbetçi vardır, yirmi dört saat ayakta duruyor. Ama buna benzer emsaldir artık.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kazara bir şey olursa nerden bilecen?

KENAN AKIN (Devamla) - Olabilir de, ihbardır nerden biliyorsun diyecekler. Artık o yorumu size aittir ama öyle olması da mümkün değil. Ama bu olunacak Başbakan veya ona benzer bir şey olacak. Sayın Başbakanın arabası garajdadır veyahut polis bekler, orda olmaz.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Nejat Konuk'a çaldıladı da Başbakan'ken.

KENAN AKIN (Devamla) - İşte bunların sıkıntısını çekmemek için kamuoyu olarak, halkımız olarak çekmemek için polisi bu konuda, muhaceret polisini ve Polis Teşkilâtını rahatlatacak tedbirleri almak mecburiyetindeyiz. Ve Ali Beyin savunduğu devriye olayının da mutlaka gerçekleşmesi gerekmektedir. İki - iki, Üç - üç İngiltere'de ben de gördüm gerçekten Sayın Eşber Bey espriyle de olsa bunu atlı polis de var dedi ama biz atlı matlı istemeyiz. Bizim yürüyeceğimiz sokaklarımız belli, gece devriye yapılacak sokaklarımız belli. kaldı ki bütçeye baktığımız zaman üç yüz yirmi dört tane münhalimiz varsa bu polisin bunu da istememiz biraz zordur. Hem her şeyi istiyoruz. Bu

Ülkedeki polisin asayii korumasını istiyoruz ama bir yandan da üç yüz yirmi dört tane polisin ki avuş da var. Bu avuşlar yarın yüz on iki tane polis avuş eksiği var. Onlar eksilince memur rakamı  yüz yirmi dürtün çok daha üstüne çıkacak. Beş yüz tane polis eksikliğiyle polis teşkilatımız ne yapabilir? Sihirli değnek olsa zaman zaman basının saptırarak yazdığı yazıları çok daha hedef alacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mahkemelerimize baktığımız zaman yalnız Polis Teşkilatımıza bir-iki konu daha var. Ona da değineyim ondan sonra mahkemelere geçmek istiyorum. Polis Genel Müdürümüz de burda bir mesaj olarak kabul etsin lütfen takas süresince eğer bir kişiyi tutukluyorsa doğaldır ama polisin nezaretinde tahkikatı yönlendirme konuşma yapmaması çerçevesinde polisin nezaretinde aileyle görüşmeyi sağlayalım.  gün, sekiz gün, her neyse doğaldır, tahkikatı yapacak. Polis bu tahkikatı yapmak mecburiyetindedir. Netleştirmesi için suçlu kim, suçsuz kim. Adam suçlu mu değil mi. Ama bu tutukluluk süresi içerisinde polisimiz hayır tahkikatı yönlendirme ve saptırma yönünden bizim çalışmamızı, tahkikatımızı çürütmesi yönünden birtakım bilgileri vererek benim çalışmamı çürütebilir diyor ama polisin kontrolunda eğer bir çocuğumuz, genç çocuğumuz tutuklanmışsa annesi, babası veyahut da yakını, akrabasıyla görüşme olanağını lütfen sağlayalım. Bunu da bir yasal masal tedbir falan yapma gereği yok. Bu pratikte çözümlenmesi gerekir. Bu konuda bazı şikâyetler vardır. Bu şikâyet de zannedersen iyi niyet çerçevesinde kalkabilir. Polis kontrolunda mutlaka polisin yanında suçlu, görücü de polisin fyanında herhalde gizli bir şey konuşmak durumunda değildir. Tahkikatı da saptırıcı konuşma da yapması mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mahkemelere baktığımız da, bir kere mahkemelerimizin ele alınacak hiç bir durumu yok. Binasından. Hakimin hakim gibi oturacağı odası, hakimin hakim gibi yargılayacağı bir salonu ve savcının savcı gibi çalışabileceği bir binası olmayınca mahkemelerimiz adaletin, o söylediği geç adaleti devamlı gündemde tutacaklardır. Bugün mahkemelerimizin binasının çok ilkel koşullarda olduğu için maalesef bakıyoruz, hakimlerimizin arabasının arkasında kesilmiş şömine odunları ısınmak için, bir kaç gün üst üste soğuklarda ısınmak için odun taşıyorlar. Bu kadar yoksun. Elektrik teşkilâtı çok eksik, eskimiş bina. Yani bu kadar denli bakımsız bir binada adaletimizin tecelli etmesinden kuşku duyuyoruz demiyoruz ama, geç ettiği için

Biz mahkemelerimizin daha iyi bina veyahut da o mevcut binayı daha iyi restore ederek Sayın Tarım Bakanını başka bir binaya veyahut Tarım Bakanlığı Tarım Dairesi o birimleri boşaltarak Aile Mahkemesi birlikte bir bina çerçevesinde mahkemelerimizi daha çalışır bir vaziyete getirmek mecburiyetindeyiz. Yoksa yine bazı gazetelerde devamlı bu tip olaylar veyahut, bağımsız dediğimiz ve savunduğumuz mahkemelerimizi şaibe altında bırakmaktadırlar. Niye? Efendim davalar gecikmektedir. Niye gecikmektedir? Çünkü biz Savcıya bakıyoruz üç savcı birden aynı odada, dört savcı birden aynı odada dirsek dirseğe masaları birleştirmiş, suçlu davalara gündemde olan davalara iddia hazırlaması için savcılar sırt sırta çalışmakta, diz dize çalışmakta. Ne kadar verimli olabilir bu mahkemelerimiz? Bu konu, hele hele başsavcılık binasının geçen yıl bütçe görüşmelerinde de söyledik yine aynı gündemdedir. Bu bütçe ile bu imkânsızlıklarla galiba yine gündemini koruyacak fakat savcılık ve mahkemelerimiz en kısa zamanda bir binaya veyahut da o mevcut binaya daha değişik restore ile Tarım Bakanlığı başka bir yere aktarılma kaydıyla inşallah Tarım Bakanlığı yeni bir binasına kavuşur. O bina da mahkemelere uygun bir şekilde restore ederek ayağına uygun şekilde gündemini korur.

Şimdi icra memurlarının zaman zaman personel yetersizliği, araç-gereç yetersizliği ve bazı şaibeler çıksa bile tüm icra memurlarına bu şaibe altında bırakmamak için bu hassasiyeti göstermek mecburiyetindeyiz. Efendim rüşvet olarak icrayı geciktiriyor veyahut icrayı saptırıyor diye birtakım bir icra memuru yapıyorsa bunu genelleştirmek mümkün değil. Ki genelde araç-gerecin yokluğundan dolayı icra memurlarımız istediği gibi çalışmamaktadır. Mahkemelerimiz de 100,000 lira bir trafik cezası vardır. Vatandaşımız hakimin huzuruna çıkacak kadardandır, mutlaka mahkemeye gitmesi lâzım 100,000 lira para cezası yiyecek, ille avukat tutsun. Niye tutsun? Anayasa kendi kendini savunma hakkı veriyor vatandaşa. Mahkemelerde vatandaşımız kendi kendini savunma hakkı vardır ve bunu işletmiyor maalesef. 100,000 lira trafik cezası belli. İlk defa suç işliyor vatandaş. Ya bir ihtar yiyecek veyahut 100,000 -150,000 lira para cezası. Ama bugünkü bir avukata 250,000 lira bile azdır, dosya hazırlamak,

savunma yapmak için. Ama o 250,000 lira avukat parası verecek, 100,000 lira veyahut 150,000 lira trafik cezası verecek. Anayasanın bu vatandaşa vermiş olduğu hakkı mahkemelerde işletmek mecburiyetindeyiz. Vatandaş kendi kendini, bir görüş vardır. Bunu birkaç defa hakim arkadaşlarla usulüne uygun sohbetlerde dedik niye buhları yapmıyorsunuz? Vatandaş koruma açısından kendini yanlış savunabilir düşüncesi ile bunlara pek fazla rağbet etmiyoruz onun için avukat istiyoruz diyor. Ama görüyoruz efendim arkadaşımız üç çocuk sahibidir, işte fakirdir mahkemeden özür diler bir daha bu suçu işlemeyecek. E aynı şeyi vatandaş da söyler, ki Anayasa hakkıdır Kendi kendini savunma hakkı vardır. Ama bir cinayet işlemiş, bir yere esrar eroin zaten onları istediği gibi avukat var yok mahkeme devlet o avukatı veriyor zaten. Ancak bu tip olaylarda vatandaş kendi kendini savunacak duruma gelmesi gerekmektedir. Bir de ...

ZAİM NECATİGİL (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu teknikledir. Avukat tutmak zorunluluğu yoktur.

KENAN AKIN (Devamla) - Hiç görmedik Sayın Necati Bey. Doğrudur bu konu ile bilgilisiniz siz. Genelde söylüyorlar efendim bir avukat tutun. Niye tutayım? Yani bunu bir genelge yayınlamaya da gerek yok. Ama hatırlatmakta fayda vardır.

ZAİM NECATİGİL (Yerinden) (Devamla) - Avukatı var mı diye sorar belki ama zorunluluğu da yok.

KENAN AKIN (Devamla) - İşte vatandaş avukatın varsa, yoksa al da gel diyor. Bir avukat al da gel diyenler de var. Vardır diyelim. Zaman zaman sohbetlerde söyleriz. Sayın hakim bunu niye yapıyorsun aha işte 100,000 lira para cezası veresin, bellidir suç E diyor kendi kendini yanlış savunursan da fazla ceza yer. Vatandaş korumak için bunu yapıyoruz. Ama küçük cezalarda trafik cezaları...

ZAİM NECATİGİL (Yerinden) (Devamla) - Şuçunu kabul etmezse belki o bakımdan.

KENAN AKIN (Devamla) - Ediyor. Yok suçunu kabul ediyor. Etmezse ayrı konu. Etmezse ama adam diyor ki, mahkemeden özür diler, suçunu kabul eder bir daha bu suç için mahkeme huzurunuza gelmeyecek. Avukat da söylediği bu. 250,000 lira. Avukatın aldığı para çoktur demiyorum. Niye alıyor demiyorum. Ama vatandaş para 250,000 lira avukat masrafı da, parayı

Bir de tüm esnafımızı ve beni de aynı konuda yine benim de muzdarip olduğum bir konu var. Bir ara cam eşya olayında bir ticaret yapmaya kalktım, benim gibi yüzlerce ve binlerce bu çarşı bugün herkes kapısına kilit vurmak mecburiyetinde kaldı. Neydi bu olay? Valiz turizmi yapan o insanlara veresiye verirken bugün hiç bir yasal dayanağı olmayan esnaflarımızın durumu. Mahkemeler çerçevesinde bu insanlarımıza, bu esnaflarımıza bir çözüm yolu bulmak mecburiyetindeyiz. Efendim, Suçluların İadesi Yasası var. İşlemesi lâzım. Yine tam karşılıklı zannedersen bana göre karşılıklı değerlendirilmemiş, değerlendirmeden imzalanmış suçluların iadesi yasası maalesef bugün hiç de eskisi gibi korumamakta. Burada boşanma olayını Türkiye'deki mahkemelerimiz hâlâ tanımamakta. Tanımamaktadır. Efendim Elçilikten tasdikliyor adam gidiyor boşanmış, iki sene önce, buradan da götürüyor, Türkiye'de boşanmış, ne kadın evlenebiliyor tekrar, ne erkek evlenebiliyor. Çünkü nüfusunda boş görünmediği için, evli görüldüğü için, burada, Türkiye'de evlenip, burada boşanmış bir mahkeme kararını ne yazık ki Türkiye'deki mahkemelerimiz buradaki mahkemelerin tasdikli kâğıtları, mahkeme kararlarını yürürlüğe koymuyor. Efendim yine vatandaş oraya gidip dava açacakmış.

MUHARREM SÖYLEMEZ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yine dava açması gerekir.

KENAN AKIN (Devamla) - Dava açacak. Bu yanlıştır. Eğer bir işbirliği yapılıyorsa, suçluları iade çerçevesinde mahkemelerimizin arasında vardır. Mahkemelerin karşılıklı işbirliği varsa buradaki mahkemelerin kararını ki önemlidir, vatandaşımız burada boşanmış, ille Türkiye'ye şu veya bu şekilde gidecek. Orada da boşanacak. Bu yola giderken bu fakir vatandaşımıza iki milyona, üç milyona patlayacaktır. İki-üç günlük de olay değil, belli bir zaman da askıda

kalacak. Bunun da biran önce gerçekleşmesi gerekmektedir. Ki tekrar bu suçluların iadesi konusundaki Protokol İşbirliği, İçişleri Bakanlığında yapmış olduğum bir iddia çerçevesinde gözden geçirilmeli. Burada suç işleyecek, buradaki polisin her türlü zamanını alacak, araştırmasını, gereçtirmesini yapacak, polis tarafından mahkeme edilecek, mahkeme bu adamı cezalandıracak. Türkiye mahkemesi onu dışarıya çıkaracak. Ama burada yine başka bir KKTC vatandaşının çekmiş olduğu cezaya hiç kimse bir şey demeyecek. Bu büyük bir anomalidir. Gerek mahkemelerimizin, gerekse polis açısından da bu anomali durumunda tekrar değerlendirilmesi gerekmektedir.

Savcılık kısa ve öz biraz önce ifade ettim, binasızlık çerçevesinde geciken adalet adaletli değil, eşit değildir deniliyor, haklı değildir. Haksızlık yapılmaktadır deniliyor. Ki maddi konularda bu özellikle alacak verecek konularında bir vatandaşın üç milyon alacağı varsa, sekiz ay sonra alınıyorsa bu geciken, alsa bile o üç milyonun sekiz ay sonra alınmış olduğu paranın alıcı tarafından, davalı tarafından, davayı kazanmış tarafından bir mağduriyete uğraması sözkonusu ve devamlı uğruyor vatandaşlarımız. Ki Savcılık Dairesi genişletilirse, imkân, çalışma imkânları zannedersen daha zenginleşirse bu gecikmeden dolayı adaletten de şikayet etmemiz mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aynı şekilde aynen ve eksiksiz olarak Ali Süha Beyin Adalet Bakanlığı'nın kurulması ve Anayasanın değişiklikle Adalet Bakanlığı kurulmasına aynen katılıyorum ve destekliyorum. Gerçekten Adalet Bakanlığı kurulduğu zaman mahkemelerimiz bağımsızlık

konusunda bir şaibe gelecek diye bir şey yok. Türkiye'de bugüne kadar mahkemelerimiz Adalet Bakanlığı bünyesinde çalışmaktadır. Öyle bir görüşe pek fazla rağbet etmemek gerekir.

Sayıştay fonksiyonları itibarıyla adeta çalışılması engellenen bir kuruluş haline gelmiştir. Sayıştayın Meclisimize göndermiş olduğu raporun sadece raporu Meclise geliyor, Meclisin keyfine kalmıştır. Siyasi iktidarın keyfine kalmıştır. Bugünkü yetkileriyle, bugünkü konuyla Sayıştay sayıştaylık fonksiyonunu yerine getiremez durumdadır. Sayıştayı etkili ve fonksiyonlarını yerine getiren bir kuruluş haline getirmek için mutlaka yetkilerini artırmak mecburiyetindeyiz.

Bu duygularla, bu kuruluşların eksiklikleri itibarıyla bizim parti görüşümüz itibarıyla halkımıza hizmet veremeyeceği düşüncesi içerisinde ki Polis Teşkilâtımızdan hiç bir şikâyetimiz olmadı ama icraatın ve bütçenin Polis Teşkilâtına hâlâ görev riskini vermemesinden dolayı olumlu oy vermemiz mümkün değildir. Bu duygularla beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akın.

Sayın Ergün Vehbi, Söz sırası sizde efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kuruluşlarla ilgili bütçenin değişik aşamalarında görüşlerimi yansıttığım için özellikle Sayıştay, Mahkemeler? Hukuk Dairesi konusunda birlikte yalnızca çok kısa ve özet olarak bazı temennilerimi dile getirmekle yetineceğim. Bugün bu ülkede devletin mali denetim organı durumunda olan Sayıştay, yerine bağımsız kurumlardan Mahkemeler Hukuk Dairesi ile birlikte ve polis. İşte Sayıştay, Mahkemeler, Hukuk Dairesi, Polis, bu kurumlar bu memlekette eğer fazilet mücadelesini, hak hukuk mücadelesini sürdürme kararındaysak çok önemli kuruluşlardır, mutlak surette yeniden reorganize edilerek devletin diğer yürütme, yasama, ayağı ile teşriki mesai içinde çalışmalarını sağlanmalı. Bugün Sayıştayın yaptırım gücü olmadığı için başta raporlarının en azından başına gelenler belli. Şimdi o konuyu tekrar gündeme getirip zamanınızı almak istemiyorum. İşte daha önce de konuştuk. Bütçenin başlarında da konuştuk. Raporlar zamanında süratle ele alınmalı, sonuçlandırılmalıdır lehte veya aleyhte. Ördaki iddialar doğru da olmayabilir veya yanlış saptanmış olabilir. Ama onun da ortaya çıkabilmesi için hazırlanmış olan raporların süratle en azından bir mercide belirgin, belli işaretlenmiş bir mercide ele alınması şart. Şimdi şu anda bir belirsizlik var. Yani Sayıştay Raporlarını işte Cumhurbaşkanlığına, Meclise, Hükümete ve gerekli gördüğü takdirde de Savcılığa göndermektedir. Ama hangisi, nasıl, ne biçim bu raporlarla işlem başlatacaktır belli değildir. Oysa dünyada bu uygulamalar var. Büyük oranda yetkiler uygar ülkelerde doğrudan doğruya Sayıştaylığa verilmektedir. Yani Sayıştay hazırladığı, araştırdığı, ortaya çıkardığı konularda mali denetimini gerçekleştirdiği kurumlar, müesseseler hakkında doğrudan doğruya, hatta bazan mahkeme niteliğine bürünerek yaptırım uygulanabilmelidir.

Bu nedenle daha önce de söylediğimiz görüşü tekrar-
lıyoruz. Sayıştaylık müessesesi, yeniden, çok önemli bir
kurum, ele alınmalı. Yasası ile, statüsü ile, persone-
li ile o personelin ülkede gerek protokolda gerek
barem düzenindeki yeri ile ele alınmalı ve yeniden
bu kurum yapılandırılmalıdır. Temenni edelim ki Hükümet
de bu doğrultuda izlenim edinir veya karara varır.
El birliği ile iktidar muhalefet bu kurumumuza yönelik
gerekli tedbirleri alırız.

Şimdi gelelim Yargıya. Hukuk Dairesi ve Mahke-
meler birlikte ayırmak istemiyoruz. Görevleri pek
tabii farklıdır. Fakat en azından devlete yönelik,
devleti korumaya yönelik hakkı, adaleti, hukuku koru-
maya yönelik bir içgüdümlü içinde çalışması gereken
kurumlardır. Yazık ki bu kürsüden defatle de tekrarla-
dığım gibi hak, adalet, hukuk arama yönünde bu memlekette

güvence kaldığını söylemek mümkün olmamaktadır. Gittikçe bu müesseseler çeşitli nedenlerle hak, hukuk, adalet dağıtan konumundan uzaklaşmakta veya uzaklaştırılmaktadır. Bugün halkımızın ne yazık ki mahkemelere, yargıya büyük boyutta güveni kalmamıştır.

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşur.)

Toplantı sona erince, Meclisteki diğer toplantı sona erince ben...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Seni dinlemeye geldik.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Rica ediyorum. Ben de sizi bekliyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen yarına hitap ediyorsun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Tamem Sağolun. Sayın Adaoğlu ben de madem dinlemek için geldiniz, kaçırmayasınız diye toplantının, yani Meclis içindeki diğer toplantının bitmesini bekledim. Bir şey söylemiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Vehbi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kaldı ki zabıta ekibi de burda, Sayın Stenograflar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten yargının bir bütünlük içerisinde bize göre yeniden ele alınması lâzım gelir. Kim yapacak bu görevi? Meclis yapacak. Yargıyı temsil edenlerle birlikte, hukukçularla birlikte, baroyla birlikte Meclis bu memleketin yargı sistemini yeniden ele almalıdır. •

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Argümanların.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Argümanlarım. Halkın mahkemelere güveni kalmamıştır. Bir defa, bir, davalar çok uzamaktadır. İki, avukatlar arasındaki ilişkiler kahvelerde konuşulmakta, müvekkiller bu ilişkileri şikâyet edecek merci bulamamaktadır. Üç, bazı yargıçlar hakkında çok ciddi iddialar ortaya sürülmektedir. Hatta bazı savcılar içinde ve o Savcılık müessesesi de bazı olaylarda kendi içinde birtakım tedbirler almak mecburiyetinde kalmış, dışa da yansımıştır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Mış mış, yoksa dökümantör.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Elde, Sayın Adaoğlu, elimizde çok veri vardır. Fakat ne yapabiliriz söyleyin? Ne yaparız? Ben bu kürsüden bir yargıcın bizzat kendinin bana söylediği konuyu gündeme getirdim. Sayın Başbakan kendisine yazı yazdı. O...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Cevap verdi sana Sayın başbakan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Diğer bir kişinin yanında konuşmuştuk. Tek başıma değildim. İddiayı yapan ve benim o yargıçla da ne bir alıp vereceğim vardı, ne de onda görülmüş bir davam vardı. Ve başka birinin de yanında yapılmış bir konuşmaydı.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Reddetti.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O kendisi reddetti. Peki ileriye nasıl götürülecekti. Var mı bir merci? Yoktur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani yargıyı yargılayacak bir kurum istiyorsunuz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet, yargıyı yargılayacak bir kurum lâzımdır. Yargıyı oluşturan yargıçların ve savcılarının ama gerektiğinde, ama somut delillere, Yüksek Adliye Kurumu çalışmamaktadır.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ona siz de karşı çıkardınız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Anayasa yapılırken siz karşıydınız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hiç ben karşı çıkmadım. Karşı çıkarsak çok büyük hata yaparız ve halkı birtakım vicdansız kişilerin de ne yazık ki eline teslim ederiz. Ben burda iddia ediyorum, kurun bu müesseseyi size somut delillerini getireceğim. Falanca malı almaya kalkarsan, güneş yüzü göstermem, seni hapse atarım diyen yargıçlar vardır bu memlekette. Halka bunu söylüyor, vatandaşlara bunu söyleyen yargıçlar vardır. Söyleyin bana bakayım, o vatandaş kime gitsin, gidip...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani yargıç gücünü...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet yargıç bizzat, yargıç bizzat halkımızı tehdit eder duruma geliyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Baskı karar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bunu yapanı kime söyleyelim?
Kime şikâyet edelim? Ben bu kürsüden bir kaç kez bunu gündeme getirdim. İşte yeniden getiriyorum. Benim burda, ben isim, o vatandaşın ismini mi vermek, haşa, haşa, vatandaşın yakmaya niyetim yok benim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Demokratik memleketlerde böyle olaylar olur mu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir milletvekili... böyle olaylar ne yazık ki bugün olmaktadır. Ve hak, adalet aranmamaktadır. Avukatların dava sattıkları kahvelerde konuşuluyor. Dava sattıkları, açık söylüyorum. Kime gitsin şikâyet etsin vatandaş? Bir merci olması lâzım. O nedenle diyorum ben somut deliller de vardır.

Olsa öyle bir merci bunları hepsini tek tek göreceksiniz vatandaşımız da eğer o güvenceyi duysa açıklayacaktır, anlatacaktır. Gelin eşeleyelim birlikte.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yüksek Adliye Kurulunun fonksiyonu ne?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İki üç gün gündeme getirdim ve bugün getiriyorum, yarın yine getireceğim. Tefeci olayını gelin eşeleyelim. Savcılığın ihmali var, Mahkemelerin ihmali var, Polisin ihmali var. Hepsinin ihmali var. Milyarlarını toplayan insanlar vardır, halkımızın sahtekârlıkla hakları olmadan milyarlarını toplayan insanlar var bu memlekette. Size şu kadar faiz vereceğim diyerek. Halkı kandırarak. Halka, halkı nasıl kandırıyor? Çek kesiyor yahu. Çekler elden ele dolaşüyor ve birşey yapılamıyormuş. Niye yapılamıyor anlamadım ben. Başka bir lâlettayın vatandaş bir zamanlı posta çek kestiğinde de manzallah ödemediğinde bazan hapse dahi giriyor. İsterseniz örnek de vereyim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Doğrudur, o doğru.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Doğrudur. Ama milyarlar iş getirmiş insanlar ellerini kollarını sallayarak dolaşılıyor ve ne yazık ki yurttaşımız şikâyet edecek merci bulamıyor. Kim araştırdı soruyorum? Bu tefecilik olayını bu Meclis ele almalıdır arkadaşlar. Halkın milyarlarını kullandıracaksın sonra da ödemem. Battı. Nasıl batar anlamadın ben. Nereye gider? Fabrika mı kurdu? Sorun soralım en azından soralım bu tefecilere. Parayı aldı, fabrika kurduysa, başka bir yerde kaybettiyse, başka bir olay olduysa bilelim ve bu vatandaşlara da ona göre devlet sahip çıkmaya çalışsın. Halbuki herkes de biliyor. Bu paralar başka birtakım yerlere kaçırılmıştır. Ama araştırmıyor. Vatandaş hakkını nerde arayacak soruyorum size? Yargıya gittiler. Sonuç çıkmıyor.

BAŞBAKAN DR. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Yargıda arayacaklar. Nerde arayacak?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yok Sayın Başbakan, çıkıyor, sonuç çıkıyor. Siz de kabul etmiyorsunuz, görüşmüyorsunuz bu insanlarla. Hükümet olarak ele alın. Gerekirse Meclis olarak ele alın. Bu insanlar utanıyor. Aldatılmışlığın utancını taşıyor.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) - Bu parayı verirken yargıya ...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bu parayı verirken yargıya yahut Hukuk Dairesine gidip sordu mu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ya Sülün Osman da Beyazıt Kulesini sattığı zaman şeye vatandaşlara polis öyle demediği o insanlara. Sordunuz mu o saat kulesini satın alırken diye?

Dolanıof hakkı var mı parayı alıp da tefecilik yapmaya hakkı var mı onu soruyor musunuz Sayın Bakan? İşte sizin bu düşüncenizden dolayı bu memlekette artık fazilet mücadelesi yapılamaz hale geldi. Sizin bu düşüncenizdir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Her soyguna yatkın, her uç kağıda yatkın kişi bu memleketin evladını dolandıracak, sana %50 faiz vereceğim. Ver 50,000,000, sana ayda 5,000,000 para vereceğim diyecek, kandıracak ve o vatandaşın kanma hakkı olmayacak. Kandın mı yandın. Kim sahip çıkacak ben onu soruyorum?

DR. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Mahkeme.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Mahkeme? Sahip çıkıyor diyorum ben size işte. İddia ediyor burda. Gelin bir komite kuralım tefeci olayını araştıralım. Bir defa tefecilik yasak Sayın Bakan. Bunu bilmiyor musunuz siz? De siz bana diyorsunuz ki, verirken vatandaş vermeseydi. Olacak iş mi bu? Dolandırıcılığı yasallaştırmaya çalışıyorsunuz. Dolandırıcılık, bankerlik ... bu memlekette? Türkiye'de de oldu.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Kastelli.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sadece Kastelli mi? Kaç tane banker ne kadar insanı soydu soğana çevirdi. Kimi kaçtı Avrupalara kimi hapse girdi ama en azından orda devlete insanlara belli bir noktaya kadar sahip çıkmaya çalıştı, arkadan da oturdu öyle herkesin bankerlik yapamayacağı Menkul Kıymet Yasasını getirdi geçirdi ve bu sorunu nisbeten de olsa çözdü. Biz ne yapıyoruz? Bu insanlar şikâyet edecek merci bulamıyor kardeşim.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Kaç milyardı?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Polis en basit bir, birkaç yüzbin liralık çekten dolayı ben biliyorum ...

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Kaç milyardır bu yatırım?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yedi sekiz milyar.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Yapma yahu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet o boyutta tefecilerin paraları.

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Sen bir ön araştırma yaptın mı bu konuda?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

MUSTAFA ADAOGLU (Yerinden) (Devamla) - Sen araştırma yaptın mı bu konuda?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Araştırma yaptım ya. İnsanlar utançlarından söyleyemiyorlar, 50,000,000, 100,000,000, 75,000,000. Emekli olup da karı koca parasını o tefecilere veren polis emekliler de var. Ve sahip çıkamayız. polisler de var.

Polisler de var. Bazı yargıçlar da vardı, onlar aldı paralarını, onlar tehditle falan aldı, onlar çekildi kenardan. Olacak iş değil. Bu olayın üstüne gidelim. Konu, mahkeme yürütmüyor efendim. İki sene sonra bir tefecinin yakasına yapışırsın veya yapışmazsın. Nasıl olur da biz bu memlekette Sayın Başbakan; yüksel tahsilli üstelik, çek kesip de karşılıksız çek kesip de hapse giren adamlar varken milyarları dolandıranlar el kol sallayıp dolaşüyor. Hapse girenler vardır. Yani kanunlar da var, müsaittir tutup araştırmak için. Yapılmıyor. Savcılık işin üstüne gitmiyor. Polis işin üstüne ciddiyetle gitmiyor. Mahkemeler hiç gitmiyor. Olacka iş değil ve vatandaş ortada kaldı, utancından örgüt kurun diye ben teşvik ediyorum. Örgüt kurun diyorum, örgütlenin ve örgütlü olarak haklarınıza sahip çıkmaya çalışın. Utanıyorlar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Burda istemem diyalogla konuşma ama normal bir üçgünden bahsetmek istiyorum sana. Polis soruşturmasını yapıp Savcılığa bir suç unsuru olup olmadığı konusunda rapor verdi mi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bilmiyorum efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Mahkemelere ancak ondan sonra şey gidiyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bilmiyorum. Bilmiyorum. Ben soruyorum. Sayın Başbakan bize bilgi versin, ya da ben öneriyorum, icap ederse bir komite kuralım, oluşturalım. Ama ben soruyorum, bu tefeci olayı basına yansıdı, günlerce yazıldı çizildi, ağlayanlar dövünenler, memleketi terkedenler ne oldu? Hiçbir şey olmadı. Yani baş sorumlular elini kolunu sallayarak halâ dolaşabiliyor, rahatlıkla dolaşabiliyor. Ben bunu anlamak durumunda değilim. Mümkün değil. Aynı şey, buyurun aynı şey gündeme getirdik.

SALİH COŞAR (Lefkoşa)(Yerinden)- Yargının işidir Sayın Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Yargı yetersiz diyorum. Zatem iddiam odur Sayın Coşar. Ben iddia ediyorum ki bugün bu memlekette yargı iflas etmek üzeredir ve adalet, hak hukuk dağıtmamaktadır. Vatandaş yargıya güvenmemektedir. Vatandaş yargıya güvenmemektedir. Vatandaş savcıya güvenmemektedir. Vatandaş avukatlara hiç güvenmemektedir. Çünkü avukatların da bir kısmı açıkça söylüyorum burda, çıksın Baro da bu işi tahkik etsin, dava satmaktadır. Açık açık vatandaşın davalarını birbirine satmaktadır. Güvenmemektedir. Onun için Meclis eğer fazilet mücadelesini yapacaksa bu memlekette gelin o Yüksek Adliye Kurulunu çalışabilir bir konuma getirelim. Etkili, radikal, derhal müdahale edebilecek. Biz de Mecliste bir iddiada bulunduk mu yargı hakkında, bunu derhal ihbar kabul edebilecek ve devreye girebilecek bir sistem getirelim. Avukat için de araştırma yapabilsin, yargı için de araştırma yapabilsin, Savcı için de araştırma yapabilsin. Yani kendi içlerinde E senin için çok ciddi ithamlar vardır. İşte rüşvet, iltimas olduğunu duyduk, emekliye ayrıl. Yani zamanında iskân

memurlarının bazılarına veya başka memurlara yaptığımız sistemi de yargıdaki o insanlara da yapmayalım. Eğer itham edilmişse zorla emekliye sevkedilmesin, ceza yesin. Nasıl ki vatandaş yiyor. Bunlar da olmaktadır. O nedenle değiştirilmesi şarttır. Bu sistemle adalet dağıtmak mümkün değildir diyorum. Çünkü efendim dokunulmazlık. Tabii dokunulmaz olacak yargı. Tabii ki Hükümet Başkanı yargıca emir veremeyecek. Tabii ki Cumhurbaşkanı da yargıca emir veremeyecek ama bir yargıç da benim vatandaşımı sen bu malı alırsan sana güneş yüzü göstermem derse o yargıç hakkında da bütün memleketin insanları hesap sorabilmeli, bir merci olabilmeli diyorum ben.

ALİ SÜHA (Lefkoşa)(Yerinden)- Adalet Bakanlığı...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bu kadar... Böyle dokunulmazlık olmaz. Yani suçluya karşı dokunulmazlık bizim var mı bu dokunulmazlığımız. En azından o oranda bir suç işlediğimiz anda buraya dosyalar yolladı zamanında Savcılar. Şimdi de yollama hakları vardır. Hazırlar yollar, bu Meclis de karar verir, dokunulmazlığımız kalkar, biz hesabımızı kitabımızı veririz. Yargıçlar, Savcılar ve Avukatlar. Bu sistemi ciddi bir baza oturtmak mecburiyetindeyiz. Aksi takdirde yozlaşma, çürüme sürecektir.

Rüşvet, iltimas, suistimal yargıya daha büyük boyutta nüfus edecektir, açık söylüyorum. O zaman da ayıklayın pirincin taşını. Efendim?

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)
Yargıda var mı diyorsunuz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kesinlikle vardır. Kesinlikle vardır. Nasıl olur da burda, bu kürsüden otuz milyonluk kırk milyonluk Sterling, Türk Parası değil, yolsuzluklarını açıkladık. getirdik, evrak sahteciliği, araştırması yapılıyor. Peki ama benim milletvekili adayı diye gösterdiğim bir adamı karşılıksız çek kesip Londra'ya gittiği bir dönemde takibata uğradı. Seksen bin lira, tam suçu odur, seksen bin lira ceza yedi. Seksen bin liradır cezası. Onun milletvekilliği adaylığını düşürdü bu mahkeme, yüz kızartıcı suçmuş seksen bin liralık ceza o kadar. Seksen bin liralık cezası var diye karşılıksız çekten bu adamın yüz kızartıcı suçtan dolayı, çoluğuna, çocuğuna karşı, ailesine karşı, mahallesine karşı, köyüne karşı rezil edercesine milletvekilliği adaylığını düşürdü. Olamazsın sen dedi milletvekili. Allah allah seksen bin lira ceza yedi diye karşılıksız çeklerden biz burda biz burda milyarları saydık, evraklarını verdik. Nerde? Hani yüzü kızaranlar? Hani o yüz kızartıcı suçlar? Halâ ortada hiçbir şey yok ve açık söylüyorum yine kanıtlı, yine ıspatlı, yine araştırma komitesi kurduğunuz zaman işte bu kürsüden şimdi söylüyorum açıkca şahadet vermeye hazırım. Bazı gazetecilere, bazı mercilere yahu uğraşmayın o davalarla o banka meseleleriyle, o evraklarla da o içi unutturacağız, kapattıracağız diyenler var. İsimlerine kadar şahitli ıspatlı vermeye hazırım. Açın şeyi, araştırma önergesini söyleyecem. Kimdir bu yetkililer bu memlekette el altından olayları kapatacağım diye sağa sola etki yapmaya çalışan, ben biliyorum tespit ediyorum. Sırası geldiğinde isim isim de

açıklayacağım efendim yaparsa, araştırırsanız bu işlerin altını eşelerseniz şu merciye kadar iş çıkar dokunur. Kime dokunacaksa dokunsun. Beni de sürükleyip götürcekse ben hazırım beni de sürüklesin götürsün.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Bize de söyle.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Efendim?

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bize de söyle.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Burdan mı söyleyim Sayın Başbakan?

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Özel söyle.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Burdan söylememin hiçbir anlamı yoktur gelin komiteyi kuralım efendim halâ duruyor Meclis gündeminde, hepsini tek tek isimleriyle size söyleyeceğim. İspatlı şahitli. Ama burda ben şimdi vatandaşlarımı ben şimdi insanımı burdan kürsüden şey yapayım, sonra da olaylar kapansın, biz bu memlekette o meşhur 16-17 dosya olaylarını da gördük. Nasıl kapandıklarını çok iyi biliyoruz. Ben bunları yaşamış bir kişiyim. Onun için şimdi izleyeceğiz, göreceğiz. Hiç kimse bu işten bazı kişilerin yakasını kurtarmak için kapatma yönünde tedbir getirmeye çalışmasın. Takip edeceğiz, izleyeceğiz bu memlekette bizim eğer gelecekte doğru dürüst yaşama hakkımız olacaksa faziletli bir toplum olarak yaşayacaksak yaşarız.

Bana Ankara'dan Royter'in temsilcisi geldi, Sayın Başbakanla da sanırım görüştü çünkü görüşeceğini söyledi. Ankara'dan Royter'in temsilcisi bir saat geldi ve kendisiyle görüştük, bildiklerimden bir kısmı tabii isim vermeden söyledim. Yine yalnız değildi. Bana gülerek şunu dedi. Biz dedi eskiden Kıbrıs Türklerinde rüşvet, iltimas az diye bilirdik ve burda, sağda, solda konuşurduk. Şimdi siz Türkiye'yi geçtiniz dedi. Royter'in Avrupalı temsilcisi Siz Türkiye'yi rüşvette, iltimasta, suistimalde geçtiniz dedi. İşte dışardaki yansımamız bu. Dışardaki görüntümüz yazık ki bu.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Adam geldi yirmi dört saat memlekete ve yirmi dört saatte bu kanaata vardı.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Dışarda Ankara'da Sayın Başbakan, Ankara'da oturuyor. Ankaralılar'da Türkiyeliler de bugün bizim memleketimiz için bunları söylüyorlar.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ankara'da oturan adam benim memleketimi bilecek.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ankara'da oturan adam yabancı, gözlemci bunu söylüyor bu memlekette. Söyletmemek elimizde, Tedbirini alırsın. Eğer tabii kırk tane Sayıştay dosyası eğer beş sene çözümlenmezse bu söylenecektir. Bunu kabul ediniz.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Hade yahu da Haziran'dan buraya...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- 40 tane Sayıştay dosyası halâ niha-yetlendirilmedi.

MUSTAFA ERBİLEN (Devamla)- Normal rapordur onlar...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- 0 bir tanesinden bahsediyorsunuz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Normal rapordur onlar yahu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Geçmişte biz bunları çok konuştuk Sayın Erbilen. Tekrarlamak istemiyorum. Ama Sayın Başbakan da söyledi. Hepsi gerekli yerlerde araştırılacak, soruşturulacak, ne soruşturuldu? Nerde? Ben size söyleyim. Soruyorum işte. İhtiyat Sandığı yolsuzluğu ne oldu? Sosyal Sigortada ilâç şeyi ne oldu? Siz bana söyleyin. E yargıya...

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)- Mahkemeye verilmiş şeyi biz mi halledeceğiz? Biz görevimizi yaptık, Savcıya, havale etti mahkemeye konu. İstersiniz Hükümet hakim yerine otursun?...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii...

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Oturamayacağımızı sen de bilin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii ben size şunu sorayım. Gümrük yolsuzlukları ne oldu peki? Antrepo yolsuzlukları ne oldu? Hapse girdi...

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Peki nerdedir, hapistedir adamlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Peki memurlar ne oldu aynı olayın içinde olan?..

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Memurlar da hapiste.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Çifte kilit taşıyan ve o rüşvetlere, suistimallere katılan memurlar hala daha gümrükçülük yapmaktadırlar.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Memurlar da hapistedir. Üç buçuk sene hapistedir.l

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Nerde hapistedir? Halâ daha gelin size isim vereyim. Gelin kuralım komiteleri, hala daha...

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ama suç ben...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Burda Sayın Başbakan, burda depoları açıp da raporlar vardır. Geçmişte burdan geldi okundu.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ver o raporları biz de görelim. Söylemekle olmaz bu iş.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- O gümrükçüler halâ Gümrükte memurluk yapmaktadırlar.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Suç unsuru bulunmadıysa...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Haa açığa alırsınız, açığa alırsınız kardeşim. Hükümet olarak derhal açığa alırsınız, delilleri yoketmesini de önlersiniz. Hangi olayda, hangi gecikmede bunu yaptınız? Daha geçen dönem...

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ya memurları görevden alırsak siz bağıracaksınız...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Geçen dönem vekâletle mal tahsislerinde aracılık yapıp büyük vole vuranların listelerini istedim ben burdan, halâ daha alacağım. Almadım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Savcılık soruşturma yapar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Onu da, vay Allahım vay. Üç sene, dört senedir mallar kalmadı, onda da Savcılık halâ soruşturma yapar. Nerde bu soruşturmaların neticesi? Kim mahkûm oldu? Bir kişi, iki kişi... Şu banka evrak sahtelemesinden, şu gümrük yolsuzluğundan, şu ilâç yolsuzluğundan, kim mahkûm oldu, geleceksiniz burda yüz akıyla diyeceksiniz ki, evet iskân yolsuzluğu vardı, şu şu şu yapıldı. Vekâletle şöyle yapıldı böyle yapıldı. Sizin

mektuplarınız vardı biri birinize. Siz Sayın Adaoğlu İskân Bakanırken Sayın Başbakana İskân Bakanı olarak mektuplar yazdınız ve bu işlerde bit yeniği olduğunu, vekâletle mal alıp verilmesinde bit yeniği olduğunu yazdınız ve Sayın Başbakan da mektubunuz üzerine "gerekli ciddi tedbirler alınacaktır" diye size cevap yazdı. Mektup yazdı. Bunların hepsini gördük oğlum. Nerde? Hani ciddi tedbir? Nerde? Atı alan Üsküdar'ı geçti. O işten voleyi vuranlar yüzme havuzlarında bize ordan bakıp seyredip gülüyor. Nannik yapıyorlar bize yüzme havuzlarında deniz sahillerinde, ya da Avrupa'larda. Nerde? Onun için bu memlekette acımayın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Cevap veririz şimdi sana yahu gerekirse. İtham etme.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- kişilere prim veren bir düzen kurmayın. Kişilerden medet ummayın. Ne bu memleketi Asil Nadir kurtarabilir, ne Ergün Vehbi, ne Mehmet, ne Ahmet. Bu memleketi topluca kurtarırsak kurtaracağız. Geçmişte de bu böyle oldu. Ha bu topluca çabamızı bazı insanların sabote etmesine fırsat vermememiz lâzım. Ben ısrarla söylüyorum. Kuralım bir komite, göreceksiniz tıkr tıkr çıkacaktır. Aha en basiti yahu tefeci olayı. Günlerce gazetede yazıldı, çizildi, insanların milyarlarının vurulduğu, "ödemiyorum efendim, battım ben". Niçin battın. "Körfez krizi çıktı da battım." Niçin silâh gönderiyordun da gemin mi battı Körfezde? Kuveyt'e silâh mı yolluyordun sen? Nasıl anlamadım. Bunu soran yok. Yani bu adama "ne var yahu körfez krizinde? Yani silâh mı yolluyordun? Gemi yükledin de Kuveyt'e de battı da sen de ondan mı bastın?" Hiçbir alâkası olmayan bir konuyu mazeret olarak getirebilmekte ve Savcıdan da, Mahkemeden de, en azından bu dönemde para kaptıran insanlardan da paçasını kurtarabilmektedir. Nasıl olur bu yahu? Nasıl olur Körfez krizi ile Kuzey Kıbrıs'taki tefecilik olayının ilişkisi nedir? Eğer anlayanınız varsa, eğer çıkarmanız varsa gelin bize de söyleyin de biz de öğrenelim. Fabrika kurdu da mamülleri, üretimleri Kuveyt'e satılırdı da satılmaz oldu, durdu? Var mı öyle bir şey? Hayır, o da yok. E peki nerden? Fazilet mücadelesi ciddi olanlar gerçekten her olayın üstüne gidilirse yapılabilir.

Ben söylüyorum, yargı bugün dokunulmazdır. Tabii dokunulmaz olacak. Etki altında olmayacak. Cumhurbaşkanı da yargıyı etkilemeyecek, Başbakan da, biz de. Doğaldır bu bunu kabul ediyorum. Hatta arkadaşların önerdiği Adalet Bakanlığı konusunda kuşkularım vardır onu da söyleyim. Yani Adalet Bakanlığı zaten Türkiye'de de veya başka ülkelerde de yalnızca idari konularla ilgilenmek için kurulur. Yani binası, mesinjeri, motosikleti, benzini, yağı, evrağı. Sadece onunla...

ALİ SÜHA (Lefkoşa) (Yerinden) - Müfettişleride var.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Personel, personelin ödemeleri falan, ama denetim yok. Peki ama bir dokunulmazdır demek o müessesede, o müessesede veya o müesseseyi oluşturan kişiler üzerinde hiçbir denetim olmayacak demek mi? Ben soruyorum. Avukatlar hakkında bazı avukatlar tabii tenzih ederim bütün avukatlarımız böyle mi efendim?

TOKAY KEREM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Devletin üstündedir onlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Mümkün mü? Devletin üzerinde, halkın üzerinde olması mümkün mü? Mümkün. Bizde oldu. Olmaz öyle şey efendim. Üç kağıtçılık yapmış olan avukat varsa, vatandaşın onu şikayet edeceği, bir merci olmalıdır.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) -Vardır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Var da çalışmıyor kardeşim.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Baro, Yüksek Adliye Kurulu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ne Baro çalışıyor ne Yüksek Adliye Kurulu çalışıyor. Hiç kimse bana masal anlatmasın çalışmıyor. Yüksek Adliye Kurulu bir tek fonksiyon yaptı bu memlekette ikincisini yapmadı ve ondan sonra da mektebi kapattı, kilidi vurdu. Ülfet Emin'i görevden uzaklaştırdı.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Onlara biz talimat vereceğiz? Biz mi talimat vereceğiz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başbakan, sizin talimat vermeniz mümkün değil.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yok herhalde bu memlekette yaşamıyoruz, başka memlekette yaşıyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sizin talimat vermeniz mümkün değil. Ben diyorum ki yöntemini bulalım, usulünü bulalım. Başka memlekette yargılarımız, savcılarımız, avukatlarımız bu kadar rahat değildir diyorum. Görüyoruz, kitaplardan da okuyoruz, uygulamalarda da hep duyuyoruz, anlatılıyor. Canına okurlar bir yargıcın bir vatandaşı tehdit edecek ya da bir avukat bir müvekkilinin davasını satacak, o avukatın diplomasını iki günde öyle iki senede, dört senede, sekiz senede değil derhal elinden alırlar. Bir daha da o hudutlar dahilinde avukatlık yapamaz. Nerde bizde bu müessesese? Nasıl oluşturacağımızı uygar ülkeler vardır, uygulamalar vardır ve o ülkelerde de geçerli yöntemler vardır. Bunları alalım getirelim ve yasa yapalım. Biz onu yapacağız, biz karışmayacağız onlara ama yarasını yapalım. Çünkü bugünkü Yüksek Adliye Kurulu Müessesesi bu görevi yapmamaktadır, kurulduğundan bu yana tek fonksiyonunu izar etmiştir o da kuşkulu bir olaydır, orda da hangi parmakların olduğu araştırılırsa ortaya çıkacaktır. Tek kişi hakkında Yüksek Mahkeme Başkanına yönelik bir tek şey yapıldı, bir operasyon yapıldı

ve adam görevden alındı. Ondan sonra başka hiçbir fonksiyonu olmadığı gibi, faaliyeti olmadı. Bu müessese düzeltilmelidir. Kasten uzatılan davalar olduğundan şikayet ediyor halk. Doğru mu? Yani bir dava hiç yokken, hiç gereği yokken üç sene, dört sene uzuyorsa, ısrarla da erteleniyorsa ve müvekkiller kendi avukatlarından bile bunun sebebini öğrenemiyorsa, anlayamıyorsa orda bit yeniği vardır ve bu insanlar bu müvekkillerin, ne avukatların ne de bu işi ha bire üç senedir, dört senedir erteleyen yargıçları hesaba çekememektedir. Hesap soramamaktadır. Gerekçe yoktur. Bunu düzeltecek yolu yöntemi bulmamız lazım. Yüksek Adliye Kurulu, Baro, bir arada, müştereklik içinde halkın şikayetlerini dikkate alabilecek bir müesseseyi kurmak, oluşturmak mecburiyetindedir. Bunun da yasasını biz yapalım, araştıralım, uygar ülkelerde nasılsa bizde de böyle olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - Baro, maro bilmem bunları bir yere bağlayacağız?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bir yere bağlamak nere yani? Ben Amerika'yı yeniden keşfetmek istemiyorum. Benim uzmanlık dalım değil. Uzmanlık dalım değil Sayın Bakan. Ben burdan diyorum ki çalışıp ve çalışmadığını siz de biliyorsunuz. Ben size soruyorum. Yani bu insanların şimdi ben soruyorum bana geldiler, şikayet ettiler diyorlar ki gidiyoruz sormaya kalkıyoruz, nerde davalar, niye uzadı bir sene iki sene bu tefeci olayında bize hiç kimse muhatap olmuyor, hiç kimse bize cevap vermiyor

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden)- Sen de kaptırma...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Polise soruyoruz, ondan da bir cevap alamıyoruz. Savcılığa soruyoruz, ne safhadadır, dava açıldı mı, açılıyor mu, o da ortada yok. Bazı yurttaşlarımız karşılıksız çek kestiğinde hemen Sayın Komutanın adamları, sivil polisler geliyor derhal tahkik ediyor, araştırıyor. Karşılıksız çek kestiniz, o kişi bir müddet içeride tutuluyor, sonra süratle o dava haline getiriliyor, Savcılık da Mahkemeye sevk ediyor.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla)- Cezai suçtur o.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Efendim?... Aynı tefeci de aynı yöntemle vatandaşları kandırıyor. Çünkü kesiyor karşılıksız çek.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla)- Fakat cezai suç var orda.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Karşılıksız çek kardeşim. Parasını almaya gitti insanlar. Faizlerini almaya gitti. Arkalarında da çeklerin kaşe vardır "karşılığı yok" bu paranın diye. Aynı yöntem. Çeki vermiş, imzası var mı? Var. Para var mı? Var. Tarih var mı? Var. Tarih doldu mu? Doldu. "Karşılığı yok" diye arkasına kaşe vuruldu mu? Vuruldu. Daha ne istiyorsunuz? Yöntem aynı.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla)- Cezai suç Çek Yasasında var. Yani cezai davalarda...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Çek Yasası da işletilmiyor diyorum ben. Bazı kişilere karşı Çek Yasası da işletilmiyor. Bu kadar. Yani vatandaşı bu kadar sahipsiz bırakırsak nereye gideceğiz belli değildir. Açık söylüyorum. Bu memlekette... Bizim tabii Dilekçe Komitesi var, tavsiye edeyim acaba bu insanlara gelsin bizim Dilekçe Komitesine. Meclisin Dilekçe Komitesine. Marko Paşaya gelsinler. Marko Paşa'dan çıkacak şeyi ben şimdiden söyleyim. Ben de çalıştım biliyorum. Şeyini yaptım, yasal şeye giremeyiz biz, gibi derdini papaza mı anlatırsın, başka bir Marko Paşa mı bulursun git anlat. Ve bizim Dilekçe Komitemizden de şimdiye kadar çıkan bu. Peki nereye gitsin bu vatandaşlar soruyorum. Doğru dürüst dava açamıyorlar, yapamıyorlar, haklarını arayamıyoruz. Efendim?...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Af bile çıkardınız siz...

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bir af çıkardık, onu da siz bozdunuz burda. Bir yerde birarada sonuç alıcı bir şeye gittik...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Af bile çıkardınız.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Af çıkardık, onu da burda Meclis bozdu ve o komiteyi de kapatmış olduk.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Beceremediniz onu da.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben sözlerimi bitiriyorum, çünkü gerçekten teferruata girmek istemiyorum. Ama bir muhalefet partisi olarak bize gelen şikâyetleri yansıtmakla yükümlüyüz. Polisimizi itham etmek istemiyorum ama bizde halâ mesela Muhaceret, Sayın Akın da temas etti, Muhaceret Yasası,

Sömürge Yasasıdır. Aynen İngiliz'in valileri için hazırlayıp sömürgelerinde yürürlüğe soktuğu yasalardır. Yani insan hak ve özgürlükleri ile bağdaşmayacak davranışlar vardır. Yani karının yanından adam alabilmektedir ve mahkemeye çıkarıp hiçbir suç isnat edilmeden derhal gemiye yüklenip sürülebilme ve kendisine de neden bunun yapıldığı söylenmemektedir. Bu hak ve yetki var poliste. Böyle oluyor yani. Yani peki garaz mı var? Bir akrabasının şikâyeti mi var? İtham etmek istemiyorum ama bu kadar geniş yetki ile mücehhez oldunuz mu o işte birtakım kokular gelir. Lüzumsuz bir şeydir. Sömürge Yasası valiye bu yetkiyi zamanında vermek için Muhacereti bu şekilde düzenlemiştir. Ama bu çok geniş bir yetkidir. Artık insan hak ve özgürlüklerine biz kim isterse olsun, vatandaşımız değilse bile suçunu söyleyerek, cezasını ona göre vererek işlem yapmak mecburiyetindeyiz. İşin bu yönüyle de, yani geçtiğimiz günlerde insan hakları işte kutlandı, demeçler verildi, bu çerçevede konuyu ele almamız lâzım. Polis, Hukuk Dairesi, Mahkemeler ve Meclis bu işi çözmeli, davaların süratle halledilerek adalet dağıtılacak biçimde kamuoyuna intikal etmesi sağlanmalıdır. Yargıç dokunulmazlığının sınırının yine yurttaşın hakkını çiğneme noktası olduğunu herkes, yargıç dahil bilmelidir.

Savcılık bazı yolsuzluklarda etkin davranabiliyorsa ve bazılarında da bazı işarlarla es geçmeye çalışıyorsa o olayların orda da bir yanlışlık vardır. Etkin biçimde süratle devreye girebilmelidir.

Bu mekanizmayı araştırmak üzere ben Hükümeti göreve çağırıyor ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi.

Buyurun, Sayın Adaoğlu istiyor efendim. Buyurun Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, saygı değer arkadaşlar; benim söz almamın gerekçesi Sayın Dostum Ergün Vehbi'nin Yargı, Savcılık ve Sayıştay konusundaki değişlerinin arasında, satır aralarının arasında iskan konusundaki bir ithamı da oldu özellikle benim dönemimle ilgili. Ona kısa bir yanıt vermek istiyorum.

Bir kere konunun özüne Sayın Ergün Vehbi diyor ki bu vekaletnameyle yapılan işlemler konusunda ne yaptınız? Bir kere şunu vurgulamak istiyoruz. Bu konuda Ulusal Birlik Partisi grubu Mart 89'da çıkartmış olduğu Yasayla bir bakıma geçmişe dönük uygulamalarını kendi bütünselliği içerisinde bir oto kriteye tabi tutmaktadır. Kendi kendini bir değerlendirmeye tabi tutmaktadır. Bu değerlendirme prosedürü içerisinde

siyasi kadro olarak bir kayıtsızlık, duyarsızlık, ilgisizlik olmamıştır. Eğer öyle olmuş olsaydı bu konunun üzerine titizlikle, duyarlılıkla yürümemizde konuyu gerekli Devletin Hukuk Mahkemelerinde ve kamu yararına yönelik ceza konularında avukatı olan, değerlendirmecisi olan Başsavcılığa havale etmezdik. Beş dosyayı haval ettik. Prensipite bağımsız komisyon, prensip itibarıyla iptal etmiştir. Ayrıntılarını değerlendirmek üzere yani konu ceza hukuku bakımından değerlendirilmesi yapılabilmesi üzerine Başsavcılığa havale edilmiştir. Yürütme bu konuda o kadar titiz davranmıştır bu kapsamda ve bu bağlamda alınan malların üçüncü şahıslara satışlarında Başsavcılık bunları takipsizlik yapılabilir şeklindeki yargısını da yetersiz, mütalaasını da yetersiz görmüştür. Bu yetersizlik karşısında bunun doğru bir yöntem olmayacağı kanımızca kendi açımızdan değerlendirdik ve yalnız bir noktayı yerine getirmediğimiz, şahıs itibarıyla onu her vakit söylemişimdir, Sayın Ergün Vehbi seçimden önce bu konuda bu listelerin çizelgelerini Yüce Meclisten istemiştir, doğrudur. Bu yönde açıklık politikasını, seçiklik politikasını, saydamlık politikasını geçmişten beri savunan bir kişi olarak bu değerlendirmeyi, bu çizelgeleri zamanında veremedik. bu konuda da Savcılıkla yapmış olduğumuz sözlü istişarelerde bu konunun madem ki Savcılık nezdinde değerlendirilmesi vardır. bir suç araştırması vardır bazı kişilerde sorgulama vardır, bu aşamada bunun bu yönden değerlendirilmesi ve açıklaması çıkarılmasının bazı hukuki sakıncalar olduğu bizlere izah edilmiştir. Bu yönden Ergün Vehbi belki tatmin olamamıştır o yönden kendi açısından haklıdır.

Bunu, bu şekilde, en azından bulunduğum dönem itibarıyla ki durumunu vurgulamakta yarar vardır. Yani, şunu vurgulamak istiyorum. Bugün, fazileti, dolayısıyla, dostluk, vatanseverlik, yurtseverlik ve daha buna benzer birtakım sosyal, siyasal ve hukuki değerlerin genelde belirli kişilerin, yahut belirli kuruluşların veyahut partilerin sahipliliği ve bir başka kuruluşun yahut partilerin ona sahiplenmediği şeklindeki bir genelleme yanlıştır. Bu genellemeler bizi bir noktaya götüremez. Somut göstergeler önemlidir bence. Yani, Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri veya bakanlar veyahut milletvekilleri bu gibi konular karşısında duyarsız mıdır? Duyarsız değildir. Yani, belki bana, bunların tümüne cevap vermek düşmez de genelde konuşuyorum. Genelde konuşmam noktası şudur:

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Duyarlı davrandığında bakan olamazsın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Duyarlılık, hepimiz için. Çünkü, zaten herşeyden önce bir politikadayız. Küçük bir toplumdayız. Küçük toplum politikacıyı çok yakından denetler. Yani, dolayısıyla daha açık olmak bu toplumsal yapının doğal gereğidir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Bu memlekette sadece politikacı denetlenir zaten. Geriye kalanlarda yok.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Şimdi, ona geleceğim. Bir noktada kişisel görüşlerimi söylemek istiyorum. Şimdi, bu memleketin devlet çatısının kuruluşu belirlidir. Bu devlet çatısı, uzatmayalım, üç ana nokta üzerine oturtulmuştur anayasal yapı bakımından ve demokratik yapı bakımından. Birincisi parlamento; denetleme, araştırma, soruşturma ve yasa yapma yetkisiyle donatılmış, halkın egemenliğini

yansıtan bir yüce kuruluş. İkincisi; hukuk devleti gereği ve parlamenter sistem gereği, parlamentodan çıkan bir icra Organı, Yürütme Organı. O da bir hukuk devletinde ki yetki ve sorumlulukları anayasal, yasal, tüzüksel yapıdan kaynaklanır. Üçüncü; bağımsız çbir kuruluş olarak Yargı Organı. Yani, Anayasa yapıcıları olarak Yargıya o kadar özen göstermişiz ki, o kadar duyarlık göstermişiz ki, o kadar politik tasarrufların dışında ve ötesinde tutmuşuz ki Yargıyı hiçbir politik tasarrufa tabi tutmamışızdır. Tamamıyla bağımsız bir kuruluş. Kendi özlük haklarını ve disiplin değerlendirmeleri yapacak bir Adliye Kurulu var. Şimdi sayın Vehbi'nin bazı yargıçlar konusunda veyahut daha doğrusu, Yargı Organı konusunda en azından konuşabilmek konusu, yani, bu konuyu konuşma gündemi dahi yapabilme konusu gerçekten çok düşündürücü. Üzerinde durulması gereken bir nokta. Ama, Yargının kendi içindeki veyahut da kendi açısından Sayın Ergün Vehbi'nin elinde bulundurmuş olduğu kanıtlar, dökümanlar ve argümanlar açısından değerlendirilmelerinin faturasını siyasi bir kadroya, yani Yürütmeye postalaması bence yanlış. Kendi içerisinde mekanizmalar vardır. Yüksek Adliye Kurulu vardır. Yüksek Adliye Kurulu Yargının ve Yüksek Savcılar Kurulu aynı şekilde. Şimdi burada tartışabiliriz ileriki günlerde. Yani, bağımsız ve özerk olmak, bağımsız karar vermek için yeterli bir faktör müdür? Yahut bağımsız Yargı Organlarını da yargılayacak bir organ var mıdır? Organ var. Ama bu organ da yetersizse, o halde bana göre bu konuda en yüce organ, kanımca kamuoyunun bu konularda göstereceği büyük duyarlılık, hassasiyet, tepki ve etki konusudur. Bu da, basın, radyo, televizyon, politikacı, aydın, düşünür kadrosunun bu konuda yapacakları aydınlatma, bilgilendirme, yönlendirme ve değerlendirme politikalarıyla oluşturulabilen bir husustur. Bununla hiçbir surette halkı ikinci bir sınıfı ayırmış diyorum. Yani bir eritizmden, bir seçkinlerin kapalı oligarşik yönlendirmesinden bahsetmiyorum.

Yani Yüksek Adliye Kurulu varken, Yargı Organlarının düşebileceği hataların, özlük haklarından tutunuz, disiplin konularına kadar, bunları değerlendirecek bir kurul varken, şimdi bu kurulun yerine Adalet Bakanlığı koyarsak bu kez de siyasi bir kadrodan gelmiş bir kişidir, o kurulda siyasi kadroların etkisi vardır, şusu vardır. Ama en azından şunu söylemek istiyorum. Bu kişisel görüşümdür. Yargı Organının yapısı hakkında, toplumsal duyarlılık bakımından yahut bazı soru işaretlerinin dahi gündeme getirilmesi bizi daha da duyarlı kılacaktır. Kişiler olarak da milletvekilleri olarak da ve bu konuda bu duyarlılığımızı değerlendireceğiz. Çünkü bir ülkede sosyal değerlerin en büyük ölçeti olan adalet terazisinde sıkıntılar gündeme getirildi mi, o memlekette bu sıkıntıların boyutlarını ölçmek kolay değildir ama bunun faturasını Yürütmeye çıkartmak da büyük bir insafsızlıktır bence, büyük bir aşırı iddia olur ki gibime geliyor. Saygılar sunarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Adaoğlu. Sayın Başbakanım buyurun efendim.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değerli hocamız Sayın Ali Süha'nın bahsetmiş olduğu Adalet Bakanlığı konusunda benim söyleyebileceğim bugünkü Anayasa ile Adalet Bakanlığının kurulmasının mümkün olmadığıdır. Ama bir Anayasa değişikliği ile bu gündeme gelebilir. Yalnız 1985 Anayasası hazırlanırken, Sayın Ergün Vehbi'nin mensubu olduğu partinin de bir olaya karşı çıktığını hatırlatmak istiyorum. O zaman Ulusal Birlik Partisi Anayasa yapılırken Adalet Bakanlığını gündeme getirmiş, ama buna hem Yüksek Mahkeme Yargıçları karşı çıkmıştır, hem de CTP ile TKP Grubu karşı çıkmıştır.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başbakan; siz bizi dinliyor muydunuz Sayın Başbakan? Sizin dediğiniz olurdu en sonunda.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - O zaman unutmayınız ki Kurucu Mecliste UBP 18 milletvekiliydi. Dolayısıyla çoğunluk 70 kişilik Kurucu Mecliste bizde değildi.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden) - 13 kişilik komitede 2 kişi ile temsil edildi UBP.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Evet. Sayın hocamızın ortaya koyduğu mahkemelerin bina sorunu hakikaten bizi de son derece ilgilendiren bir konudur. Yüksek Mahkeme Başkanı ile yapmış olduğumuz müteaddit görüşmelerde bir Yüksek Adliye binasının yapılması ile konunun kökünden çözümlenebileceğine inanmaktayız. Ama bugünkü bütçe olanakları içerisinde buna imkân göremediğimiz için şu andaki Mahkeme binasında varolan Tarım Bakanlığı ile Tapuyu başka yere aktarmakla...

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne)(Yerinden) - Postayı da vermişsiniz efendim kendilerine.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Yüksek Mahkememize daha rahat yargıyı yerine getirmek, adaleti yerine getirmek imkânı verebileceğimize inanmaktayız. Yeni yılda hem Tapuya, hem de Tarım Bakanlığına yeni bina kiralanarak burası boşaltılacaktır.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Yerinden)(Devamla) - BRT binası da.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Polis, Polise de değinilmiştir. Polisin sadece trafik görevini yerine getirdiğini, devriye yapmadığını söylemektedirler. Bu tabii ki kadro konusudur ama son zamanlarda polisimizin özellikle geceleri devriye yapmaya başladığını söyleyebilirim. Trafik konusunda son çıkan Trafik Yasası tahtında da sürücüler trafik kaidele-
rine daha fazla dikkat etmekte, polisimiz de bu konuda çok hassas davranmaktadır.

Yine Polisimizin Narkotik Şubesi hepimizin takdir ettiği gibi gayet iyi çalışmaktadır ve bu çalışmaların da neticesi meydana çıkmakta, artık yalnız kendi bünyemizde değil, başta Türkiye olmak üzere başka ülkelerle de bu konuda işbirliği yapabilmekte, uluslararası narkotik kaçakçılarının ülkemizde ve ülkemiz yakınındaki ülkelerde takip edilmektedir. Tabii bu kadro konusu halledildikçe 300 kûsur kadro açığı olduğu biliniyor, Sayın Kenan Akın, bundan bahsetmişti.

Tabii bu kadroların tam olarak doldurulması yine bütçe olanaklarıyla mümkündür ve o iki, o kadro açısını 1992 yılında dolduracağımızı da söyleyemem. Yalnız, Polis Komutanlığı bizden yeni kadro istemiştir. 100 polis kadrosu istemiştir. O konuda gerekli karar üretilecektir. Yalnız, ne acıdır ki geçmişte polis bizden her kadro istediğinde ve biz polise kadro verdiğimizde, polis devleti kuruluyor diye konuşanlar, gazetelerinde beyanatlar verenler, bugün polisin kadrosunun yetersiz olduğunu da söyleyebilmektedirler. Yani, bizim doğru yolda olduğunuzu bugün takdir edebiliyorlar. Tabii ki ülkemizde polisin kendine düşen görevleri vardır. Bu görevleri yerine getirirken, ülke polis devleti oldu demek bence son derece yanlıştır. Halkın güvenlik konusudur. Bu güvenliği yerine getirecek olan, güvenliği sağlayacak olan emniyet kuvvetleri olduğuna göre, polisin her bakımdan güçlendirilmesi gerekmektedir. Bugün, araç, gereç bakımından da istediğimiz düzeye geldiğini söylememekle birlikte, her geçen yıl araç parkı da zenginleştirilmektedir. Gerek itfaiye, gerek polisin araç, gereci zenginleştirilmektedir. Ayrıca bu sorunu bilginize getirmekte yarar görüyorum. Türkiye Cumhuriyeti hükümetleriyle yapmış olduğumuz işbirliği neticesinde daha eğitilmiş polis yetiştirilmesi, iktisadi sahalarında polis yetiştirilmesi için anlaşmalar yapılmıştır. Bu sene yanılmıyorsam beş polisimiz, beş yıllığına, dört yıllığına Yüksek Polis Akademisinde eğitim görmek için kontenjan almıştır, gönderilmiştir. Yani, son yapılan yasa tasarısıyla üniversite mezunu, belli üniversitelerden mezun olan kişilere, polise müracaat ettiği anda, subay olarak polise alma imkânı sağlanmıştır. Bu, geleceğin yöneticilerini, polis yöneticilerini yetiştirmek düşüncesiyle alınmış ve yasaya konmuş bir karardır. Faili meçhul olaylar tabii ki her ülkede vardır. Bizde çok şükür faili meçhul kalan olaylar son derece azdır ve polisimiz bu yönde de takdire şayan hizmet vermektedir. Ama dediğim gibi, üç, beş olayın faili meçhul kalmışsa, bu, bütün olayların faileri bulunmuyor manasına getirilmeli ve o yönde şikâyet yapılmaması gerekmektedir.

Sivil polislerimizin, Sayın Kenan Akın elbise durumuna değinmiştir. Doğrudur. Sadece gömlek ve ayakkabı verebiliyoruz. Diğer malzeme, pantolon, ceket, sivil olarak verilmemektedir. Bu sene bu ikazınız da dikkate alınacaktır.

Kaçak işçiler konusunda polisimizle birlikte Çalışma Dairesi sorumluları yoğun bir faaliyet göstermektedirler. Geçen hafta emniyet kuvvetlerimiz, gece yapmış olduğu bazı baskınlarda, bazı pansiyonlarda ve yaşamaya uygun olmayan yerlerde işçiler tespit etmiştir. Gerekli tedbirler alınmıştır.

Sayın Ergün Vehbi'nin, tabii her zaman mikrofonu görünce ses tonunu yükselterek yapmış olduğu kopnuşmayı bugün de izleme olanağı bulduk. Çok önemli iddialarda bulunmuştur ve bu iddiaları ispatlayabilecek şekilde kesin konuşmuştur. Hükümet Başkanı olarak kendisinden bu iddialarını bize göndermesini, delilleriyle göndermesini rica edeceğim. Çünkü, hem savcıların, hem hakimlerin rüşvet aldığı,...

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Hem avukatların.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla)- Hem avukatların dava sattığını iddia etmiştir. Bu konu, bana göre son derece önemlidir ve bu iddialarını eğer ispatlarsa, tabii ki hükümet olarak biz, daha doğrusu Meclis olarak biz üzerimize düşen görevleri yerine getirmek mecburiyetindeyiz. Biraz önce söylediğim

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Ne yapacaksınız Sayın Başbakan? Elimizde yetki yok diyorsunuz. Sonra da...

DERVİŞ EROĞLU (Devamla)- Şu anda, evet, Hükümet olarak ve Meclis olarak dedim. Altını çizerek söylüyorum. Meclis olarak cümlesini de vurguladım. Gerekirse burada hep birlikte oturacağız, yasa yapacağız ve Anayasayı değiştirmek gerekirse, Anayasayı değiştireceğiz. Çünkü, çok önemli bir iddiadır. Hakimin rüşvet aldığını söylüyorsunuz, savcının rüşvet aldığını söylüyorsunuz. Avukatların...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)-
Dava satarlar.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla)- Dava sattığını söylüyorsunuz. Davasında kendisini savunmak için para ödeyen kişiyi sattığını söylüyorsunuz. Bu çok büyük iddiadır ve bu iddiayı, bu iddiaları ispatlamak da mecburiyetindesiniz. Biz sizden bunu bekliyoruz.

Yüksek Adliye Kurulu kurulmuştur. Yüksek Adliye Kurulunu bizim denetlememiz mümkün değildir. Ama bu Yüksek Adliye Kurulu görev yapmak istediği zaman yapıyor. Yüksek Mahkeme Başkanını bile geçmişte görevden almıştır bu Yüksek Adliye Kurulu. Demek ki Yüksek Adliye Kurulunun görev yapmasına engel hiçbir şey yoktur. Biz Yüksek Adliye Kuruluna sizin ileri sürdüğünüz bu iddiaların ispatını verebilirsek elbette ki görevlerini yerine getirmek mecburiyetindedirler. Bir kişi sorumluluk bilincinde olan bir kişi bu şekilde ispatlı gelen olaylar karşısında mutlaka sorumluluğunu yerine getirmek mecburiyetindedir geçmişte olduğu gibi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben Sayın Ergün Vehbi'nin konuşması içerisinde bir cümlesine çok üzüldümü Reute Muhabiri; "Kıbrıslı Türkler Türkiye'yi rüşvette geçmiştir" dedi ve maalesef kendisi inanıyor, bu kürsüden geldi, size duyurdu. 24 saatliğine veya 48 saatliğine Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gelen İngiliz uyruklu İngiliz, Kıbrıs Türkünün rüşvetçi olduğuna kanaat getirmiş. Kimlerle görüşmüş? CTP yetkilileri ile görüşmüş, TKP yetkilileri ile görüşmüş, Sayın Ergün Vehbi ile görüşmüş ve Kıbrıs Türkünün rüşvetçi bir toplum olduğunu, bir halk olduğunu anlamış, kanaatına varmış. Bu son derece üzücü bir olaydır ve işte biz kendimizi savunmadığımız müddetçe bu gibi iddialar karşısında sessiz kaldığımız müddetçe elin yapacağı da bu iddiaları bir milletvekilinin gözüne baka baka söyleyecektir. Ona vereceğiniz cevap, ne olduğunu siz benden daha iyi bilirsiniz. Onun cevabı anında verecektiniz ve sözünü iade edecektiniz. Bugün İngiliz, İngiltere'de rüşvet olayları olmuyor mu? Üç kişi rüşver yapmış diye bütün İngilizler rüşvetçi mi? Bütün İngiliz milleti rüşvetçi mi? İngilizin gümrüğünde de rüşvet olur, polisinde de rüşvet oluyor. Ben size söyleyeyim. Gidin İngiltere'ye, lokantalar 24.00'e kadar açık olması gerekirken, 02.00'ye kadar açıktır. O bölgenin polisine lokanta sahibi para veriyor ve lokanta 02.00'ye, 03.00'e kadar açık kalıyor hem de müzikli.

ERDAL ONURHAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Meşhur Soho Olayı var efendim.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ve şimdi İngiliz muhabiri gelecek benim milletvekilime, bizim rüşvetçi olduğumuzu söyleyecek ve milletvekilim bunu kabullenerek gelip Meclis Kürsüsünden kayıtlara geçirecek şekilde konuşacak. Ayıptır. Biz kendi davamıza sahip çıkmazsak, kendi insanımızı savunmazsak, ne İngiltere bizi savunur, ne Yunanistan, ne Almanya. Onun için önce bu milletin haklarını ve bu milletin vermiş olduğu mücadeleye içerisindeki bazı gerçekleri bizim savunmamız gerekmektedir. Ben şahsen çok üzüldüm. Üzüldüğüm de zannederim sesimin tonunda, alışkın olmadığınız sesimin tonundan anlaşılıyor.

Gümrük olaylarından bahsetti Sayın Ergün Vehbi. Gümrük olaylarını Polise ve sabah Savcılığa ihbar eden biz. Sayın Mehmet Bayram o zaman Ekonomi ve Maliye Bakanıydı, böyle bir bilgi gelmiştir kendisine. Bana gelmiştir, Başsavcıyı ve derhal Polisi, Emniyet Kuvvetlerini devreye koyduk, anında Gümrüğe el konuldu. Bilâhare Sayıştay Başkanlığı devreye sokuldu, Sayıştayın memurları, Başsavcılığın memurları, Polisin, Mağusa Polisinin ve Lefkoşa'dan giden Polisin desteği ile günlerce dosyalar, defterler araştırılmış, sayımlar yapılmış ve suçlular mahkemeye intikal ettirilmiştir. Suç dosyaları mahkemeye intikal ettirilmiştir. Şu anda üç kişisi, yanılmıyorsam üç kişisi...

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Dört kişi.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Veya dört kişisi hapiste. Birisi 3,5 sene yemiş, birisi 4 sene yemiş. Hükümet yürümüyor üzerine, başka memurlar var diyor. Sayıştay, Başsavcı, Polis araştırmış, başka suçlu bulamamış. Varsayımlarla bir kişiyi suçlu saymak ve onun memuriyetini sona erdirmek mümkün mü? Sizin yasalarınız, bu Meclisten geçirdiğimiz yasalar buna müsaade eder mi? Müsaade etmez. Suçluluğu ispat edilirse ancak o şekilde hüküm giyebilir.

İlâç konusu yüz kere bu kürsüden söylenmiştir. İlâç yolsuzluğunu yapanlar mahkemeye verilmiştir, mahkemede davaları görülmektedir. Ama Başsavcının veya ilgili Bakanın gidip de Yüksek Mahkeme Yargıcı makamına oturması ve davayı yürütmesinin mümkün olmayacağını siz benden daha iyi bilirsiniz. Öyle ise konuların üzerine hükümet gidiyor, adli makamlara konuyu aktarıyor, ondan sonra görev adli makamlarıdır. Bunu hep bildiğimiz halde maalesef gene hep değiştiriyoruz. Ve hukuk devletinde tabii şüphe ile de insanları tutuklayamazsınız, görevinden alamazsınız.

Sayıştay dosyaları bahsedildi, 40 Sayıştay dosyasından bahsedildi. Doğrudur. Sayıştay Başkanlığı Meclise dosyaları göndermiştir.

Seçimler girmiştir araya. İncelenememiştir. Şimdi, yeni yıl başında ilgili komite bütün Sayıştay dosyalarını ele alacaktır. Şunu söyleyeyim. Tekrarlamıştım bütçenin görüşülmeye başladığı gün de. 40 Sayıştay dosyasından, Sayıştay Başkanlığının Başsavcılığa havale ettiği bir tek dosya vardır. Toprak Ürünleri Kurumu dosyası. Ben, Sayıştay Başkanı da buradayken şunu bek tekrarlamak ve öneri olarak da sunmak istiyorum. Lütfen, denetçi raporları, Sayıştay Raporudur diye elden ele dolaştırılmasın. Biz, Sayıştay Raporlarına itimat ederiz, Sayıştay Raporlarını tanırız. Sayıştay Raporu olmayan denetçi raporları televizyon ekranından bile seçim arifesinde gösterilirse, Sayıştay'ı da suçlamak gelir içimizden suçlamak istemediğimiz halde. Öyleyse, lütfen Sayıştay Başkanlığı da denetçilerine sahip çıksın. Denetçi raporu Sayıştay Raporuna dönüşmeden, Sayıştay Raporu diye bu Meclis Kürsüsünden ve BRT ekranından kamuoyuna yanlış bilgi aktarılmasın. Bunu maalesef 1991 ara seçimlerine girerken gördük. Bütçe görüşmelerinde de Sayın Ergün Vehbi'nin bu Meclis Kürsüsünden yine konuşmasına şahit olduk ve bu konuda karşılıklı söz atması içerisinde, denetçi raporunun da, Sayıştay Raporu sayılabileceği varsayımı ortaya atılmıştır. Ben, tekrar ediyorum. Sayıştay Başkanlığı denetçi raporlarına sahip çıksın. Politik istismar konusu yaptırılmasın. Çünkü, politik istismar yaptırılmıştır denetçi raporu. Seçim arifesinde ele alınmıştır, seçim arifesinde istismar ettirilmiştir. Biz Sayıştaylığa, Sayıştay Başkanlığının verdiği raporlara saygılıdır. Bugüne kadar da Sayıştay Başkanlığının vermiş olduğu raporlara niye böyle verildi diye bir karşı çıkışımız olmamıştır. Sayıştayın görüşleri doğrultusunda Başsavcı da Sayıştay Raporunu inceledikten sonra yapmamız gereken neyse onları yapmaya çalıştık. Şimdi de 40 Sayıştay Raporunun Mecliste incelenmesinden, Başsavcılığın

gerekli deneti, incelemeyi, araştırmayı yapmasından sonra üzerimize düşen, Hükümet olarak üzerimize düşen neyse yapmak niyetindeyiz. Biz Sayıştay'a bu denli saygı duyuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son zamanlarda polisten şikâyetlerin azaldığını, poliste geçmişte efendim, dayak olayları var, şu var, bu var diye bayağı şikâyetler geliyordu. Bir kısım şikâyetler maksatlı olarak büyütülüyordu. Bir kısım şikâyetler gerçek oluyordu. Biz, Emniyet Genel Müdürüyle yapmış olduğumuz istişarelerden sonra, bugün polisimizde herhangi bir dayak olayı, şikâyet duyulmamaktadır. Hiç olmazsa Meclisimizin bilgisine veya siyasi partilerin bilgisine o yöndeki şikâyetler gelmemektedir. Bu da güzel bir haberdir. Hukuk devleti olan ülkemizde insan haklarına da saygı ön plândadır. Tutuklu olan kişi de insandır, insan olduğu hiçbir zaman unutulmadan poliste muamele görmelidir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Görev riskinden de bahsedelim.

DERViş EROĞLU (Devamla)- Muhaceret Yasasını güncelleştirilebilmesinden bahsetmiştir Sayın Ergün Vehbi. Haklıdır. O, hem vatandaşlık yasası, hem muhaceret yasası güncelleştirilmek üzere bir çalışma başlatılmıştır zaten. Evet, bu...

ALİ SÜHA (Lefkoşa)(Yerinden)- Vakıflar konusunda ne düşünürsünüz?

DERViş EROĞLU (Devamla)- Vakıflar ...

ALİ SÜHA (Yerinden)(Devamla)- Bu din adamlarının vakıflar tarafından ödenmesi.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla)- Sayın Hocam, o konuda Vakıflar İdaresinin mali yönden yetersiz olduğu görüşünüze ben de katılıyorum. Zaten bize Vakıflar Yönetim Kurulundan gelen bir raporda, 5.5 milyar lira civarında olan din adamlarının maaşlarını ödeme durumu olmadıklarını duyurmuşlardır. O yönde bazı temaslarımız çve bazı tedbirlerimiz var. Tabii, ülkemizi ne camisiz, ne imamsız bırakamayacağımıza göre, o yönde de gerekli tedbiri almak mecburiyetindeyiz. Yeni bütçe yılı içerisinde, şu anda Anavatanımızla da bazı temaslarımız olduğunu bu konuda söyleyebilirim. Geçen hafta Vakıflar Haftası dolayısıyla, Vakıflar İdaresi Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Ankara'da, hem vakıflarımız hakkında geniş bilgi verdiler, hem de birçok devlet adamıyla temas kurma imkânı buldular. Yakın bir gelecekte Kıbrıs İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı da, Ocak ayı içerisinde ülkemizi ziyaret edecektir.

Türkiye'de yapılan temasların sonucu verilen bazı dosyaların incelenmesinin neticesi bize getirilecektir. Tahmin ederim ki bu konuyu da kendi bütçe olanaklarımıza biraz da Anavatanımızdan verilen destekle çözebileceğiz. Bu duygu, düşünceler içerisinde biz de teşekkür ederiz. Saygılar sunarım efendim. Efendim?

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Polisin görev riskinden hiç bahsetmiyorsun. O yoldan hiç gelmiyorsun.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Görev riski onu siz konuşurken yerimden söz atmıştım.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Tutanaklara geçsin.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Görev riski Kamu Görevlileri Yasasında vardır. Nasıl uygulanacağı Bakanlar Kurulunun alacağı bir karara bağlanmıştır. Görev riski bugün için...

KENAN AKIN (Devamla) - Bütçe olanakları.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bütçe olanakları. E, siz bütçe görüşmelerinin başladığı gün bütçe genelinde bu bütçenin çok dar bir bütçe olduğunu söylemişsiniz. Cevabı da sizin sözleriniz içerisinde vardır. Saygılar sunarım.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Genişletin o zaman.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başbakan.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Bir konuda Sayın Başbakana yanıt vermek mecburiyetindeyim.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yerinden söyle.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Ne yerimden söyleyeceğim. Kùrsüye ipotek mi koydun?

BAŞKAN - Peki kısa olmak şartı ile buyurun. Buyurun Sayın Ergün Vehbi. Kısa olsun efendim lùtfen.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa)(Yerinden) - Uzağa gitti, nerdedir?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sesi gaibten geliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başbakan bize takıldı, kùrsüyü bulunca hiddetleniyoruz, şiddetleniyoruz ama kendisi de öğrenmeye başladı bu yöntemleri ve bizden daha sert bir konuşma yapma durumunda kaldı. Heyecanından da anladık ki o rüşvet konusunda fazla hassas. Tabii hassas olmak lâzım. Bizim de hoşumuza gitti. Ancak biz burada rüşvet var dedik. Doğru da dedik, yani rüşvet dönmektedir. Eğer bir memlekette bir gümrükte, birtakım insanlar konularını süratle çözebiliyor, ötekiler de aylarca çözemiyorsa orada bir bit yeniği vardır ama ben nereden, ben değilim ki rüşveti veren, ben değilim ki size gelip işte ben falancaya rüşvet verdim diyeyim.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa)(Yerinden) - Hayali.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bazı, ha! Mahkemede de Sayın Göktuğ; eğer bazı avukatların davacılarına hemen öyle birkaç ayda, isterseniz bunları da kanıtlarız, araştıralım yeter ki, hemen gön alıyor ve bitiyorsa ve bazı garip vatandaşların da avukatları ile birlikte üç sene, dört sene o koridorları tepme zorunluğu varsa bu memlekette o mahkemede de birtakım işler dönüyor. Eğer bir memlekette Sayın Başbakan İngiltere'de rüşvet varmış, tabii var. İngiltere'de de var, Türkiye'de de var, Amerika'da da var. Önemli olan düzeyidir. O rüşvetin, devleti ne oranda kemirdiğidir, önemli olan ortaya çıktığı anda üzerine

gitme biçimidir. Hassasiyet orada olacak. Yoksa ortadan kaldırmak mümkün değil. İki kişi arasındaki olayı bir üçüncü kişinin girip öğrenmesi mümkün değil. Ama bazı olaylarda bit yeniği ortaya çıktığı anda üzerine gider-seniz emin olun ki bulursunuz. İşte size basit birşey. Yani bu memlekette bazı şirketlerin defterleri açılmaz efendim, ara emri. Neden? Nasıl verebilir bu memleketin bir mahkemesi böyle bir kararı ve beni, Ergün Vehbi'yi, bir milletvekilini Londra'da rezil edebilir ya da bu memleketin Sayın Başbakanını Avrupa'da rezil edebilir? Ne hakkı vardır bu mahkemenin böyle birşeyi vermeye? Hangi yargıçtır bu kararı veren? Neye dayandırabilir gerekçesini? Birşey saklamıyorsanız orada son bir davaya bazı kendi oradaki davacı şirketin hesaplarının incelenmesini, gizlenmesi kararını veren bir mahkeme hangi avukatın oyuncağı olmuştur bu memlekette? Bunu siz bilmiyor musunuz? Siz biliyorsanız, gidin dinleyin halk biliyor. Halk biliyor ve ben çok rahatım. Kimsenin, hiçbir mahkemenin hakkı, selâhiyeti, yetkisi yoktur ve gerekçesi olamaz. Gerekçesi olamaz. Hayır efendim gizli. Gizli şirket hesabı olamaz efendim. Dünyanın hiçbir yerinde yoktur bizim haricimizde. Patagonya'da bile yoktur, olamaz efendim. Gizli şirket hesabı olamaz. Sadece bankalara bazı konularda özel imtiyazlar tanınır gizlilik konusunda. Onların da bilânçoları gizli olamaz. Mümkün değil. Onlar da bilânçolarını şeffaf yapmak mecburiyetindedir ve bu memleketin mahkemesi üstelik iki kez yineliyerek bazı şirketlerin işlemlerinin incelenemeyeceği kararı aldı ve fetva verdi dünyaya.

Dünyaya fetva verdi ve o kararı aldırın avukatlar da milletvekillerini ve hükümet mensuplarını aratmayacak boyutta gazetelere de geçen demeçler verildi. Biz de size şey yaparız ha, ona göre dikkat edin. Nasıl olur, bunlar nasıl döner? Nasıl döner bu memlekette anlamadım ben. Yani İngiltere'de var tabii, doğal olarak orda da var. ama bizde. Antrepolar konusu Sayın Başbakan sürekli bunu gündeme getirdi, biz bulduk, şikayet ettik. Ondan çok önce ben antrepolar konusunu bu kürsüye getirdim. Antrepolar konusunda da yanıt da aldım. Hangi gümrükçü ile, hangi tüccarın, hangi antrepodan ne kadar mal çaldığını vurdu? Burda ispatladım.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden)
Cezalanan kimdi?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Cezalanan sadece mal sahibi idi ve o ceza da sadece gümrüğünü vergili, cezalı olarak ödeme cezası idi.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Hiç olur?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Peki, gümrükçü o antreponun iki tane kilidi vardı. İki anahtar var. Biri gümrükçüde, bir mal sahibinde. Mal sahibi o antreponun iki kilidini tek başına açmış, girmişse ortada bir sahtekarlık vardır. Sadece zamlı şekilde gümrüğünü ödeme yetmezdi. Sahtekarlıktan dolayı, devletin mühürünün kilidini kırmaktan dolayı hapse girmesi lazımdı.

MİLLİ EĞİTİM, VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - Hükümet görevini yerine getirdi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Hapse girmedi bir. İkincisi; eğer pencereler kırılmadan, o kilitler kırılmadan o mallar alınmışsa, o zaman ikinci anahtar bir gümrükçünün cebinde ise, onu tutanın da kulağından tutması lazımdı. Oldu mu? Hayır. O meşhur antrepo yolsuzluklarındaki gümrükçüler hâlâ bu memlekette gümrükçüdür. Olacak iş değil. Olacak iş değil. Ha, bunlardır bizim şikayetimiz, bunlardır Sayın Başbakan. Daha açsak, eşeşek çok sorun vardır. ben kimseyi itham etmek istemiyorum. Yok yere cezalandırma şeyi de yok bende. Yani ne bileyim, öyle sadizm de yok bende. Ama benim istediğim bir olay gündeme geldi mi, o konunun üzerine gidilecek mekanizmaları bu memlekette bulalım, çıkaralım. Sonuna kadar gidebilsin. Bu memlekette bu Savcılık müessesesi 18 tane dosyayı kapatmadı mı çatır çutur ve açalım arşivlerimizi o başından beri o dosya olaylarını gelelim geçtiğimiz yıllara kadar, her sene sorardık, her sene bizi oyalarlardı, her sene bizimle alay ederdi bu Savcılık. Ve de kapattırdı. Her sene. En son eh, artık dendi Türkiye ile Kıbrıs arasında Suçluların İadesi Andlaşması yapıldığı için rahattır, bazı dosyaları derhal yürürlüğe sokuyoruz ve gelsin. Hani, nerde, o da yok. Silah kaçakçılığından tut, büyük kaçakçılık, yani TIR'lar kayboldu. O dosyalarda onlar var. Büyük olaylar vardı ve bu memlekette kapatılmadı mı? Yani ben bu Ergün Vehbi kendime göre hanisilasyon görmeye başladı. Kendine göre senaryolar yazmaya başladı da çıkıp kürüsten tekrarlıyor. Yok efendim böyle birşey. Hepsi, her söylediğim söz belgelere dayanır. yargıç konusunda Sayın Başbakana bu kürsüden ihbar ettik. Bizzat yargıç bana söyledi. Üstelik yalnız başıma değilim, başkası da vardı. Ama ileri götürülmedi. Ne yapıldı? Siz değil belki, belki Yüksek Adliye Kurulu, belki başka bir müessese. Ama ben burdan söyledim, yalnız da değilim. Ne ben, ne de ne de benimle birlikte olan diğer kişi o konuda istintak edilmedi. Bizden ifade istenmedi. Sadece o yargıca yazıldı, Ergün Vehbi dedi ki Meclis kürsüsünden sen iddia etmişsin ki eşdeğer sorununu halletmek için bir milyoncuğu cebine koy, para ile bize gel ve sorunu halledelim, diyen adamlar var. Doğru mu, değil mi? Yani bir yargıca bile rüşvet teklif edildi. ben bu senaryoyu niye kurayım Sayın Başbakan? Bir milletvekili olarak benim, yargıçla ne alıp vereceğim var? Ya da ne zorunluğum var? Bizzat kendisi tarafından bana söylenmiş olan üstelik şahitli, başka birisinin de yanında söylenmiş olan lafı

Söylemedik mi? Söyledik. Hayır diyor söylemedim. Peki bitti. Ben söyledik deyince, ben suçlu oluyorum, o söylemedim dedi aklandı. Ben diyorum ki ben şahitli, bana başka birinin yanında söyledi. Hayır, ilerletmedi, araştırmadı, olacak iş mi bunlar? Girdi Lâpta Belediye'sinin elinden halk plajı yapmak için ayrılmış olan beş buçuk dönümün, üç buçuk dönümü nasıl Lâpta Belediye'sinin elinden alındı? Biliyorsunuz, bana yanıt verdiğinizde yargıç değil de yargıcın annesi almış yahutta babası almış dağıtmış ama alınmış. Nasıl alınmış? O yargıçlar aracılığı ile dava edilmiş, o şey dava edilmişti ve o karar iptal edilmek mecburiyetinde kalındı ve parçaladınız Lâpta Belediyesine tahsis ettiğiniz Halk Plajının üç buçuk dönümünü deniz sahilinde o yargıcın annesine verdiniz. Ama buna verilen cevapta olan yargıç değil, tabi yargıç değil ama annesi veya babası aldı. Yani şimdi böyle mi yürüteceksiniz bu memlekette fazilet mücadelesini ya da dürüstlüğü benim istediğim hiç kimsenin dokunulmazlığı en azından yani bu konuda hiç kimsenin dokunulmazlığı olmasın bu memlekette. Sizin yoktur Sayın Başbakan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O doğru .

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sizin yoktur Sayın Başbakan. Siz mecbursunuz şeffaf olmaya, siz her an hesap vermek mecburiyetinde olacaksınız, ama bazı şahıslar hiç böyle bir yaklaşım içinde olmadan istedikleri davayı, istedikleri gibi kapatacaklar. Bir tefeci olayı çıkacak, benimle de ahbaplığı vardır o tefeci olayının. Muhatapları bazı kişiler hala çok yakınlarımdır ama ben vihdanen açık söyleyeyim ki son derece rahatsızım eğer bu konuyu ben de ahbaplık ilişkileri içerisinde bu kürsüye getiremezsem. Çünkü taciz olmuş yüzlerce yurttaşımız vardır. Yüzlerce , yirmi milyon, elli milyon, otuz millyon , kırk milyon verdi de insanlar . Buyurun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sayın Vehbi, bir sorum var. Bunlarla ilgili somut bilgileri Meclis araştırması veyahutta Başbakanlık kanalı ile getirecek misiniz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) , Hepsini ifade şeklinde vermeye hazırım.

MUSTAFAA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) , Getirecek misiniz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - ifade şeklinde vermeye hazırım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Getirirsen de verirsin belgeleri biz de inanırız ve fazilet mücadelesinde biz de oy vermezsek yuh olsun bize. İtirazımız yoktur ya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu , son verdiğim banka olaylarıyla ilgili belgelerde yani daha nasıl bir şahadet aranıyor ben onu anlayamadım. O bankanın eski müdürü kendisi polise de bu şahadeti vermiş bulundu yahu. Bu evrak sahtedir diyor. Bu evrağı ben banka müdürü ben yapmadım diyor, sahtedir. Daha ne olsun ben anlayamadım yani. Dava açık.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Savcılığın elinden mi tuttu bunları? Demek ki bak, demek ki bazı konularda ne yasa getirsen, ne Anayasa getirsen kumaşın dokunduğu iplik de önemlidir. Ne demek istediğimi anlarsın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) , Bu kürsüye o evrakları getirdiğim tarih bellidir. Ben iddia ediyorum ki ondan önce de Hükümet o evrakları biliyordu kardeşim, niye ille ki ben çıkacağım bu kürsüye diyeyim böyle böyle kooperatifte sahte evraklar vardır. Talimat da yolladınız Merkez Bankasının Genel Müdürünü gittide ama bizim Merkez Bankasını Kooperatif Merkez Bankası ile karıştırma, o evrak bize ait değil de, diye. Hükümet daha önceden biliyordu. Peki neden benim bu kürsüye çıkıp

da bu evrakları verip de ondan sonra tahkikat istememi bekledi.Yanlışlık buradadır. Bir olay da istisna yoktur, o büyük adamdır onun davasını kapatılacak, öteki halktan o zılgıtı yiyecek, o sonuna kadar gidecek, benim kabul edemediğim bu. O olayda da neden daha önce etkili bir biçimde olayın üzerine gidilmedi ve iş çığrından çıkarıldı. E, bizi Royter'e Ergün Vehbi rezil etti. Yok Royter'e bizi Ergün Vehbi rezil etmedi, ben o Royter'in Ankara'daki memuruna karşı bizi rezil edenleri eleştirdim. Yani o Ankara'daki memur o imajı, o intibayı verenleri eleştirmeye çalışıyorum ve ben defaatle bu kürsüden getirdiğim budur. Yapılan sahtelik, bu memleketi bir tane, iki tane avukat mı idare edecek yahu? Bumemleketi ben, benim deme hakkına sahip olmuş bir avukat Londra da istediği gibi rezil edecek.

Burada istediği gibi mahkemeleri etkileyecek, karar aldirtacak ve dışta Royter muhabirine Ankara'da böyle bir imaj verecek, o da buraya gelecek, e, sadece Royter muhabiri mi? Uluslararası basında yazılan çizilenleri okumuyor musunuz? Burası hakkında korsan devlet, rüşvetle kararlar aldırıldı, mahkemelerin kararları ile şirketlerdeki hesapların incelenmesi önlendi diye. Bırakın Avrupa'yı, bırakın Financial Times'ı, Daily Mirror'u. Türkiye gazetelerinde çarşaf çarşaf hergün yazılmaya başlandı Kıbrıs'ta olanlar diye. Yani bunlara sebebiyet vereceğiz, bunların ızdırabını ben çekip de kürsüye bir şeffaflık istediğimde bana mı kızacaksınız Sayın Başbakan? Ben diyorum ki duyduğumuzu, gördüğümüzü, eğer kanıtlı ise, ki ben şimdiye kadar hiçbir zaman diyemezsiniz ki şu konuda bilmeden, araştırmadan o konuyu gündeme getirdim. Hepsi belgelidir. O belgeler çerçevesinde etkili önlem istedim. Bundan sonra da isteyeceğim, istemeye de devam edeceğim. Çünkü bu etkili önlemleri zamanında ve yerinde alamazsak, işte Özker Özgür'e de Sayın Başbakan bu devleti dışa jurnallama yetkisi verirsiniz. Bu 19 dosyanın Savcılık tarafından, kaçakçılık dosyaları, büyük dosyalar, büyük kaçakçılık dosyalarının Savcılık tarafından kapatılması yetkisini biz kamuoyu olarak verisek, bunu sineye çekersek, ki çektik, ne yazık ki çektik o zaman tabii ki dışta imajımız kötü olacaktır ve bunu da düzeltemeyeceğiz ve bazı politik avantajlar sağlamak isteyenlere de bizi dışarıya gammazlama yetkisi vermiş olacağız. İşte bunları önleyelim, elbirliği ile önleyelim ve aklanması gereken insanları da zamanında, anında aklayalım, cezalanması gerekenleri de cezalandıralım. Tabii ki yine de buna rağmen rüşvet, yolsuzluk olacaktır. İstiyorsanız kimse rüşvet verdim diye, çünkü yasalar engelliyor, size gelip şahadet vermez. Ama siz istiyorsanız ben size bazı tüccarlar göndereyim ve bana söylediklerini size söylesin. Açık, açık. Bu memlekette diyorlar, çıkın, kaç kişi, bir değil, iki değil, bir tane olsa birşey değil, bu memlekette hiçbir işimizi bazı devlet görevlilerine rüşvet vermeden çözümleyemiyoruz diyor.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - O da suç işliyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- O da suç işliyor.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Peki Ergün Bey, bir dakika. O tüccarlar size söylüyor da, eğer bu memlekette rüşvet vermek suç değilse, bu konulardaki değişlerini ve kanıtlarını niçin ilgili makamlara vermiyorlar?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yok, en azından sana versinler.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Getir buraya oku bize.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Adaoğlu bu kürsüden geçmişte bazı yurttaşlarımızın...

BAŞKAN - Evet arkadaşlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Beyanları da söylendi. Özellikle sizden daha önce iskan konusunda yine bazı, hatta yargıçların da bulaştığı isim isim burdan söylendi. Bu konular gündeme getirildi ve bazı yurttaşlarımız ifadeler verdiler ve bazı yargıçlar hakkında Yüksek Adliye Kurulu o iskan konusunda Meclise gelen konular hakkında araştırma da açtı, ama kapatıldı sonra. Bitti ve o vatandaşın da yanına kaldı. O vatandaş atıldı. O zaman laf söyleyip de başka bir milletvekili aracılığı ile konuyu bu kürsüye getiren o evden atıldı ve o olay da kapatıldı Yüksek Adliye Kurulunda. Korkutuyoruz vatandaşlarımızı, sahip çıkamıyoruz. Sahip çıkalım göreceksiniz, çözülecek ve neler gelecek. Yapmayın. Önce sahip çıkalım. Sahip çıktığınız anda sonuç alındığınız insanlarımız gördüğü anda...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yapmayın demiyorum. Bilakis teşvik ediyoruz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O zaman araştırma açacağız. Bakın, ben size geçmişte söyleyim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Teşvik ve takdir ediyoruz hatta.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Biz, Sanayi Holding'deki bir yolsuzluğu bu Meclis araştırdı kardeşim. Bu Meclis Sanayi Holding'de hammadde yolsuzluğunu oturdu, araştırdı ve bazı görevlilerin de başını yaktı. Oh olsun. Hatta TC görevlileri bile. Açık suistimale girdikleri kanıtlandı bazı TC görevlileri bile o araştırmadan yandı. Fena mı oldu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yok.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ben içinde idim. Ben başkanlığını yaptım o Sanayi Holding, Sayın Atasayan da, beraberdik. Ne güzel bir sonuç çıktıydı ve hiç de söylenenlerin de dedi kodu olmadığı da ortaya çıktıydı. Ondan sonra başka bazı konularda da bu Meclis araştırmalar yaptı.

Ama sonuca gittiğimiz için, çoğu kapandığı için, 'T' ve 'Z' izinleri, hayvan ihracatı konusu, et ithalatı konuları, Toprak Ürünleri Kurumundaki birtakım yolsuzluklar sonuçlandırılmadığı için, dinamik olarak o olayların üzerinde gidilmediği için millet artık çekiniyor ifade vermiyor. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Sayın Başkan bir açıklama getireyim.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kayıtlara yanlış geçmemesi bakımından söz aldım. Bir hakimin kendisine iskân'da rüşvet istendiği şeklinde konuşması karşısında ben sadece hakime yazıp sormadım. Ayrıca Yüksek Mahkeme Başkanına da yazdım, Yüksek Mahkeme Başkanına yazarken maksadım eğer böyle bir şey varsa, bize doğruyu söylesin amacına yönelikti.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Söylemedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O gerekeni yapsın.

DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Maalesef Yüksek Mahkeme Başkanı kanalı ile gelen mektupta yapmış olduğumuz araştırmada Yargı-cımız böyle bir söz söylememiştir şeklinde olmuştur. Dolayısıyla bizim konuyu daha ileri götürememiz mümkün değildir. Mahkemeler konusunda demek ki Yüksek Adliye Kurulunun görevini yerine getirmesi gerekir, yerine getirmezse Anayasal düzenlemeler gerekirse yapalım. Ama biz...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) , Ben onu önerdim zaten Sayın Başbakan.

DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Bize diyemezsiniz Yüksek Mahkeme veya oturacak mahkeme bir ara emri alacak. E, Hükümet aleyhine kaç defa ara emri almıştır? Bir ara emri almışsa biz o... göstermek mecburiyetindeyiz.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Ben sizi itham etmedim Sayın Başbakan, ben Yargıya eleştiri getirdim.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Dolayısıyla bizi de eleştiriyorsunuz, bizim Yargıya...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Yani Yargı organları dokunulmazdır diye bir şey yoktur.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ama bizim Yargıya müdahale hakkımız yok. Zaten yargıya müdahale etsek zannedersem bu Mecliste de bizi oturtmayacaktın. Çok şükür ki Yargıya Hükümet müdahale eder diyemiyorsunuz çünkü öyle bir müdahalemiz yoktur.

Tefeci olayını demin açıklamadım. Bir kere benden randevu istedi de randevu vermedim konusu yanlış. İki hafta kadar önce Başbakanlığa gelmişler randevualmadan, ben Meclisteydim ve bir müracat bıraktılar. Bana daha önce bir bayan tanımadığım ama şu anda izmini da unuttum, telefonda ismini söylüyor. Bir bayan telefon etti, bu olayı anlatı. Dedim ki, bu konuda sizin yapacağınız konuyu avukatınız vasıtası ile mahkemeye intikal ettirmektir. Ben de başsavcı ile görüşeyim, Emniyet Genel Müdrü ile görüşeyim ve bu sözüm üzerine bir de dilekçe istedim, jdilekçeyi verdiler. Emniyet Genel Müdürü ile Başsavcı ile görüştüğümüzde, karşılıklı mutabakat ile paralar verildiği için, daha fazla faiz alacakları düşüncesi ile bu paralar verildiği için Başsavcı ve polis devrede olamaz, bize söylenen, ancak bu sivil davada halledilebilir, Sayın Başsavcı, eski başsavcı burada ancak sivil dava ile görülebilir. Dolayısıyla dava açmaları gerekli değildir. Dava açmışlardır zaten, dava yürütülüyor ama kişinin parası var mı, yok mu, mal varlığı var mı, yok mu, onu da bilmiyorum. Tabii ki mahkemenin vereceği karara göre bu arkadaşlar, bu kişilerin mağduriyetinin ortadan kaldırılması da bizim arzumuzdur. Ama burada yine hükümeti sorumlu tutmaya çalışmasını zannedersem bu konuda Hükümetin sorumluluğu yoktur. Karşılıklı yapmış oldukları bir alış-veriş olarak nitelendirmek lâzım. Ama mahkememizin de bu kişilerin parasını har vurup harman savuran, beli yurt dışına karşıran kişi hakkında gerekli yasal muameleyi yapması, gerekli tedbirleri alması gerekmektedir. Biz Başsavcı ve Emniyet Genel Müdürü ile bu konuyu görüştük ve bu konunun takip edilmesi yönünde de Başsavcı talimat vermiştir. Saygılarımlar.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Başbakan. Sayın milletvekilleri; Sayın Zaim Necatigil söz istiyor. Buyurun Sayın Zaim Necatigil.

ZAİM NECATİGİL (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben söz almak istemiyordum. Yalnız 18 veya 19 kaçakçılık dosyasından söz edildi, bunların kapatıldığından söz edildi. Bu dosyalar benim Başsavcı olduğum zamanda Başsavcılığa gelmişti. O bakımdan bir açıklama yapma gereğini duydum. Esasen Başsavcılık dönemimde her bütçe görüşmelerinde biz de Meclise davet edilirdik ve bu konuda bize soru sual edilirdi ve her defasında açıklardık. Fakat her defasında yine bu sorular sorulurdu. Ben Başsavcılıktan ayrıldıktan sonra belki yine sorulmuştur. Her defasında açıklama yaptık. Durum şu idi. Yani herhangi bir kişiyi itham edebilirsiniz. Ancak itham ettikten sonra mahkemeye getirirsiniz, elinizde delil gereklidir. Bizim sistemimize göre dosya üzerinden yargıçlar karar vermez. Her suç unsurunu ayrı ayrı ispatlamak Başsavcının görevidir. Bu dosyalarla ilgili olarak şahitlerin bazıları yurtdışında idi ve hatta biz açıklamamızda o zaman soru sahiplerine izah etmiştik. Bir dosya üzerinde Mağusa Kaza Mahkemesinde dava açıldı. O dava numarasını ben tabii şimdi bilmiyorum, o zaman ilgililerin, bize soru soranların bilgilerine de getirdik. Bu davayı biz açtık. Fakat şahadet yetersizliği nedeni ile dava düştü. Bu nedenle diğer dosyalarla ilgili de dava gelse akıbeti aynı olacaktı dendi. Durum budur. Bize o zaman hiç, kesinlikle herhangi bir yerden ne talimat geldi, ne işaret geldi, ne de işaret geldi. Savcılık olarak tamamıyla bağımsız bir organ olarak bu değerlendirmeyi yaptık ve sanırım sonuçtan herhangi bir hicap duyulacak bir durum yoktur ve Hükümetin bu işle herhangi bir ilgisi de yoktur. Bu dosyaların kapatılıp kapatılmaması durumu ile ilgili olarak. Ben ayrıldıktan sonra Savcılıktan, durum nedir bilmiyorum.

- 1673 -

SALİH COŞAR (Lefkoşa)(Yerinden) - Dosyaları sunan hükümettir, dosyaları aktaran hükümettir.

ZAIM NECATİGİL(Devamla) - Olabilir, olabilir.
Yani şikayeti...

BAŞBAKAN DERViŞ EROĞLU (Yerinden) - Yani Savcılığa havale eden Hükümettir.

ZAIM NECATİGİL (Devamla) - Havale eden Hükümet olabilir. Ancak Savcının görevi, yani şunu da belirtmekte yarar vardır. Araştırma yapmak değil, araştırmayı, davanın soruşturmasını, ifadeleri almayı polis yapar. Polis dosyayı hazırladıktan sonra raporu ile Başsavcılığa iletir. Başsavcılık o ifadeler çerçevesinde ve soruşturmayı yapan polis subayının verdiği rapor ışığında ilk nazarda premafacie deriz biz buna, şahadet varsa, ancak o dosyayı mahkemeye getirir. Hatta ve hatta yargıçlardan bir tepki geliyordu o zamanlar ki, sizin getirmeniz gereken davaları getiriyorsunuz. Yani elinizde yeterli şahadet olmadan bile dava getiriyorsunuz. Yani tam tersi doğrudur. Dosya kapatmak değil, dosyayı mahkemelere intikal ettirme durumu vardır. Bu bakımdan açıklama gereğini duydum. Vaktinizi aldığım için özür dilerim. Teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bunlar gerekli açıklamalardır.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Necatigil. Başka söz almak isteyen var mı efendim? Yoktur.

Sayın milletvekilleri; Mahkemeler bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

1674/...

- 1674 -

Sayın milletvekilleri; Şimdi Program 15 Hukuk Dairesi Bütçesini görüşüyoruz. Ödenekleri okuyunuz efendim.

KÂTİP -

Program 15 Hukuk Dairesi. Program 01 Savcılık Hizmetleri:
Personel Giderleri:3,265,734,000 Cari Giderler: 123,500,000
Alt Program Toplamı: 3,389,234,000 Program Toplamı:
3,389,234,000 ₺.

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mı efendim? Yoktur.

Sayın milletvekilleri; Hukuk Dairesi Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.,

Sayın milletvekilleri; Şimdi Program 16 Sayıştay Başkanlığı Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okuyunuz efendim.

KÂTİP -

Sayıştay Başkanlığı. Program 01 Denetim Hizmetleri.
Personel Giderleri:1,770,974,000 Cari Giderler:274,600,000
Alt Program Toplamı:2,045,574,000 Program Toplamı:
2,045,574,000 ₺.

1675/...

BAŞKAN - Söz isteyen var mıdır sayın milletvekilleri; yoktur. Sayın milletvekilleri; Sayıştay Başkanlığı Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın Milletvekilleri; şimdi Program 17 Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okuyun efendim lütfen.

KATİP - Program 17: Kamu Hizmeti Komisyonu. Alt Program 01: Kamu Hizmeti Komisyonu Personel Giderleri: 820,790,000, Cari Giderler: 221,119,000, Alt Program Toplamı: 1,042,009,000, Program Toplamı: 1,042,009,000.

BAŞKAN - Söz isteyen var mı sayın milletvekilleri? Sayın Milletvekilleri; Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi de bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Şimdi Program 18 Polis Genel Müdürlüğü Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okuyun efendim lütfen.

KATİP - Program 18: Polis Genel Müdürlüğü Alt Program 01-02: Polis ve İtfaiye, Personel Giderleri: 56,939,005,000, Cari Giderler: 6,443,101,000, Yatırımlar: 1,450,000,000, Alt Program Toplamı: 64,832,106,000, Program Toplamı: 64,832,106,000

BAŞKAN - Söz isteyen var mı efendim? Yoktur. Sayın milletvekilleri; Polis Genel Müdürlüğü Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi de bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi Program 19 Savunma Bütçesi görüşülecektir. Ödenekleri okuyunuz lütfen.

KATİP - Program 19: Savunma, Alt Program 01-03: KKTC
Gövenlik Kuvvetleri Komutanlığı, Personel Giderleri 26,191,871,000
Cari Giderler: 31,869,629,000, Yatırımlar: 8,850,000,000,
Transferler: 88,500,000, Alt Program Toplamı: 67,000,000,000

Alt Program 04: Sivil Savunma: Personel Giderleri:
4,910,000,000, Cari Giderler: 1,832,000,000, Yatırımlar:
1,250,000,000, Transferler: 8,000,000, Alt Program Toplamı:
8,000,000,000, Program Toplamı: 75,000,000,000.

BAŞKAN - Söz isteyen var mı sayın milletvekilleri; Yoktur.
Sayın milletvekilleri; Savunma Bütçesi üzerindeki görüşmeler
tamamlanmıştır. Şimdi bu Bütçeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul
edenler?..Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul
edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; bu günkü görüşmeler tamamlanmıştır.
Bütçe görüşmelerine program gereğince yarın Saat 10.00'da
devam edilecektir.

Gündem:

1. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları.
2. Özel Gündem:
 1. 0.5: Ekonomi ve Maliye Bakanlığı Bütçesi.
 2. Gelirler Bütçesinin görüşülmesi,
 3. Tasarının madde, madde görüşülmesinin tamamlanması ve bütününün oylanması.

Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:18.15

DÖNEM: II

YIL: 2

CUMHURİYET MECLİSİ
15'inci Birleşim
12 Aralık 1991, Perşembe
Saat: 10.00

GÜNDEM: :

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.

II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:

(1) 1992 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.No:130/2/91)
Septanan Program Çerçevesinde Görüşülmesi.

- 1) Program 12; İskân Bakanlığı Bütçesinin Görüşülmesi.
- 2) Program 14; Mahkemeler Bütçesinin Görüşülmesi.
- 3) Program 15; Hukuk Dairesi Bütçesinin Görüşülmesi.
- 4) Program 16; Sayıştay Başkanlığı Bütçesinin Görüşülmesi.
- 5) Program 17; Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı Bütçesinin Görüşülmesi.
- 6) Program 18; Polis Genel Müdürlüğü Bütçesinin Görüşülmesi.
- 7) Program 19; Savunma Bütçesinin Görüşülmesi.